

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

2. IX 1988 • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА L • 1000 ДИН • БРОЈ 1914

ОД ДАНАС НАСТУПАЈУ
КРЦКО И МАЛЕЦКИ

... ЧЕТИРИ
СМО БРОЈО
ГЛАВНИ
МИ ...

КУТИ И
НЕ БАКСУ-
ЗИРАЈ!

Фирма

Веровали или не!

Др ЧАРЛС
В. РАИЛИ

/1843-1895/
ПОЗНАТИ
АМЕРИЧКИ
ЕНТОМОЛОГ,
ПАТИО
ЈЕ ОД
НЕСАНИЦЕ
И МОГАО
ЈЕ ДА
ЗАСТИ
ЈЕДИНО
У ВОЗУ
ИЛИ
БЕРБЕРСКОЈ
ФОТЕЉИ.

Камедрала
Орреденс

У ОДЕНСУ /ДАНСКА/
ИЗГРАБЕНА ЈЕ У ОБ-
ЛИКУ ЦРКВЕНИХ ОР-
ГУЉА.

ВЕЛИКИ
ПРЕСТО

ДИНГААНА,
КРАЉА ЈУЖ-
НОАФРИЧКОГ
НАРОДА ЗУЛУ,
(ОД 1828 ДО
1840),
ИСКЛЕСАН
ЈЕ ОД
ЈЕДНОГ
КАМЕНОГ
БЛОКА.

ЦРНИ ГЛОГ

У ГРАДУ БРА
У ИТАЛИЈИ
ВЕЋ 639
ГОДИНА
ПРОЦ -
ВЕТА
НАЈХЛАД-
НИЈЕГ
ДАНА
У ЗИМИ.

ХЕРБИ

МАЧКА БРОТА МАТЕРА
ИЗ БЕТИНГХАМА /ДРЖАВА
ВАШИНГТОН, САД/
НАУЧИЛА ЈЕ ДА
ИЗВРШАВА ЈО
РАЗЛИЧИТИХ РАДЊИ
ПА И ДА ОКРЕБЕ БРОЈ-
ЧАНИК ТЕЛЕФОНА.

Увек под
крљем

ЖЕНЕ АФРИЧКОГ
ПЛЕМЕНА
НИАМЕЈ НА НОСУ
МОРАЈУ ДА НОСЕ
СРЕБРНИ КАТА -
НАЦ КОЈИ ИМ
ПАДА И ПРЕКО
УСТА...

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА

●●● јединствен надвож-
њак подигнут је у близи-
ни града Јаблонце - над Ни-
соу (ЧССР); на месту где пут
пресена скијашка стаза за
брзи спуст.

●●● најмањи град на све-
ту је градић Хум у Истри.
Има свега 25 становника,
једну продавницу која ради
два пута недељно пре подне,
једну малу и једну велику
цркву, један аутобус са три
вожње дневно, две улице,
вински подрум, гробље, 16
бандера и 13 кућа од којих је
само 7 насељено, а у друге
власници долазе само преко

викенда. Хум има статус гра-
да од 13. века, а памти и бо-
ља времена кад је имао и 300
житеља.

●●● од октобра прошле
године Београд се преко са-
телита укључио у међународ-
ну аутоматску телефонску
мрежу и сада више од 400 хи-
љада претплатника може ди-
ректним бирањем да успоста-
ви телефонску везу с Аустра-
лијом, Јапаном, Северном
Америком, са земљама Блис-

ког и Средњег истока. Ауто-
матску везу са свим европ-
ским земљама Београд је
имао и раније.

●●● на недавно одржаној
изложби у Берлину приказан
је апарат за мазање бутера на
хлеб - дело младих пронала-
зача из фабрике аутомобила
у Лудвигсфелду. Аутомат за
један сат намаже 3.000 сен-
двича што је огромна помоћ
за школске кухиње, мензе,
ресторане, летовалишта.

●●● у Каракасу, главном
граду Венецуеле, два млада
лава пролазе посебну обуку
после које ће помагати поли-
цији у откривању кријумча-
рене дроге. Разлог: лавови
имају чак десет пута оштрији
њух од паса.

●●● сељаци две мале оп-
штине у Рио-Гранде-да-Сол,
на југу Бразила често су у по-
љу напавали на камење ко-
је је „избијало“ на површину
земље и најчешће га корис-
тили за грађу кућа. Недав-
но се испоставило да је у пи-
тању природни феномен: ра-
ди се о деловима потпуно
окамењеног дрвећа чију ста-
рост научници процењују на
200 милиона година.

●●● један белоглави орао
полетео је 1987. године из
САД, прелетео Атлантук и
слетео на југозападну обалу
Ирске. Уочи нове 1988. вра-
ћен је натраг, али авионом и
то у салону прве класе. Ис-
праћају је присуствовао и
премијер Ирске. Разлог: ве-

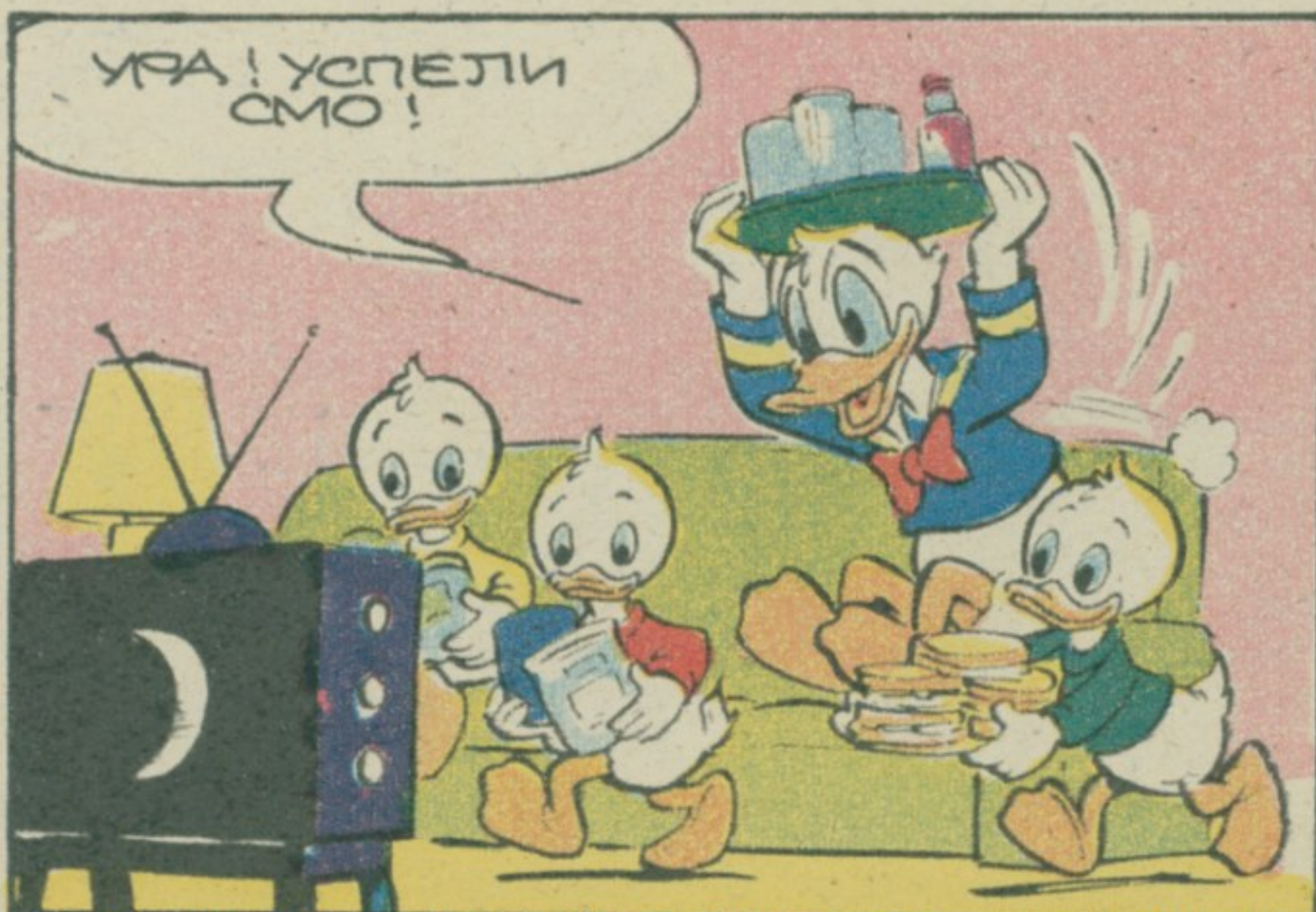
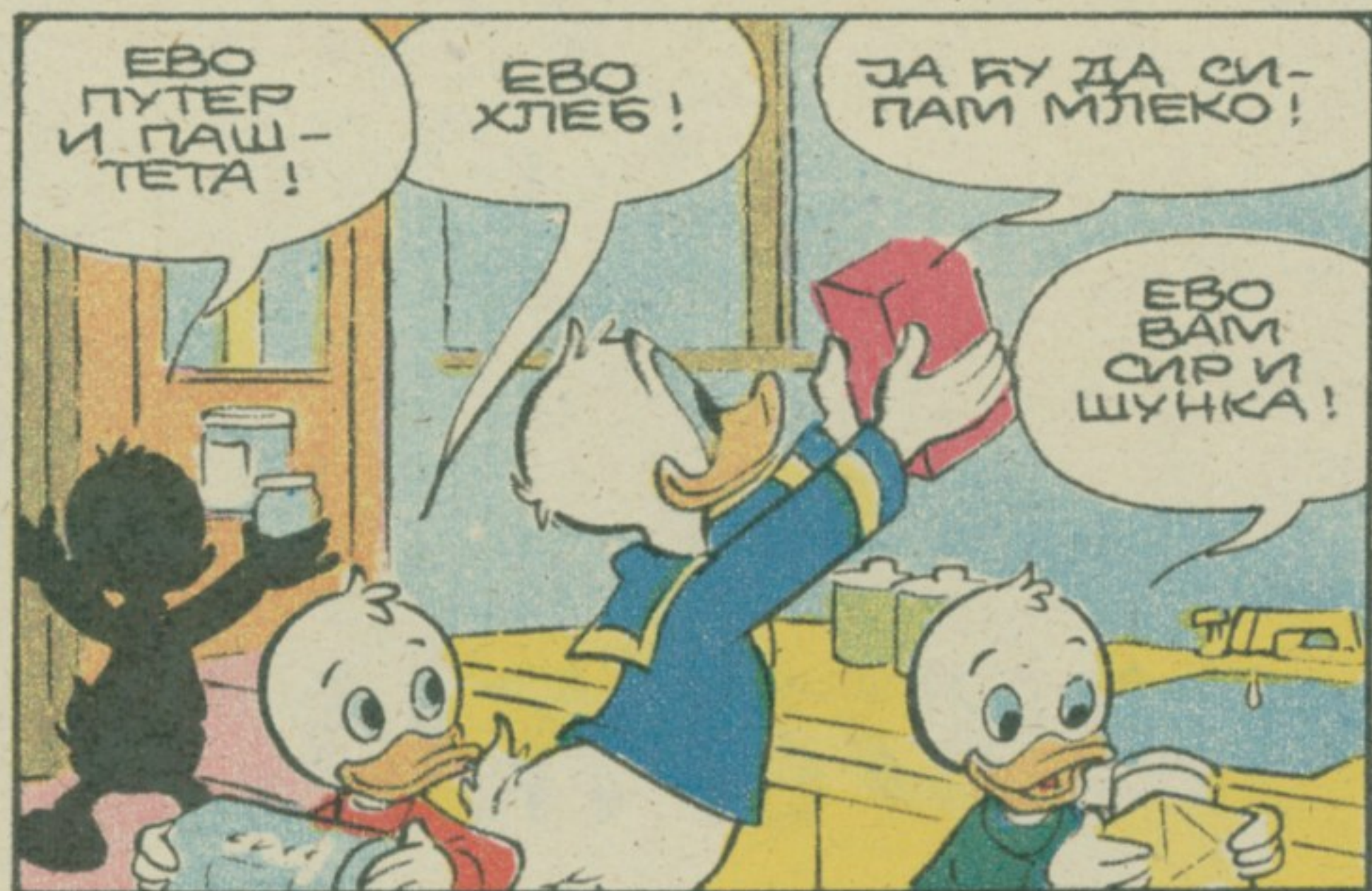
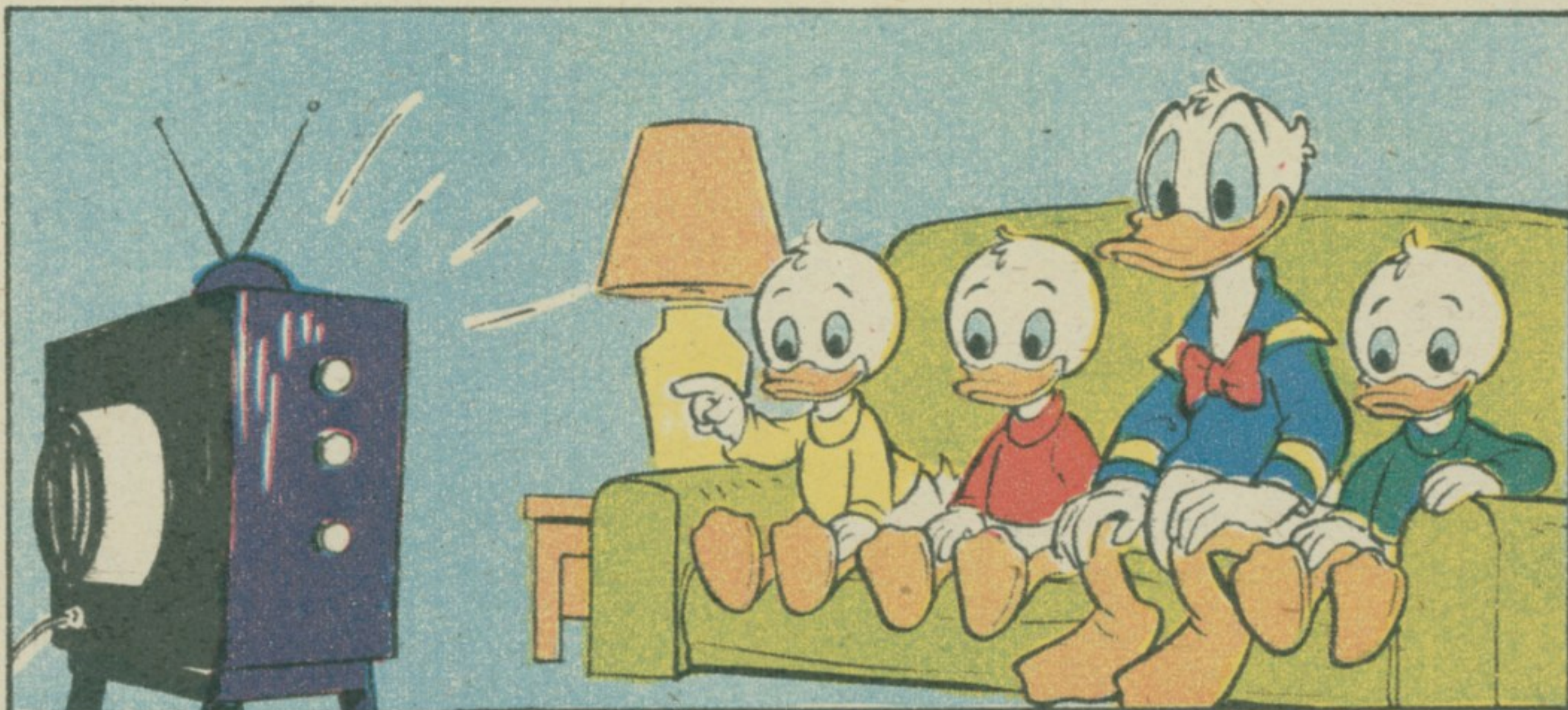

роватно зато што је белогла-
ви орао, птица са грба САД,
веома ретка и заштићена за-
коном.

WALT
DISNEY

ПАПА ПАТАК

ШТА ТО ЧУЧИ НА МАРСУ?

МИСТЕРИЈА ЦРВЕНЕ ГЛАВЕ!

Ствар је невероватна, само што је истинита. Америчка сонда „Викинг“ послала је с Марса на Земљу снимак људске главе уклесане у стење Црвене планете

Фотографија коју су недавно објавиле светске новине силно је узбуркала научничко и лаичко јавно мњење. Откуд људски лик на Марсу? Да ли је то остатак неке древне марсовске цивилизације или пуки трик природе? Ма шта да је, нема сумње да је много велико и по свему судећи прастаро: глава је дугачка око километар и по, а процењује се да је стара око 500 хиљада година.

У оптицају је и ова претпоставка: то што се на снимку види можда и јесте глава, али је, у ствари, у питању само иг-

ра светла и сенки. Наведено мишљење нипошто није преовлађујуће, јер су, чим је снимак пристигао, из NASA подхитно телефонирали совјетским колегама. САД и СССР, наиме, планирају да ускоро пошаљу заједничку експедицију на Марс па је ред да људи знају на шта би све горе могли да набасају. У сваком случају Совјети су у разговору изјавили како би главу свакако требало снимити, мада можда са још мало снажнијим објективима. С друге стране, права је штета што СССР, који у близини већ има

две сонде, не може ништа да предузме, јер се с њих део Марса на коме се налази глава не види баш најбоље.

Колико да ствар звучи научнофантастично. Американци су снимак крајње тајанствене главе имали још пре десет година, само што им се није учинио нарочито занимљив?! (Такође снимљен са „Викинга“). После се неко, изгледа, мало боље загледао у фотографију и у близини циновске главе открио низ објеката који ни уз најбољу трезвено-научничку вољу нису могли да припишу деловању природних сила, него једино интелигентним бићима. Тај „комплекс објеката необичног изгледа“ могао би да буде град и то саграђен око брда с пет страна – веома сличног пирамиди...

За пет година NASA на Марс шаље сонду без људске посаде са камерама и изузетно снажним објективима. Тајна циновске главе и оближњих марсовских грађевина тада ће, ваљда, бити решена. Једна друга мистерија има далеко мање изгледа да буде разјашњена и то због тога што је до сада чувана у тајности.

За време једне експедиције на Месец, на Земљи је снимљен благо речено веома занимљив разговор између астронаута који је изашао да се мало прошета по Месецу и оног што је остао у модулу. Астронаут-шетач угледао је нешто што га је силно запрепастило и што је дрхтавим гласом овако описао колеги из модула: „Ево их опет, поново их видим... не знам шта то значи... шта хоће од нас... сад их више не видим.“

Разговор су на Земљи чули они који су га снимали и после нико више. (Тврди се да му је дат изврстан публицитет у први мах, али да је ствар затим брзо заташкана.) Пре би се могло рећи да је постојање снимка појео мрак, ваљда под паролем да нема потребе да се народи Земље без потребе узнемиравају. Кога или шта је то видео астронаут на Месецу и шта га је то толико престравило или забезекнуло, свеједно?

Можда нико и ништа, јер се сада више не зна ни да ли је читава ова епизода истинита или не. У међувремену, америчке посете Месецу напрасно су обустављене. Званично објашњење: прескупо, не исплати се. Заиста уби боже скупо или нешто сасвим треће?

М. И.

Светкови- на у част знања

Мили Александар Журкић с бабом Драгињом прославио је завршетак тзв. припремног разреда у ко-

Узаним друмом који вијуга уз западне обронке Хо-мољских планина брекћу трактори препуни свакојаким ђаконија, јече брда ненавикнута на урлик сирена аутомобила на чијим регистарским таблицама углавном нема звезда. Ивицом асфалтне змије групе људи у свечаној одежди чаврљају грабећи узбрдо.

Циљ ове несвакидашње колоне је осмогодишња школа у селу Буковска, десетак километара од Кучева. Време – крај јуна. Слави се завршетак школске године. Тако је овде још од пре рата, откад се први уча задржао у ко зна кад омаланом собичку и приволео неколицину виђенијих сељана да на сат-два ослободе своју децу послова на имању, бар да науче да исписивање слова и бројки није само доколица тамо неких варошлија.

ДЕЦА СЕ ВИШЕ НЕ ЗАМЕЊУЈУ

**Уз почетак нове
школске године
нудимо вам
причу о необич-
ном свршетку
старе у селу Бу-
ковска а на Хо-
мољским плани-
нама**

ме га је учитељица
Љиљана Бенић научи-
ла да поред влашког
савлада и српско-
хрватски језик

Родитељи су стигли и из иностранства и, како доликује онима
који рачунају само у маркама или францима, најсавременијим
намерама бележе тренутак за успомену и вечно сећање.

Док се другде крај школске године углавном обележава заједничком фотографијом одељења, „за успомену и дуго сећање“, док ђаци здушно пребројавају бодове за упис у неку нову школу или убеђују родитеље да им постигнути успех обезбеђује обећани бицикл, летовање на мору или видео-рикордер, у селу Буковска сасвим је другачије. О обичају који упркос свему траје прича Радиша Јовановић, директор ОШ „Угрин Бранковић“ из Кучева у чији састав улазе и школе у Буковској, Буковској Реци те Церемошњи:

— Овај народ је вековима био удаљен од центара писмености и кад је она стигла на њихов праг, ето довољно разлога за славље, празник.

Пред школом у Буковској, смештеној у две лепе велике зграде, окупио се свет. Општеномодно весеље само

што није почело. Из гомиле паркираних аутомобила, малом стране регистрације, и приколица трактора ужурбаном се износе товари хране и пића и смештају у школски ресторан.

— Обичај налаже да родитељи, сваки за себе, припрема трпезу у већ одређеном делу ресторана и ту чекају госте — објашњава даље директор Јовановић. — И то траје цео дан, често и до зоре. Ако, рецимо, ја као директор или неко од наставника прескочи бар једног родитеља, грдно ће се наљутити. Увредићемо га јер овдашњи родитељ ђака за тај тренутак живи целе године...

Торте из Базела

Репортере „Забавника“ у Хоомље је довела прича о ученици четвртог разреда ко-

ја пре неку годину умало није извршила самоубиство. Разлог: нико од најближих није имао намеру да дође у Буковску и на завршетку школске године угости рођаке и пријатеље.

— Девојчици, сад већ девојци, и родитељи, и деда и баба били су на привременом раду у Швајцарској и нико није могао да се појави одређеног датума да сачека госте. Није помагало ни телефонско убеђивање да ће то, сасвим добро, организовати девојчина тетка код које је она иначе живела. Девојчица је запретила и ујутру је у школу стигла бака, право таксијем са београдског аеродрома и две торте из Базела...

Веља Јенић, запослен у околини Цириха, ни овог пута није могао да не дође. На два-три дана, толико је имао слободно:

— Кћерка ми је ево завршила осми разред, син четврти и нема те силе која би ме спречила да дођем. Ово је наш празник.

Некад је неко записао да „нема веће невоље него доћи у Хоомље“. Директор Јовановић је то мало преиначио и сад је у употреби да „нема лепше невоље него доћи у Хоомље“.

— Без сумње, томе је много помогла школа — вели он. — Овде су се некада девојке, боље рећи девојчице, удавале са дванаест-тринаест година. Сад је то права реткост, па се само као анегдота причава згода о замени деце. Наиме, раније су девојке са шеснаест-седамнаест година, већ мајке, знале да долазе на играчку, време је чинило своје, са све колевкама. Окачиле би колевку на тарабу а оне у коло. Сеоски мангупи би, док су оне биле забављене игром, измешали децу у колевкама и тек би код куће настајао прави русвај...

Вукови у другој смени

За боље разумевање светковине која се овде догађа на крају сваке године и податак да је у Буковску, уз помоћ школе, стигао и водовод дугачак 47 километара. Дотле је вода била драгоценија од сјајножутих зрнаца оближњег златоносног Пека и доносила се чак из Кучева.

И овде је мноштво ђака-пешака, неки до школе морају да ходају петнаестак километара. Спас је нађен у школском аутобусу, али ни четири точка не могу свуд да стигну. А школа мала, тек три учионице за осам разреда, настава у две смене. Друга се завршава око 18 часова, а до куће далеко, кроз ноћ још даље. Тешко овдашњи ђаци, и кроз мрак, могу да залутају. Могу, међутим, вукови, неизбежан инвентар овог сточарског краја.

Да би се избегла искушења могућих ђачких блиских сусрета прве врсте са зверима, школа и сељани су подигли нову зграду, заједничким радом, и у Буковској сви ђаци слушају наставу у првој смени...

Легенда каже да се кнез Лазар, пред бој на Косову, силно обрадовао кад је угледао овдашње сточаре да му стижу у помоћ и узвикнуо: „Благо мени, ево мојих Омољаца!“ Већину становништва на Хоомљу и данас чине Влаши. На влашком језику омољ значи човек.

П. Милатовић
Снимио: Душа Глушац

Дечји
крсташки
ратови

ТРАГИЧНИ ПОХОДИ НЕВИННИХ

Море се није
отворило ка
Јерусалиму,
ни Стефану
нити Нико-
лају

Од краја 11. века па до
друге половине 13. вође-
но је осам ратова за ослобо-
ђење „светог“ града Јеруса-
лима и Христовог гроба из ру-
ку исламских „неверника“ —
Турака Селџука.

Жеља цркве да потчини
земље Источног Римског
Царства доносила је целој
Европи опипљиву корист.
Ситни племићи, земљопосед-
ници, војводе, грофови и кра-
љеви очекивали су нове зем-
ље и поданике, слапове нов-
ца и раскоши. Сељаци су
прижељкивали да им неиз-
весни и непознати Исток да
земљу и слободу. Изнад све-
га, као барјак и оправдање,
пред собом и светом, била је
замисао о ослобођењу Хрис-
товог гроба.

Због крста, ознаке на оделу
и оружју, Христовом симболу
вере ови ратови су названи
крсташки ратови.

Први рат (1096–1099), пове-
ли су француски, фландријски
и нормански витезови. Осво-
јили су Јерусалим, створили
Краљевину и неколико грофо-
вија. Али, када је емир од Мо-
сула разрушио ову творевину
кренуло се у други крсташки
рат (1147–1149). Стег крста-
ша, али без успеха, понели су
француски краљ Луј VII и не-
мачки краљ Конрад III.

Трећи рат (1189–1192), во-

дила су три владара. Францу-
ски краљ Филип II Аугуст,
Краљ Енглеске Ричард Лав-
љеги Срца и немачки цар
Фридрих I Барбароса. Међу-
тим, када је међу владарима
настала свађа, Фридрих I се
удавио у Малој Азији, Фран-
цуз се вратио кући, а Ричард
Лављеги Срца успео је само
да обезбеди слободан при-
ступ верницима у Јерусалим.

У четвртном рату (1202
–1204) ослобођен је Цариг-
рад, а пети (1217–1221), због
неслоге, није дао никаквих
резултата.

Под вођством Фридриха II
у шестом рату (1228–1229) ос-
лобођен је Јерусалим, али су
га неверници поново освоји-
ли 1244. године.

Седми рат (1248–1254) по-
вео је француски краљ Луј IX,
али је био заробљен и једва
се, уз откуп, дочепао Фран-
цуске. Он је започео и осми
поход (1270) али је због пора-

за у Египту одустао од даљег
војевања.

Можда ови ратови не би за-
служивали ништа више од по-
мена у историјама једног до-
ба да се међу њих нису
сврстала и два сулуда похода
— дечији крсташки ратови.

Поход Стефана од Орлеана

Због чега крсташки походи
не доносе плода? Зашто „не-
верници“ изнова заузимају
„свети“ град Јерусалим? Ако
одрасли нису успели, — ко
може? Они чије тело и душа
нису исцрпљени дугим живо-
том — деца.

На прелому између чет-
вртог и петог крсташког рата,
маја 1212. године, један три-
наестогодишњи дечак, пас-
тир, упутио се у Сен Дени бли-

зу Париза. Његов циљ: приступити руци краља Филипа II и рећи му истину:

— Преносим вам поруку Христа, Сире — казао му је дечак. — Приказао ми се док сам чувао стадо. „Пусти овце другима, рекао ми је Господ. Иди, покупи децу твојих година и крените у поход, у свету земљу Јерусалима. Помоћ затражи од краља...”

Филип II, и сам учесник трећег крсташког рата, само је процедио:

— Иди кући, дете!

Незадовољан, Стефан је заузео место пред катедралом у Сен Денију. Гласом који је од високих пискавих тонова падао до хроптавог шиштања објављивао је да он, Стефан из Клоајеа, по жељи Христовој, мора одвести децу у „свету земљу”. Пред њима ће, божјом вољом, устукнути „неверници”, а море се растворити и начинити им суви пут до далеког града Јерусалима.

Убрзо су око њега почела да се окупљају деца. За неколико недеља, до краја јуна, на

зборном месту Вандом, налазило се седам хиљада дечака и девојчица (по неким изворима 30.000).

Били су у узрасту када је душа склона заслепљености, плахом одушевљењу, неподесна за послуш и доказ. Ни деца, ни одрасли. На прелому између два животна доба када се тело комеша, а мозак превире... У колонама, подељени у групе, са предводницима, деца су кренула пешке. Носили су, по замисли свога вође, модре заставе са три златна крина. Млади сељачки синови и кћери, уз децу властеле и младе калуђере... На челу Стефан, подарен милошћу Христовом, у носиљци окићеној цвећем и балдахинском који га је штитио од сунца.

Пут им је, како је говорио Стефан, назначио сам Бог: Тулуз—Лион—Марсеј. Уз пут их је празноверно становништво изненађено и гостољубиво прихватало.

— Куда сте кренули, децо?

— Богу — одговарали су.

Стефана су примали као светитеља. Влас његове косе или кончић од одела, узимали су као реликвију.

У Марсеју се непрегледна маса деце и радозналих сакупила да види чудо: како се море отвара.

Али, чудо се није догодило. Дан за даном, гладна деца су на обали чекала и призивала милост господњу. Разочарани

Стефаном многи су напустили „свети” поход и кренули назад кућама. Уз вођу је остало неколико хиљада највернијих.

Помоћ је стигла од марсељских трговаца Ига и Вилија. Понудили су Стефану лађе које ће ратнике за веру, бесплатно превести у далеки град Јерусалим.

— То је „миг господњи” — одушевљено је прихватио Стефан. Деца су се укрцала на седам лађа и отиснула од марсељске обале.

Осамнаест година касније, у јесен 1230, у Марсеј је стигао свештеник из далеких прекоморских крајева и донео страшну причу о судбини Стефанове војске којој је и сам припадао.

Два брода су потонула у бури а осталих пет, у близини Сардиније марсељски трговци претоварили у лађе трговаца робљем.

Нико осим марсељског свештеника више није стигао у Европу да допуни причу о судбини похода...

Поход Николаја од Келна

И у Немачкој је један пастир приграбио обележја свеца. Исте 1212. године, у јуну месецу, пред катедралом Света три краља у Келну, дечак Николај говорио је о дужности младих да шире Христову правду међу неверницима. И Николају је било речено да ће се море размаћи и начинити им сув пут да би лепом речју и милосрђем успели у походу.

За неколико недеља сакупио је десет хиљада младих (по неким изворима 20.000) и поделио их у две велике гру-

пе. Прва, коју је он водио, кренула је ка Базелу и Женеви, кроз пролаз Монт Сенис у Алпима, ка обали мора у Ђенови.

Нејака тела су у Алпима страдала од жеђи, глади и студени. Неки су се вратили кућама, а само половина је стигла до Ђенове. Латини су их прихватили нерадо и подозриво. Мислили су да је то претходица немачке војске.

Море се није отворило, а Бог није указао милост. Николају се опет јавио небески глас: Море се неће размаћи у Ђенови већ негде другде. Са дружином је кренуо у Рим, Папи Иноћентију III. Врховни поглавар цркве, разнежен њиховом безграничном вером, посаветовао их је да се врате кућама. Међутим, тешко је било остати у туђој, негостољубивој земљи а још теже поново прећи Алпе... До Немачке, да причају о патњама, стигло је само стотинак. Остали су остали у Италији.

Друга проловина је кренула, такође преко Алпа и превоја Сент Готард према јадранском граду Анкони. Иако су данима чекали на обалама, божје чудо се није догодило. Изморени и очајни, кренули су према Бриндизију.

Од оних који су прешли Алпе, кући се, идућег пролећа, вратило једва две стотине.

Због деце коју су, без наде, чекали да се врате, гнев родитеља сручио се на Николајева оца. Обесили су га 1214. због подстицања сулудога славољубља његовог сина.

Хришћански бог не учини чудо. Остаде нем и глув на поход немачких и француских дечака и девојчица.

Р. Ј.

УВЕК
НА НИШАНУ

Небо постаје све несигурније.
Људи седе и у авионима и иза
нишанских справа пројектила.
Остаје до краја нерешено питање
ко више греши?

Био је 20. април 1978. године. У 13 часова и 29 минута педесетједногодишњи пилот Ким Чанг Ки, капетан јужнокорејске ваздухопловне компаније КАЛ, затражио је дозволу за полетање са аеродрома „Орли“ на линији КАЛ 902 из Париза за Сеул. Неколико минута касније велики „боинг 707“ заузео је курс према Северном полу, јер је то био најкраћи пут за Далеки исток. После 9 часова и 20 минута лета један борбени авион – пресретач отворио је ватру из топова и митраље за на КАЛ 902. „Боинг 707“ је при томе остао без 5 метара левог крила, труп му је избушен на много места, а два путника су погинула изрешетана мецима нападача. Путнички авион је, наравно, нагло почео неконтролисано да пропада. Престрављеним пут-

ницима остајало је још пар секунди живота када су капетан Чанг и његов копилот Ча Сун До успели да поново овладају тешко оштећеном, летелицом и принудно слете на једно залеђено језеро јужно од совјетског града Мурманск.

Совјети су после тврдили да су њихови пресретачи чак 2 часа пратили непознати авион и уз пут испаливали упозоравајуће хице, који остављају светлосни траг, не би ли његову посаду обавестили да је неовлашћено продрла у ваздушни простор највеће земље на свету. Међутим, пилоти неидентификоване летелице уопште се нису освртали на сва та упозорења, па су ловци на крају морали да пуцају „у месо“.

Друга страна, наравно, има и своју верзију. Капетан Чанг је касније изјавио да је видео пресретач само једном што му је било довољно да схвати да нешто није у реду. Зато је

одузео гас свом „боингу 707“ и укључио светла за слетање што је међународни сигнал да ће КАЛ 902 пратити правац кретања борбеног авиона који га пресеће. Међутим, совјетски пилот је то превидео, па је безразложно отворио ватру.

Тајанствени КАЛ 007

Када се овакви опасни инциденти догоде о њима се обично или никада ништа не сазна или су верзије умешаних страна потпуно различите, па истина опет остаје недоучива. У сваком случају од другог светског рата оборено је преко 50 ненаоружаних путничких авиона (!) на утврђеним цивилним летовима.

Првог септембра 1983. године у совјетском ваздушном простору изнад Сахалина оборен је још један авион јужнокорејске компаније КАЛ који је летео из Енкорица на Аљасци за Сеул. Био је то лет 007.

Зна се да је касно увече 31. августа 1983. године радар

АВИИ

совјетске противваздушне одбране (ПВО) на полуострву Камчатка уочио један амерички извиђачки авион RC-135 како кружи у међународном ваздушном простору, вероватно електронски ослушкујући шта се дешава у важној поморској и ваздухопловној бази крај града Камчатски Петропавловск.

У рано јутро следећег дана, у 4 часа и 51 минут, на совјетском радару појавила се у истој зони још једна тачка која је продужила лет и на опште изненађење у 5 часова и 30 минута једноставно без дозволе улетео у ваздушни простор СССР-а. Дата је узбуна и два ловца су истог тренутка узлетели из базе у Петропавловску.

У овој „Забавниковој“ реконструкцији читавог догађаја мора се напоменути и да совјетски ловци-пресретачи имају ту лошу особину да у ваздуху могу остати свега 10-15 минута, јер им брзо понестаје горива. Трагајући у мрклој ноћи за непознатим авионом потрошили су готово сво гориво када су га угледали на другој страни Камчатке како мирно улеће у међународни ваздушни простор над Охотским морем. Међутим, непознати је наставио лет и у 6 часова и 2 минута, прелетевши Охотско море, поново улетео у ваздушни простор СССР-а изнад острва Сахалин. Овог пута су у ваздуху чекала чак 3 пресретача: два авиона „сухој СУ-15“ и један „МИГ 23“. Непознатог улеза су одмах угледали и дали се у потеру. Док су ловци покушавали на све могуће начине да упозоре авион да их следи, КАЛ 007 је још једном прелетео изнад важних војних инсталација, овог пута на острву Сахалин. Постојала је могућност да ПВО СССР-а понови грешку од пре пола сата над Камчатком, јер се авион поново приближавао међународном ваздушном простору над Јапанским морем. У 6 часова и 20 минута пресретачи су поред авиона испалили 120 топовских зрна поново га упозоравајући да их следи. Безуспешно. Граница је била на пар секунди лета када је издата последња наредба: „Уништи циљ!“. Био је то крај за свих 269 путника и чланова посаде на лету КАЛ 007.

Те 1983. године више од 500 путника платило је своји-

ОНЕ ОБАРАЈУ, ЗАР НЕ!

главама туђе политичке и војне рачуне. Корејски авион су оборили Совјети, а „боинг 737“ саудијске компаније „Gulf Air“ срушио се у близини Абу Дабија. У њему је погинуло 111 људи. Кривица је касније бачена на војне маневре. И за лет „боинга 737“ анголске компаније, у коме је нашло смрт 126 људи, пошто се срушио одмах по полетању са аеродрома у Мубангу у Анголи, верује се да је био оборен.

С рамена у авион

Десет година раније Израелци су у Синајској пустињи оборили либијски путнички авион и том приликом убили 106 људи.

Шеснаестог августа 1986. године судански побуњеници оборили су путнички „фокер“ компаније „Sudan Airways“. Авион је тек био узлетео са аеродрома Малакалу када га је сустигла ракета „САМ 7“ совјетске производње која се лансира са рамена.

Велики путнички авион „DC-10“ авганистанске ком-

паније „Ариана“ погодила је 21. септембра 1984. године ракета земља-ваздух америчке производње док је полетао на линији Кабул-Кандагар. Та ракета типа „стингер“ слична совјетској „САМ-7“ испаљује се са рамена и аутоматски наводи на топлотни извор, односно мотор авиона. Погодила је и уништила један од три мотора летелице у којој је било 308 путника, али је присебна посада успела да окрене авион и безбедно се спусти на кабулски аеродром. Тако је за длаку избегнута катастрофа која би овај лет довела на прво место „црне листе“ коју управо састављамо.

Много мање среће имали су путници који су у првих шест месеци користили услуге друге авганистанске компаније „Бахтар“. Први авион оборен је у близини града Хост и погинула су 44 путника. Званични Кабул био је ужаснут тврдећи да је страдало чак двадесеторо деце, док су побуњеници тврдили да се ради о „високим функционе-

рима тајне полиције КАД са члановима породица (?)“. Летелица је оборена с рамена америчком ракетом „стингер“.

Следећи „АН-23“ оборили су ловци „F-4 Phantom“ пакистанског ратног ваздухопловства, јер је, наводно, био у њиховом ваздушном простору. Авганистанска влада је због смрти 30 путника у том авиону уложила званичан протест Уједињеним нацијама и Пакистану тврдећи да је био у питању лет на редовној унутрашњој линији изнад авганистанске територије. Истина је опет остала у запећку.

Трећи путнички ваздухоплов у авганистанској серији био је опет погођен „стингером“ пре тачно годину дана. Од 55 путника и чланова посаде „антонова 23“ преживела су само два лица.

После овог обарања постало је јасно да је цивилни ваз-

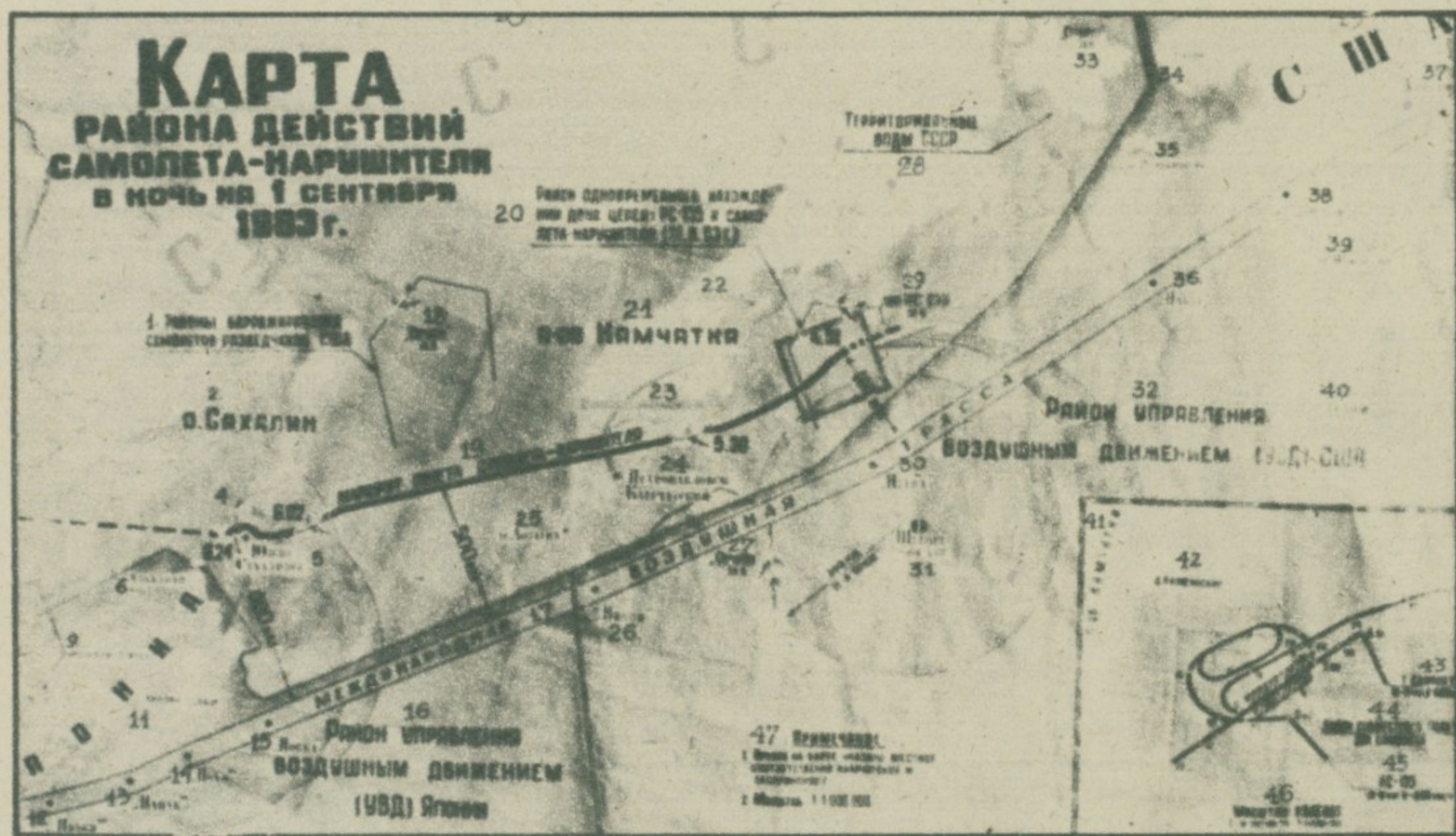
душни саобраћај над Авганистаном постао опасан по живот, па је за слетање великих иностраних путничких авиона у Кабулу разрађен посебан поступак који путницима остаје у сећању дуго, дуго после слетања. Сложена процедура започиње кружењем изнад аеродрома на неуобичајено великој висини недостижној за „стингере“. Када добију дозволу за слетање путнички авиони нагло се обрушавају ка земљи да би се исправили тек испред писте на коју слећу. Летелице компаније „Бахтар“ опремљене су и нарочитим „топовима“ из којих избацују облаке „резаца“ од станиола, који би требало да „слуде“ евентуално испаљену ракету како би ова побркала циљ и промашила авион.

Невини на нишану

Наравно, постоје многи начини да се распозна и заштити путнички авион. Један од њих је и „транспондер“ уређај у путничким авионима који појачава одбијени радарски сигнал емитован са земље и истовремено емитује посебан број, тзв. „сквок“, који се исписује поред светле тачке на екрану земаљског радара, па оператори знају с ким имају посла. „Транспондер“ укључује пилот у кабину и подешава га да емитује онај број који му цивилни контролор са земље зада. Летење без „транспондера“ је најстроже забрањено за путничке авионе, а ако се уређај поквари у току лета предвиђена је посебна процедура.

Када се све ово зна заиста је питање зашто пилот иранског „Air Bus-a A-300“ пре два месеца није укључио „транспондер“ иако је знао да лети у ратној зони. Ову тајну он је однео у гроб и, поучени досадашњим искуством, вероватно се никада неће сазнати колико је за катастрофу у Персијском заливу крив он, а колико капетан америчке крстарице „Винсенс“ који је све погрешно проценио и наредио да се лансира ракета. Једно је сигурно: погинули путници нису криви.

Александар Павић

Мапа тајанственог лета 007:

Ову карту користио је совјетски маршал Николај Огарнов када је на конференцији за штампу објаснио совјетску верзију трагичног догађаја над Сахалином. Сличне карте, које су понудили амерички стручњаци, углавном показују исто. Са слике се лепо види да је КАЛ 007, из неутврђених разлога, за око 500 километара

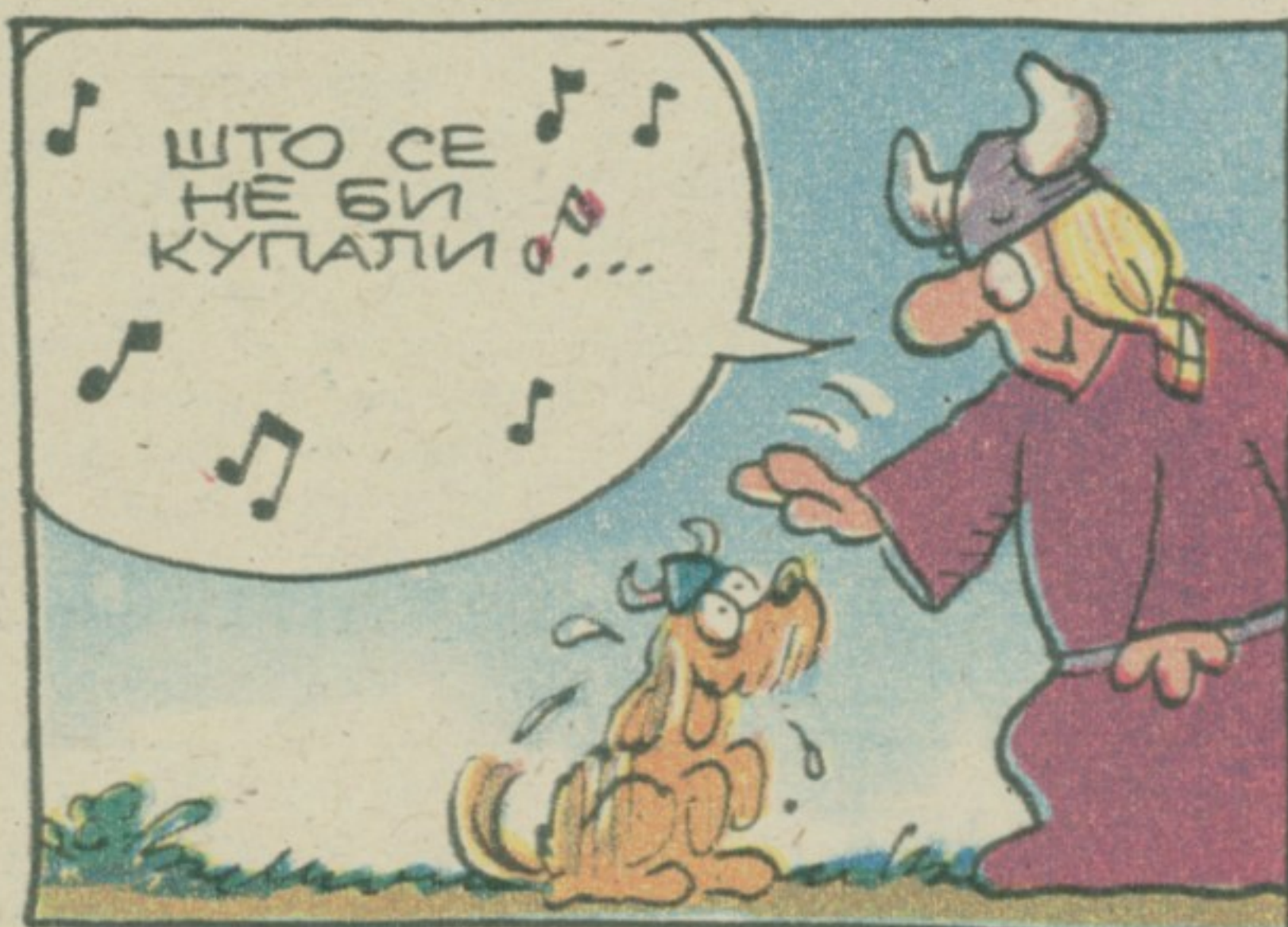
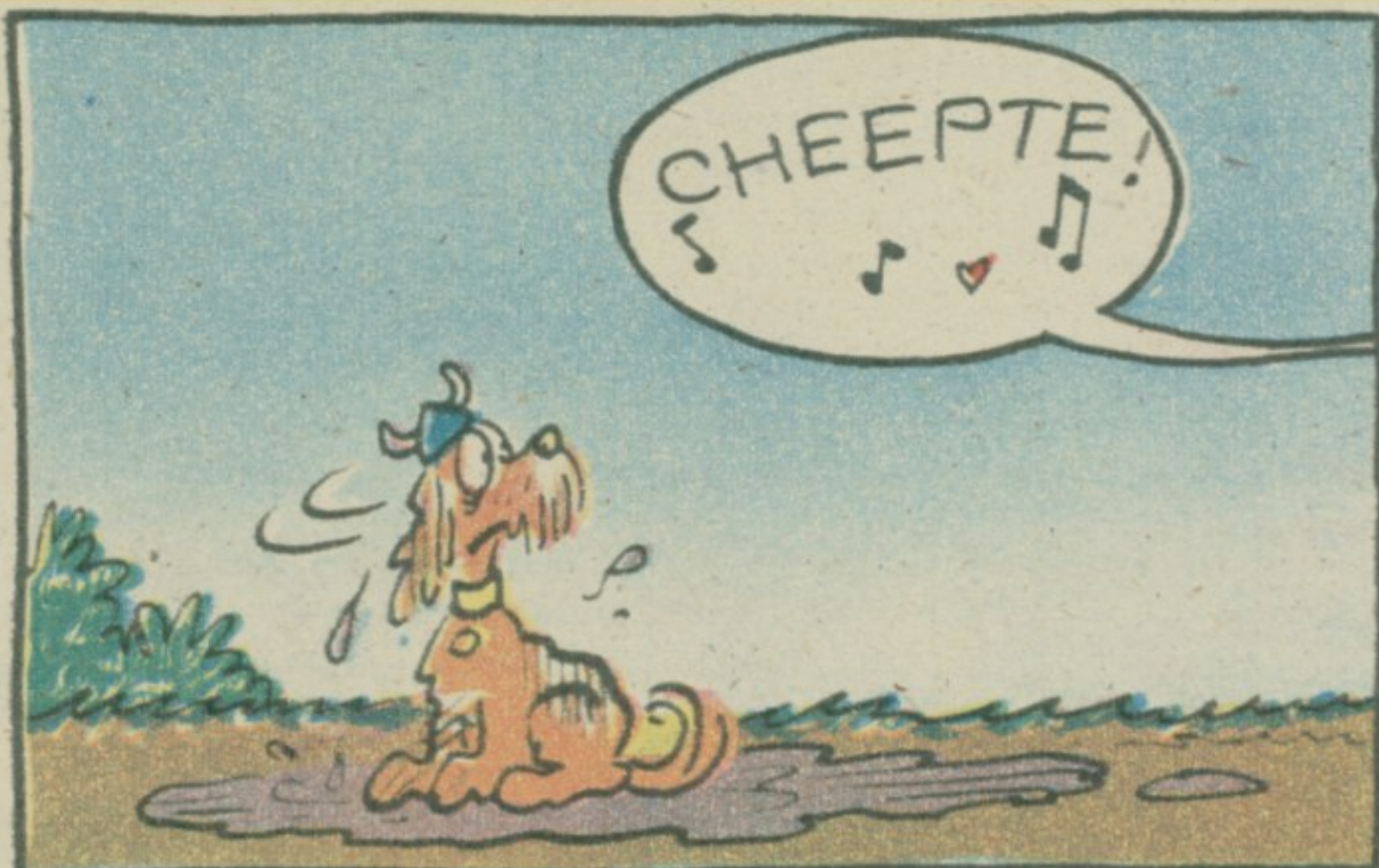
„промашио“ међународни ваздушни пут (17), крећући се путањом (19). У зони (29), дошло је до трагичне замене улога у 4 часа и 51 минут. На месту (24) КАЛ 007 је продро у ваздушни простор СССР-а и при томе прелетео изнад Петропавловска на Камчатки. Одмах су полетела два совјетска ловца (23) али су брзо потрошили гориво па је КАЛ 007 безбедно наставио лет изнад Охотског мора, још више се удаљавајући од планираног

коридора (19). КАЛ 007 поново је ушао у СССР на месту (5) изнад јужног Сахалина. Танка црвена линија означава границу совјетског ваздушног простора и види се да је у 6 часова и 24 минута 269 људи било убијено на самом пролазу, из забрањеног простора (4). Да је наставио лет КАЛ 007 би, вероватно, стигао до Владивостока (3).

(Мапа из фотодокументације Зорана Милера)

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

**ПЛАЧИТЕ, АЛИ
ЈЕДИТЕ ГА**

ИЛИ

ЛУК

ЛЕК?

Многи народи света од најстаријих времена су веровали да лук има чудотворно дејство на здравље човека. У Египту се црни лук чак сматрао светом биљком: у њега су се клели, приносили га на жртву боговима и као дар умрлима. То објашњава откуд у саркофазима египатских фараона пера црног лука.

Грци и Римљани веровали су да сок ове биљке улива војницима снагу и храброст. Да из ратника не би изветрила неустрашивост, сваког дана су војници обавезно морали да поједу одређену порцију драгоцењог лука. Ту су стари народи мало и претерали али им се опрашта јер још нису знали да лековити лук у прекомерним количинама може да штети срцу и јетри.

Ричард плашљивог срца

Захваљујући својој скромности – црни лук заиста захтева врло мало, биљка која потиче из Ирана, Авганистана и Туркестана, широко се распространила по свету. У средњем веку почела је да се гаји готово у целој данашњој Европи. Неки народи употребљавали су је и у свадбеним ритуалима: сваки Фригијац на дан своје женидбе добијао је, између осталих дарова, и буре пуно црног лука. Тако се изражавала жеља да много година сачува здравље и мушку част.

Прошло је много векова пре но што су људи престали да верују да црни лук штити од превремене смрти. Сасвим је поуздано утврђено да је неустрашиви енглески краљ Ричард Лављег Срца, који је предводио крсташе у трећем походу на Јерусалим, из истог разлога носио око врата амајлију – црни лук.

У време када су харале епидемије, људи су по кућама качили венце црног лука. Разуме се, то није могло да их спасе куге и колере, али је зато одавно примећено да је ова биљка буквално у стању да отера неке опасне болести. Посматрајући деловање лука кроз векове народна медицина стигла је далеко с усавршавањем лекова направљених од њега. Тако су куваном кашом од лука лечене

**Љутог је укуса,
оштрог мириса,
али му то ништа
не смета да га
људи широм
света обожава-
ју. Имају и за-
што**

ране, чиреви, свеже опекотине, скидале се брадавице и старе „курје очи“. Овај лек, приступачан свима, највише се користио у селима и то не само кад је требало лечити обичне прехладе већ и много озбиљније тегобе, чак и такве које се тешко лече, као што је водена болест (утврђено је да лук заиста поспешује изbacивање течности из организма). Сок од сецканог лука такође се користио, и то по једна чајна кашичица 3-4 пута дневно, за цревна обољења, лоше варење и затвор, а за ангину, бронхитис и запаљење удисао се рендисани лук (15 минута). Код нас се црни лук највише користи у народној медицини против кашља, прсних и цревних болести.

Жене су соком од лука мажале лице да би уклониле пролећне пеге и беле мрље са лица (витилиго) и утрљавале га у кожу главе јер се веровало да од тога коса постаје гушћа и брже расте.

На крају, у многим земљама сељаци су приметили да се пшеница и раж боље чувају у амбарима ако се у зрнелу гурне покоја главица лука.

Шта каже модерна медицина

Објашњење за ова силна лековита својства лука дали су научници 30-их година нашег века када су у луку открили присуство фонцида, бактерицидну лако испарљиву материју која уништава гљивице и многе друге микроорганизме који изазивају разне болести, између осталог и бациле туберкулозе и дифтерије! Уз то, природа је лук богато обдарила драгоценим компонентама као што су: витамин С, соли калцијума, фосфора и азотним једињењима. Зато се

у научној медицини лук употребљава код мањка С витамина, као средство за подражај желуца код недовољног лучења желудачног сока и као зачин код неслане дијете. Па ни то није све. Праву научну сензацију изазвало је откриће да екстракт лука садржи биолошки активну материју – хормон простагландин А, кога има само у ћелијама човека и животиња. Простагландин се добија у врло малим количинама и служи као биорегулатор свих процеса који се одигравају у организму: регулише крвни притисак и састав крви, spreчава стварање тромбова и појављивање леукемије итд. Данас практична медицина полаже велике наде у овај лек.

Исто тако, експериментално је доказано да сок од лука чисти крв од холестерина, а печен се препоручује онима који пате од шећерне болести.

Из ове биљке која је права ризница лековитих састојака последњих година израђен је течни екстракт који стимулише рад црева и уопште побољшава укупно здравствено стање. Он се примењује и као антибактерицидно средство, а такође и код лечења атеросклерозе и склеротичних облика високог крвног притиска.

Свеж лук је, међутим, веома користан и за здраве људе, већ и само зато што spreчава авитаминозу. Уз то отвара апетит и помаже варењу. Занимљиво је да ово поврће љутог укуса и јаког мириса радо користе у својој кухињи готово сви народи света. Неки пут лук игра улогу пикантног зачина, други пут је основа за јело, као на пример у француској супи од лука или источњачкој долми (лук пуњен млевеним месом и пиринчем). У зависности од тога с којом ће се намирницом наћи у друштву лук се пре тога пржи на уљу, динста или кува. Ипак, најчешће се користи у разним салатама, а да би се донекле убила она љутина у њему, претходно се исече на колутове, мало посолити и држи 10-15 минута у води.

Узгред, знате ли зашто плачемо док чистимо и сецкамо лук. Биохемичари су решили и ову тајну. Открили су у соку црног лука пропантиал који садржи сумпорни алдехид. Даље се све лако објашњава: кад падне на влажну површину ока, ова материја се сједињује с влагом и истог часа претвара у љуту сумпорну киселину. Ето, због ње плачемо.

В. М.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК
ОТКРИВА
СПЕЦИЈАЛНО ОРУЖЈЕ

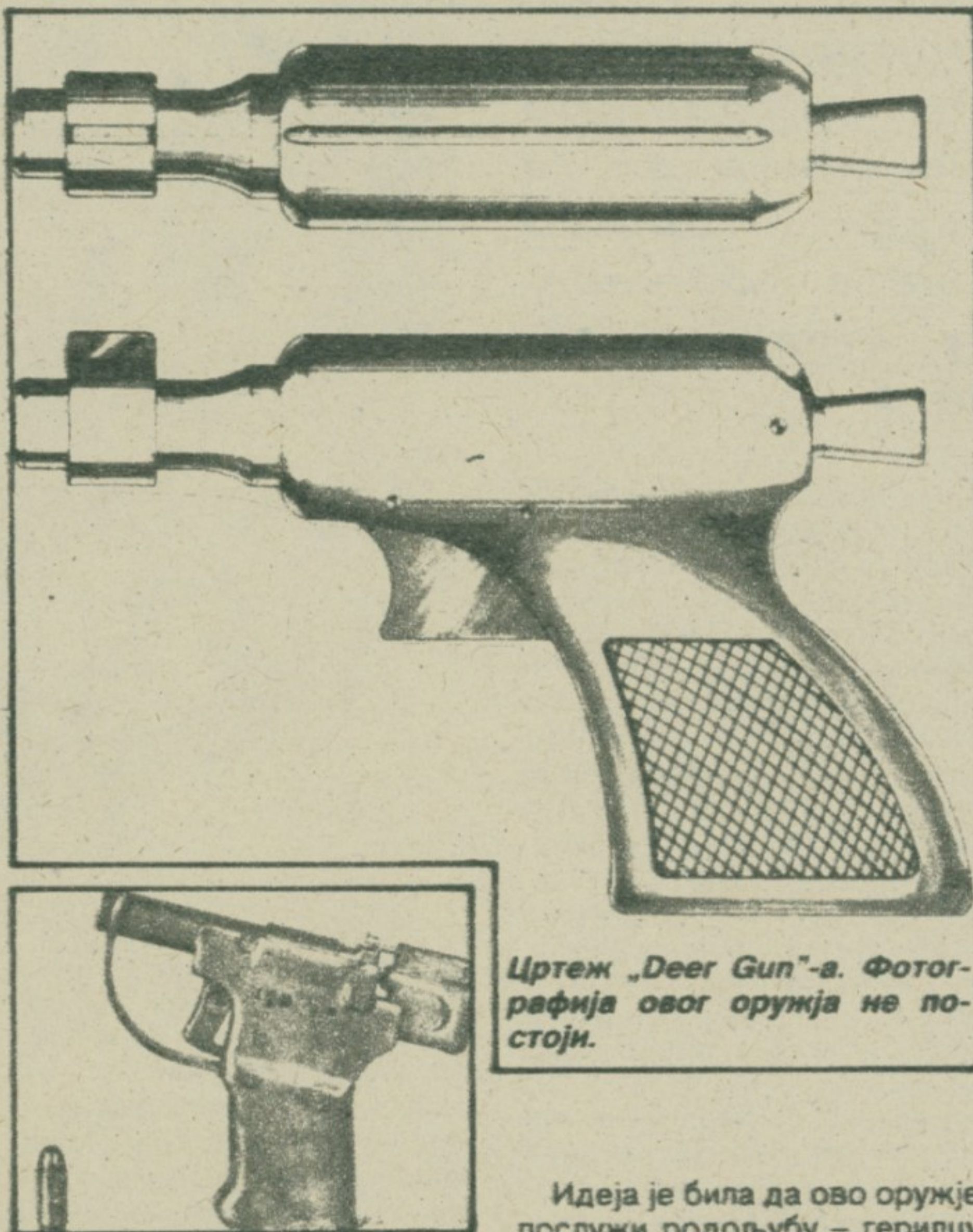
ПИШТОЉ ЗА ЈЕДНУ ПРИЛИКУ И ЈЕДАН ДОЛАР

Дали су му име „ослободилац”. Био је намењен Пољацима, а стигао је на Далеки исток. Тамо је сејао смрт међу Јапанцима

Овај мали, али моћан пиштољ, који изгледа „као да су га правила деца на часовима ручног рада”, пројектован је 1942. године по налогу Заједничког штаба оружаних снага САД, мада је прва идеја о „јевтином пиштољу великог калибра који би се производио у великим количинама и растурао по окупираним територијама” потекла од пољског покрета отпора. Иронијом судбине, ниједан или готово ниједан од тих пиштоља није отишао до Пољске, мада је тамо био најпотребнији, с обзиром на велики недостатак оружја у покрету отпора у овој земљи.

Осмог маја 1942. шеф Војне обавештајне службе (DKA) поднео је захтев да се произведе милион комада тог специјалног јевтиног оружја. Да би се тајна заштитила, пројекти су били пуни погрешних назива и варљивих описа делова. Радници нису знали шта праве, а назив оружја био је „Flare Projector, caliber .45” (сигнални пиштољ). Име „либератор” јавља се тек касније. Производња је поверена фирми „Guide lamp”, огранку „Дженерал Моторса”, чија је амбиција била да за тридесет дана произведе милион комада по цени од по један долар. Тих милион комада испоручено је у јесен 1942, по фабричкој цени од 1,72 долара по комаду. То је најјевтиније оружје икада произведено, ако не рачунамо коцку из калдрме.

Познате су три варијанте „либератора”, али су конструкционе разлике занемарљиве и односе се на начин

„Либератор” и његов метак великог калибра

израде ударача. Готов пиштољ био је пакован у „борбеном комплекту”: навоштена картонска кутија димензија 130 mm x 140 mm x 32 mm садржавала је пиштољ, 10 метака калибра .45, упутство за употребу, дрвени избијач за чауре. На поклопцу је цртеж пиштоља из чије се цеви вије дим. Цена тог комплекта била је 2,10 долара.

Јапанци на нишану

Укупна дужина оружја је 152 mm, а маса (са девет метака смештених у дршци и једним у цеви) око 500 грама. Цев је глатка, бешавна, а рам од пресованог лима, састављен тачкастим варењем и нитнама. Вертикална клизајућа плочица има улогу затварача, а ударна игла уливена је у ударач од ливеног цинка. На дну дршке је клизајући поклопац који затвара складишни простор за десет метака.

Цртеж „Deer Gun”-а. Фотографија овог оружја не постоји.

Идеја је била да ово оружје послужи родољубу – герилцу да убије непријатеља и узме његово оружје. Глатка цев не оставља препознатљиве трагове, тако се мислило, а пројектил без стабилизације путем ротирања окретаће се стихијски и наноси теже повреде. Искуство из другог светског рата каже да је „либератор” као оружје за блиску борбу био изузетно смртоносан, не толико због великог калибра и балистичких својстава, колико због високе мотивације стрелца: човек наоружан „либератором” имао је само једну могућност, јер поновно пуњење траје бар десет секунди. На основу извештаја обавештајних агенција са Пацифика, где је пиштољ највише и најуспешније коришћен, и јапанских података, експерти сматрају да је више Јапанаца побијено „либераторима” него стандардним службеним „колтом” .45. Што се трајности тиче, нека експеримент каже: тридесет година стар неупотребљаван „либератор” издржао је осам метака пре него што су тачкасти варови почели да пуца-

ју. За оружје предвиђено за само један метак, то је више него добро.

Варијанте „либератора” укључују мањи број примерака са блоком који прима два метка и премешта се слева надесно и још мањи број примерака с дугом, избушеном цеви и јевтиним пригушивачем практично за једну употребу.

Извесно време после рата „либератор” је чак био службени пиштољ филипинске полиције. Извесна количина нашла се у Британији после краја рата и тек 1960. била продата као старо гвожђе британској корпорацији за челик у Велсу. Ти су пиштољи били обојени наранџасто (што је изузетак: правило је да су боје природног челика) и радници су их, мислећи да је реч о сигналном пиштољу, радо износили из челичане и делили деци да се играју. Кад се открило да је реч о правом оружју, полиција је купила покрадене пиштоље.

Треба још додати да се из „либератора”, без икаквих додатака, може испаливати стрелица „бигот”.

Пиштољ за јелене

Очигледно надахнута идејом која је стајала иза „либератора”, CIA је педесетих година пројектовала нову верзију истог оружја. Под именом „Deer Gun” (пиштољ за јелена, порекло назива је нејасно, вероватно је реч о шифри), ово оружје такође је смишљено као јевтини пиштољ на један метак калибра 9 mm (9 x 19). Рам пиштоља је алуминијумски одливак са спремиштем за три метка у дршци. У рам се ушрафљује челична цев са шест жлебова с предње стране, а задња страна је избачена за ударач са ударном иглом. Механизам за опаљивање је крајње једноставан. Пиштољ се пуни тако што се цев одврне, стави се метак и цев се заврне натраг. Ударач се тада запне и на њега се стави кочница, која иначе служи као нишан. Та кочница се пре пуцања скине са ударача и стави на цев.

Пиштољ, три метка и упутство за употребу у сликама спаковани су у кутију од стиropора. Не зна се произвођач, нити цена и количина произведених пиштоља. На основу тога што је ово оружје укључено у номенклатуру наоружања CIA (под бројем 1395-HOO-9108), може се закључити да је реч о серијски произвођеном пиштољу, а не прототипу.

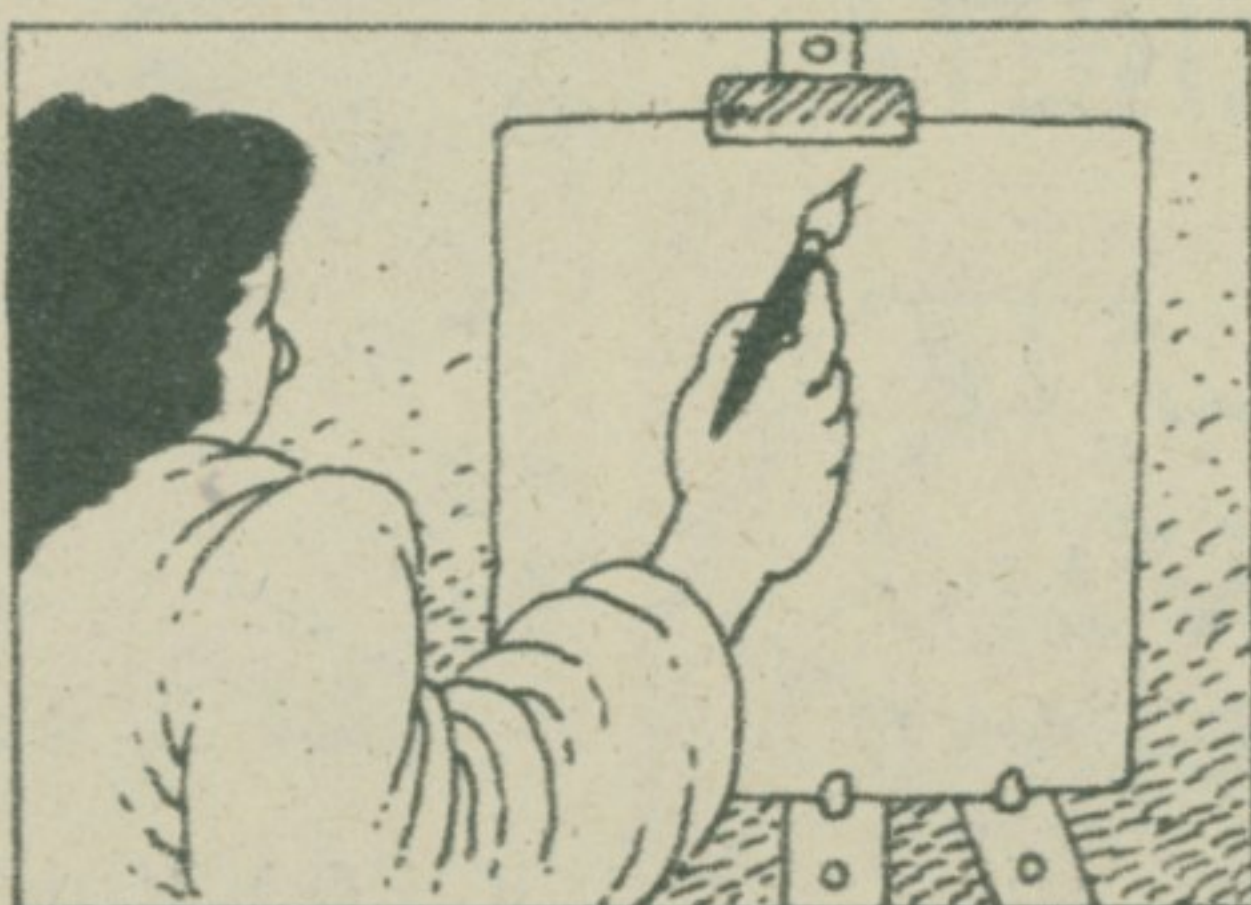
Милош Васић

Прва уметница

Као прва наша позната уметница сигурно се може означити књижевница, везиља и деспотица Јефимија, која је своју песму посвећену сенима кнеза Лазара и његовој борби против Турака на Косову пољу, везла златном срмом на црвеном атласу.

Њена порука је лепа и поетична а вез се убраја у ремек-дела уметничког везиљства и данас се може видети у Музеју Српске православне цркве у Београду.

Деспотица Јефимија се прославила и чувеном завесом коју је везла за царске двери, па се предомислила и поклонила

Прва славна сликарка

Прва наша позната сликарка је Катарина Ивановић, рођена 1817. у Столном Београду. Радила је у стилу академског класицизма и то слике са националним темама, историјским, тзв. жанр призора, мртве природе и портрете.

Њене најпознатије слике су „Аутопортрет“, „Грожђе“, „Старица за ручком“ и „Љубавно писмо“.

Прва жена композитор

Прва жена композитор у нас је Елена Пуцић-Соркочевић, која потиче из чувене дубровачке породице, прослављене по значајним државницима и уметницима мале Дубровачке Републике.

О првој нашој композиторки није сачувано много података. На жалост нису сачувана ни њена дела осим једне соло песме из 1816. године која се чува у Дубровачком архиву.

Прва жена српски војник

Британска болничарка Флора Сендз, одбила је да прихвати наређење Команде српске војске по којем је 1915. године требало да остане у Битољу и инсистирала да се прикључи српским војним јединицама које су се повлачиле преко Албаније у првом светском рату. Једини начин да се њена жеља оствари био је да Флора Сендз постане српски војник. Ова упорна и истрајна жена успела је да преко Команде српске војске изрази статус прве жене – редова једне наше армије и ступи у Други пук Четвртог батаљона Прве српске армије.

Прешла је Албанију, била на Крфу, учествовала у пробоју Солунског фронта и рањена је при ослобођењу Битоља 1916. Била је редов, каплар, наредник и официр. Носилац је велике Карађорђевог звезде за храброст и Ордена св. Саве.

Да би законски озваничили њен официрски чин, после рата морала је да заседа Скупштина и промени пропис који до тада није предвиђао да жена може постати српски официр.

До краја другог светског рата, Флора Сендз живела је у Београду. Примала је пуну државну војну пензију до краја живота. У Енглеску се вратила 1945. године.

манастиру Хиландару. У Румунији се чува и једна њена богато украшена плаштеница. Пред крај живота, замонашила се и остатак живота провела у манастиру Љубостињи заједно са кнегињом Милицом, удовицом цара Лазара.

МА ШТА КАЖЕШ

СКЕЈТБОРД НА МОТОРНИ ПОГОН

Скејтборд је био популаран пре више од десет година, а онда су га млади поново „открили“. Изводе сва-

какве вратоломије на овој дасци с точкићима, организују трке. Наравно, скејтборд може да достигне одређену брзину. Али, што не би ишао брже? То се пре нешто више од три месеца запитао двадесетогодишњи Демијан Дјарди из Ричленда у држави Вашингтон. Монтирао је на свој скејтборд мотор од 150 кубика. На жалост, ова његова авантура могла је и трагично да се заврши. Није могао да се заустави кад се упалило црвено светло на семафору, пројurio је раскрсницом, ударио у кола. Срећом, после недељу дана несвести, пробудио се у шок-соби. Чврсто је обећао да тако нешто никад више неће да уради. ■

КАКО ЗАРАДИТИ 8 МИЛИОНА ДОЛАРА?

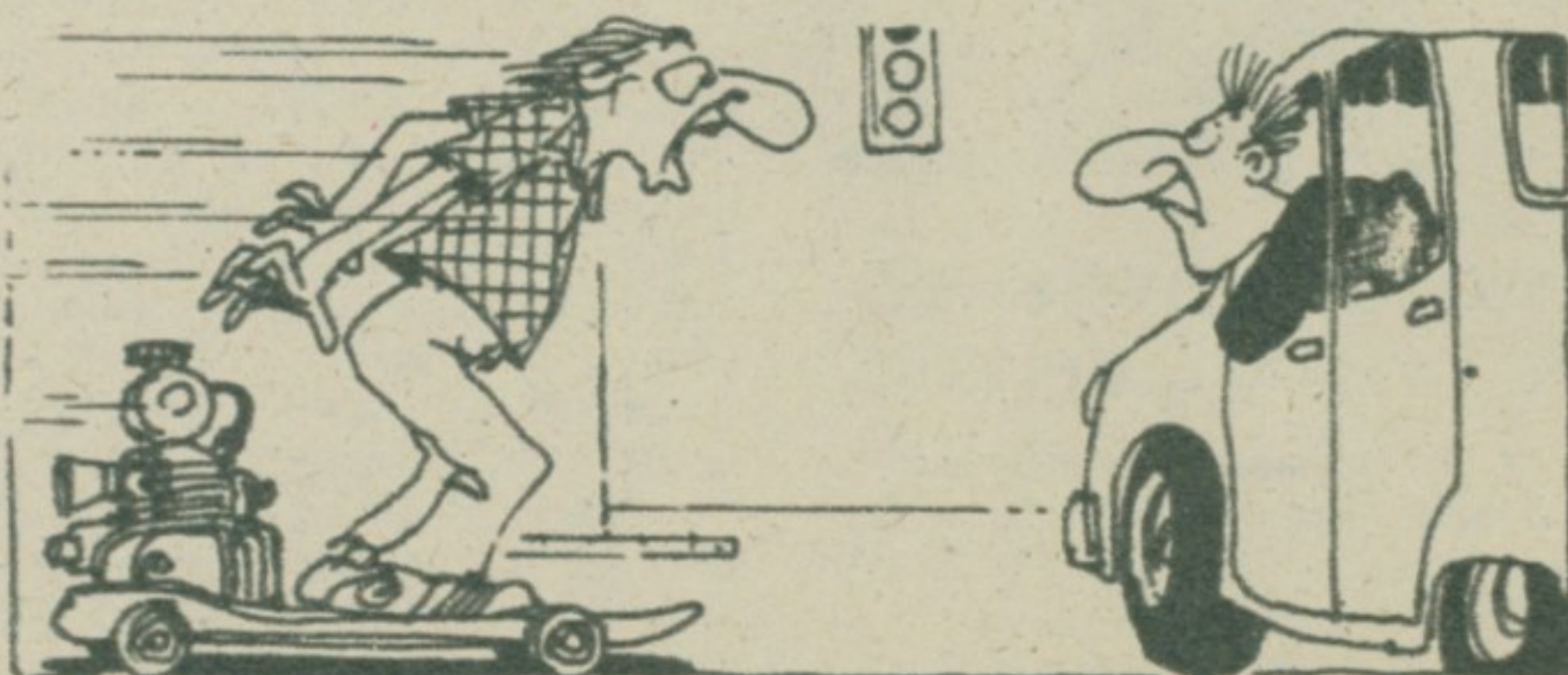
За све се треба досетити. У томе је, за сада, ненадмашан извесни Орал Робертс из Даласа. Пре месец дана Орал је успео да се „прогура“ у неку телевизијску емисију и да гледаоцима саопшти страшну „истину“. Уколико за двадесет дана не добије 5 милиона долара, Бог ће га узети на „онај свет“. Оралу је стигла сума од 8 милиона долара. Верници су му слали новац из свих крајева САД. ■

ГУТАЧ ЖАБА

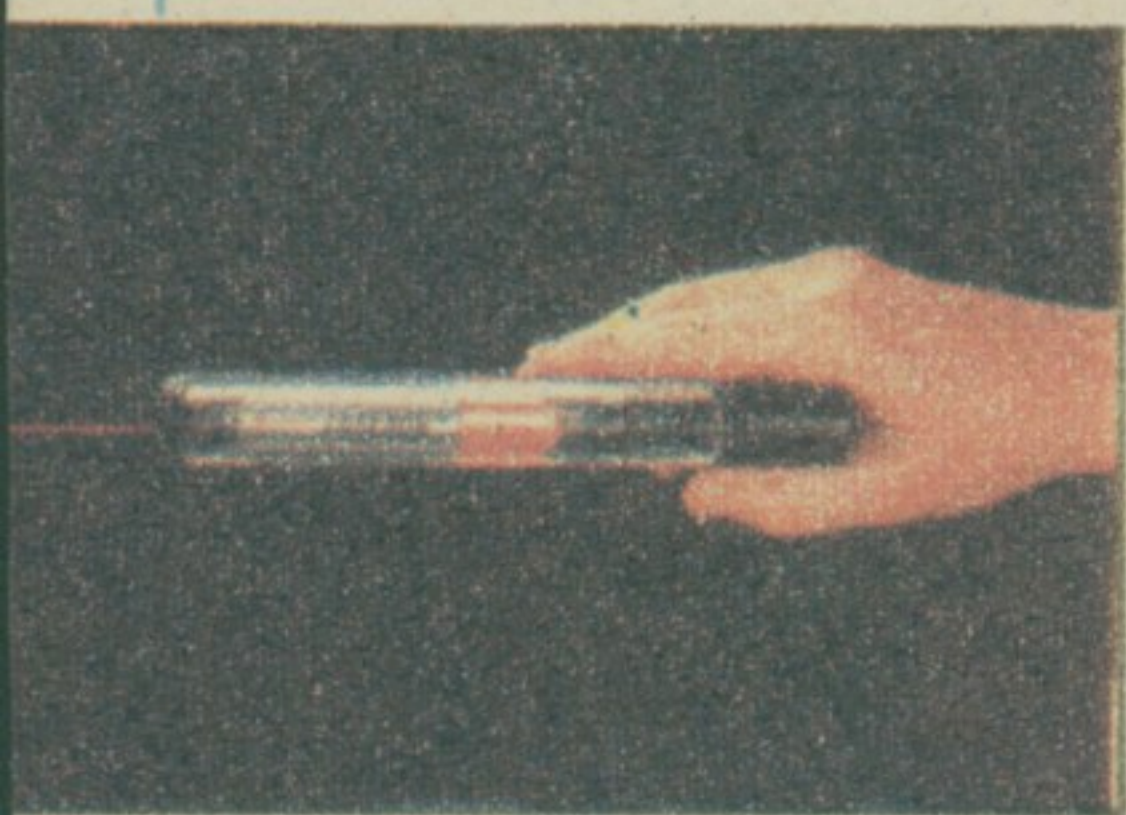
Извесни Луис Делер зарађивао је за живот гутајући жабе пред циркуском публиком. Најпре би, три сата пре представе, попио невероватну количину чисте воде (тврде чак и до 200 литара) а затим би пред запањеним гледаоцима гутао једну за другом десет зелених жаба. Након двадесет минута избацно би их једну за другом –

још живе, у великом млазу воде. Пажљиво би их пребројао и спуштао у посуду са водом – до следећег наступа. Временом су га прозвали „човек-акваријум“. ■

ИЗ КАТАЛОГА ФУТУРИС- ТИЧКИХ И БЕЗВЕЗНИХ СТВАРИ:

ЦЕПНИ ЛАСЕР

Не тако давно лазер је био предмет научне фантастике. Сада ко хоће (и има) може да га купи и комотно смести у џеп. Реч је о „ласерону“, најмањем ласеру на свету. Дугачак је нешто преко 17.5 а широк 5 центиметара. Овај хелијумско-неонски мини-ласер емитује савршено прав и видљив светлосни сноп на врло велике даљине. За оне који не могу да се досете ни једне од могућих кућних примена џепног ласера, произвођач предлаже следеће: употребљавајте га као средство за плашење насилника, провалника и осталих уљеза. Савет није тако агресиван као што би на први поглед могло да се помисли. „Ласерон“ је проверено нешкодљив чак и за очи. Могуће намене кад је о деци реч се и не помињу. Они су се бар нагледали „Ратова звезда“ и сличних филмова. (Произвођач: Edmund Scientific, цена 362.95 долара)

ГАЛАКТИЧКИ ПРИВЕЗАК

Колико вам се пута ово догодило: кренули сте у самопослугу да купите млеко, кад оно, изненада вас отму ванземаљци? Затим вас непојмљивом брзином пребаце у неку галактичку забит и, разуме се, потом сасвим забораве како да вас врате на Земљу мада би то радо учинили. И шта да ради човек кад се нађе тако насукан негде у близини планетарне маглине Рака, а појма нема

ДВА ПАКЕТА

ДВАДЕ- СЕТ ПРВОГ ВЕКА,

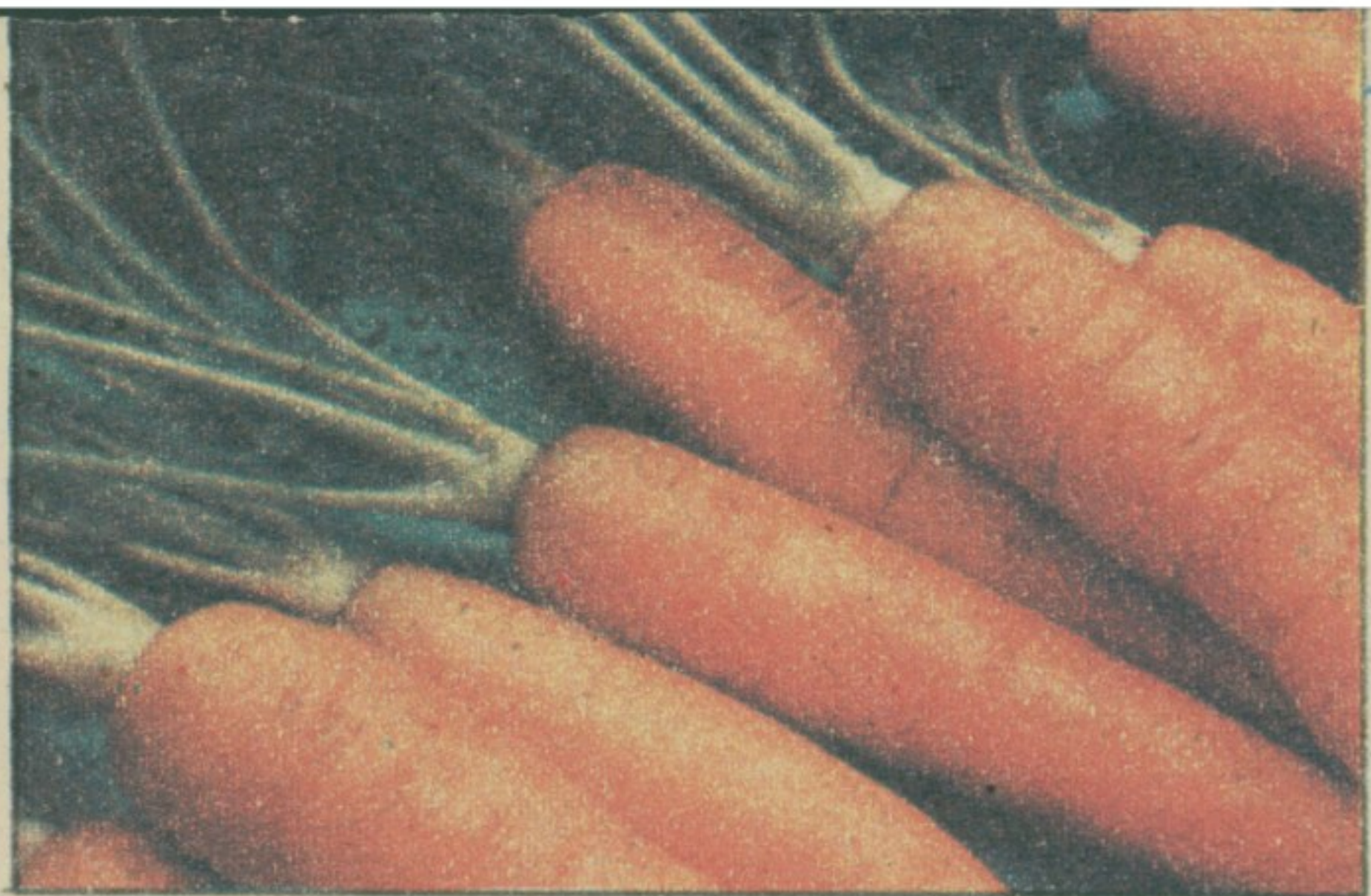
МОЛИМ!

Амерички часопис за науку „Омни“ штампао је каталог преко кога поштом може да се наручи све и свашта: од најмањег ласера на свету и робота-чувара од 72 хиљаде долара до тркачке стазе за бубашвабе

како да се врати кући? Да купи галактички привезак.

Кад се све узме у обзир, право је чудо да галактички привезци нису измишљени још пре више стотина векова. А ствар је тако једноставна. Галактички привезак неодољиво подсећа на металне привеске америчке војске само што се на њему уместо имена, презимена и личног броја војника налази мапа свемира, и то баш она какву су са собом понеле свемирске сонде „Пионир 10“ и „Пионир 11“ како би се ванземаљцима показало где се налази Земља.

Уз сваки привезак иде и гаранција у којој стоји: „Уколико се догоди да у тренутку када вас ванземаљци отму, око врата носите наш галактички привезак, а они вас ипак не врате на Земљу, само пошаљите привезак и ми ћемо вам у целости вратити новац.“ (Произвођач: Galactitags, Box 262, Sea Girt, New Jersey 08750; цена: 8.50 долара)

КАКО КЛОНОВАТИ ШАРГАРЕПУ

Клоновање, то је онај више чак и не тако нови научни метод добијања новог живог организма из једне једине ћелије. Буде ли се ова научна техника довољно усавршила, а научници се надају да хоће, једнога дана захваљујући њој имаћемо неисцрпне залихе хране које ће коначно решити питање глади. У међувремену, они којима је ствар доступна могу да се у сопственој кући огле-

дају у клоновању. За сада је ствар, додуше, ограничена на шаргарепе. Шаргарепе се купују у оближњем супермаркету, а опрема за клоновање поручује поштом. Даље је све, и са шаргарепама и са клоновима, просто, јер уз кутију с опремом иде и детаљно упутство за читав поступак. Тврди се да су резултати очигледни већ после недељу дана. Од парченцета једне, брдо младих шаргарепаца, или тако некако.

(Произвођач: Carolina Biological Supply; цена: 26 долара)

КАЖИ ПТИЧИЦА!

Под условом да живите у САД, а умирате од жеље да се докопате сателитско-шпијунског снимка родног града или комшијске баште ствар може лако да се среди. Амерички геолошко-катастарски завод по поруџбини шаље из сопствене фототеке црно-беле и колор снимке ма ког кутка САД који није војна база или неко слично место. Фотографијама су обухваћене површине од 776 до 3100 квадратних километара, а снимљене су са висине од 12 до 176 хиљада метара. Зачкољице: рок испоруке је до три недеље, а фотографије се не израђују у џепном формату. (National Geographic Information Center, 507 National Center, Reston, Virginia 22092)

ПОЗОР! СУМЊИВО КУЦАЊЕ СРЦА!

У последње време изгледи за блиставу каријеру просто су сјајни – под условом да сте робот. Зато нико и не сумња у Сентријеву ружичасту будућност. Сентри

(енгл. sentry = чувар) има идеалну тежину од 154 килограма као створену да се, кад вас нема или док спавате, шуња по кући у потрази за непожељним лицима. Овај посао обавља без икакве муке јер је у стању да непогрешиво „нађуши“ телесну температуру човека кроз зидове тако рећи свих могућих дебљина и описа, а уз то је још и толико осетљив на вибрације да региструје чак и откуцаје срца (опет кроз зидове). Шта још човек да очекује од кућног чувара? У овом случају, видео-слику. Сентри све сумњиве информације плус видео-снимке шаље у компјутерски безбедносни центар који затим, по потреби, места ступа у акцију.

(Произвођач: Sentry Robotics, 21 Concord Street, Wilmington, Massachusetts 01887; цена: 72.000 долара, поштарина плаћена)

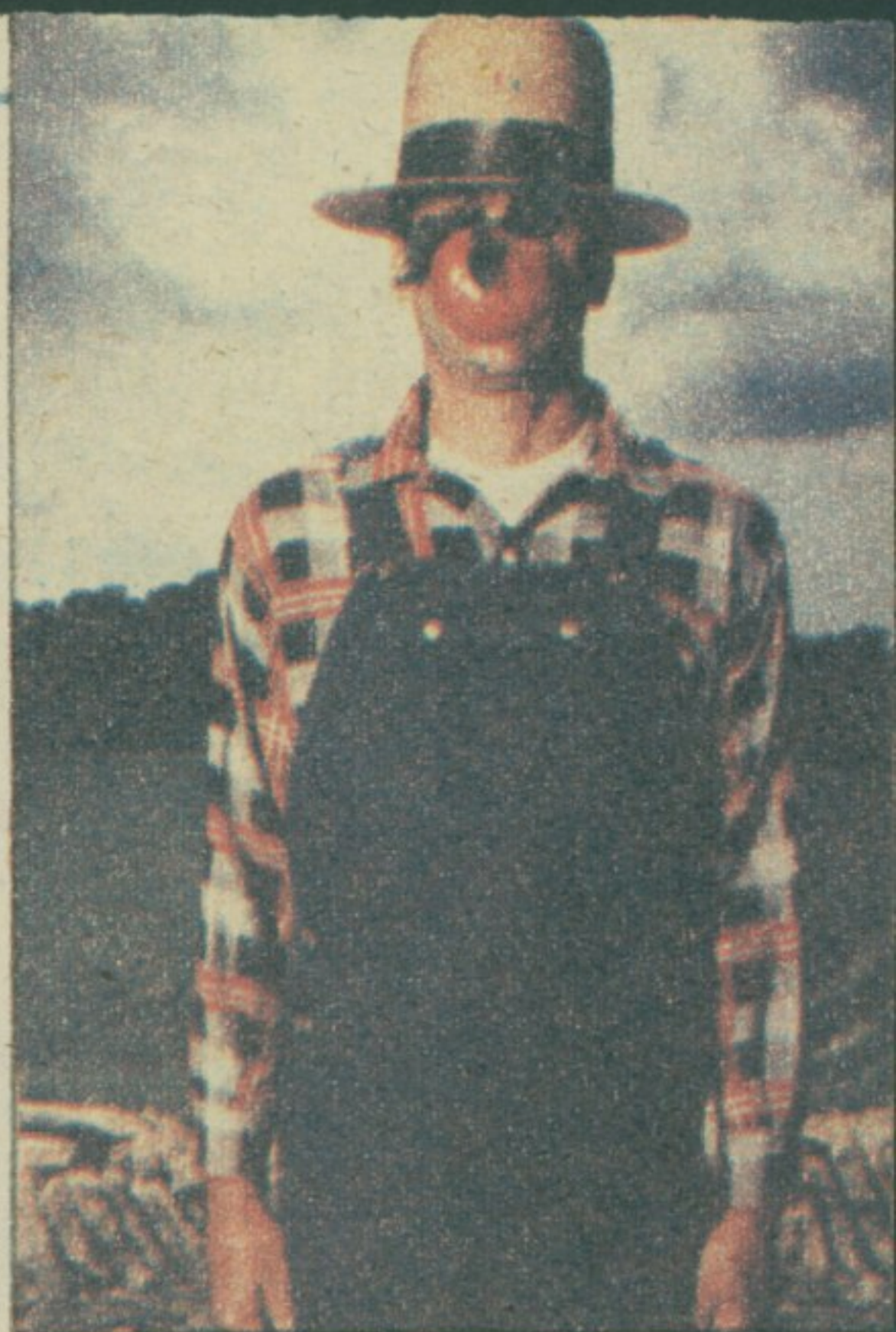
АСТРОНАУТСКИ КИКИРИКИ

Волисте ли сладолед? А астронаутски сладолед? За сада га још нема по тамошњим самопослугама, али у сад зато однедавно по-

штом могу да се поруче нека јела са службеног астронаутског јеловника Агенције NASA. Пилетина или јунетина, на пример (7,45 долара). Комплетна свемирска вечера (10,45 долара). Астронаутски десерт, грицкалице, сладолед, брескве, јагоде (по 4,50 долара). (Произвођач: The Space & Rocket Center, One Tranquility Base, Huntsville, Alabama)

МОЈА УРЕДНА БАШТИЦА

Колико би само људи узгајало сопствени парадајз, само што их мрзи да изађу из куће и испрљају руке земљом. За њих је мука решена. Земља више уопште није потребна. Треба само да се завале у фотељу и пажљиво прочитају 126 страна брошуре из које ће сазнати како се дванаест месеци у години усред дневне или неке друге собе гаји шта им воља без иједног грмуна земље или ђубрива. Техника собног повртарства почива на течним хранљивим састојцима који замењују земљу, а у ствари је реч о технологији коју је развила опет NASA за потребе исхране људи у будућим свемирским колонијама. (Произвођач Hammacher Schlemmer, Midwest Operations Center, 11013 Kenwood Road, Cincinnati, Ohio; цена: 299,50 долара)

њенко са 326 дана у орбити оборио све рекорде по дужини боравка у свемиру многи су се сетили да тамо горе кружи орбитална станица са људском посадом. „Мир“ кружи и даље, једина је стално настањена свемирска станица у којој се у сваком тренутку налазе најмање два астронаута, а Земљу облеће сваких 90 минута. Другим речима, коме је стало да баци поглед на историјску летелицу, треба само да сачека неко ведро вече и загледа се у небо. Само које вече и који део неба? Одговор на ова питања добија се уколико се позове број 202 (позивни) 546-6010 од пола десет пре подне до пола пет поподне. Број припада америчком Националном свемирском друштву, односно посебној служби друштва чији је искључиви задатак да прати кретање „Мира“. Људима из осматрачке службе само кажете одакле сте, а они затим израчунају тачно време када је „Мир“ видљив у вашем делу света и упуте вас на део неба у који треба да гледате.

ОКРЕНИ БРОЈ ЗА „МИР“

Тек када је прошлог децембра совјетски астронаут Јуриј Рома-

ТРИК ФИЗИКЕ

Делује као мађионичарски трик, а у ствари реч је о чистој физици. Пластично крилце тако је обликовано да се, ма шта ви радили, тврдоглаво окреће само у једном смеру: супротно од кретања казаљки на сату. (Произвођач: Exploratorium Store, 3601 Lyon Street, California; цена: 4,50 долара)

НАЈЗАД СТАЗА!

Трке бубашваба знају да буду незгодне из више разлога. Као прво, бубашвабе обично не воле да трче по утврђеној стази. Могуће је затим и да се тренери и гледаоци ујасавају буба, а нарочито ових. Постоји такође могућност да такмичарске скоче у одећу неког занетог посматрача. Све ове невоље, међутим, однедавно су решене. Треба само купити тркачку стазу за бубашвабе, у ствари веома дугачак и узан картон за својен провидном пластиком. Остало је заиста једноставно. Најбоље да се бубашвабе на стазу пуштају једна по једна, а да се време штопује. Бубашваба с најбољим временом је победник. Поставља се још само питање: ко убацује бубашвабе? Кад претрче своје, јасно је. Само их пустиш да истрче.

(Произвођач: Carolina Biological Supply; цена: 11,30 долара, поштарина плаћена)

М. И.

СУРОГАТ РОНИЛАЦ

Од сада може и овако. Кома је досадило да му подводни свет снимају други, купи робота и баци га у море. Ствар не важи за сваког робота, само за оног што се зове Сурогат ронилац. Руковање је једноставно. Педесетометарски кабл робота-рониоца прикључи се на ТВ у боји, затим се роботизована апаратура, која веома подсећа на торпедо, спусти у воду, узме се командна табла са два цојстика (командне палице) и седне пред ТВ екран. Покретањем палица контролише се правац кретања робота као и рад камере уграђене у његову провидну „њушку“.

(Произвођач: Hammacher Schlemmer, Midwest Operations Center, 11013 Kenwood Road, Cincinnati, Ohio; цена: 5200 долара)

НАЈВЕЋА КЊИГА ЗА ДЕЦУ!

Генерације
млађих
и старијих
с носталгијом
и дивљењем
се сећају

ПОЛЕТАРЦА, нашег
најбољег и најмодернијег часописа за децу.

ПОЛЕТАРАЦ у издању РАДА - велика књига
за децу свих узраста - у 4 тома, препуна прича, песама,
занимљивости из разних области, уметничких слика и цртежа.
На преко 800 страна, на квалитетној хартији - антологија готово свих
познатих српских и југословенских писаца за децу.

ПОЛЕТАРАЦ - јединствена и трајна читанка за учење, васпитање
и разоноду преко целе године, украшена радовима најбољих сликара
и илустратора за децу.

ПОЛЕТАРАЦ је истовремено лектира, поучник и забавник, јер окупља многе славне
и мудре књиге и писце разних времена, бајке и знања наших и других народа.

Календар и приручник за сваку породицу, школу, обданиште и родитеље.

ПОЛЕТАРАЦ - књига са највећим
словима - ћирилицом и латиницом!

Штампано у 4 боје, формата 26 × 37 цм,
у тврдом повезу са заштитном кутијом,
с насловним странама Душана Петричића.

Цена комплекта 96.000.-

За готово 76.800.-

НАЈЛЕПШИ
ПОКЛОН ЗА
ВАШУ ДЕЦУ!

Душана Радовића

(у 4 књиге)

ПРОЛЕЋЕ,
ЛЕТО,
ЈЕСЕН,
ЗИМА

рад

РАД - ИЗДАВАЧКА РАДНА ОРГАНИЗАЦИЈА

11000 Београд, М. Пијаде 12. Тел. 404-765 и 422-517

НАРУЧБЕНИЦА - ПЗ

Овим неопозивно наредбујем

ПОЛЕТАРАЦ (у 4 књиге), по цени од 96.000.-

ЗА ГОТОВО - Вредност наручених књига уплатићу ПОУЗЕЋЕМ (по пријему од поштом) С ПОПУСТОМ од 20%, или

НА ОТПЛАТУ - Вредност наручених књига уз годишњу камату од 34%, отплатићу

у редовних месеч. рата, по пријему књига, рачуна и уплатница, с тим што ћу

прву рату уплатити поштом код пријема. Књиге се могу отплатити **НАЈВИШЕ У 8 РАТА**, а **НАЈМАЊА** рата је 12.000.- дина. Купци на отплату оверавају наручбеницу у орга-

низацији где рате, а пензионери прилажу претпоследњи чек од пензије. У случају спо-

ра надлежан је Пети општински суд у Београду.

(Презиме и име)

(Име оца)

(Датум и место рођења)

(Занимање)

(Број личне карте и место издана)

(Број поште, место и адреса стана)

(Радна орг. и место где је купац запослен)

(Датум)

М.П.

(Овера о изданој и
потпис овог листа)

(Потпис купаца)

НЕОБИЧНА ЗАНИМАЊА: ДИМНИЧАРКА

Марија Шаин је сасвим обична девојка. Необично код ње је — њено занимање. Јер, Марија је димничар. Једини женски у Југославији, бар колико је њој и нама познато.

Кад је човек погледа, онако ниску, крхку и нежну тешко му је и да замисли како се вере по крововима, не без страха, како сама каже. Срећом, до тог пентрања ретко долази: димњаци се чисте одоздо, из соба. А ни то није баш једноставно. Смоласта гареж тешко се чисти, оставља трагове на зидовима, поду, намештају и љутњу на

— каже Марија — већ и вештина. Зато и јесам мајстор. Добар, можда не као мој тата који је ишао и на међународна такмичења, али бољи од многих. Зато што ме је тата учио да посао који радиш треба поштено урадити и зато што волим то што радим. Није ме срамота да обучем црно димничарско одело, ставим капицу на главу, обесим преко рамена штосер и кренем улицом. Понеко се и сада окрене за мном и у чуду застане питајући се да ли и жена димничар доноси срећу, исто као и мушкарац. Већина се ипак, мрмљајући неку жељу, ухвати за дугме. Да ли сам ја, као димничар, донела неке среће не знам али знам да је димничарство донело мени. Ето, радим... И не само то. Људи су ме овде, у Поречу, прихватили.

Овако опремљена Марија привлачи пажњу чак и оних који живе у истом граду.

ДЕВОЈКА У ЦРНОМ

— Нек ме
фурешти
однесу ако ту
шпацакамину
пустим у кућу! —
промрмљала би
многа
Поречанка
угледавши
пред својим
вратима
девојку у
црном...

— Ах, бен, то је наша шпацакамина — рекли су кад сам се оно појавила на телевизији, у Квискотеци.

Кад логика закаже

— А што се тиче телевизије — наставља пошто је сркнула како каже, прву јутарњу кафицу — на њој се сигурно не бих појавила да се не бавим овим послом. Грађевинских техничара попут мене има на хиљаде, нема ту ничег занимљивог...

— Када су ме позвали у Загреб, била сам прво изненађена па уплашена. Никако нисам могла да замислим како ће то изгледати док камере буду уперене у мене. Међутим, све је изгледало много лакше и мање страшно када сам се већ појавила у студију. Једини страх који ме је мучио био је како да седнем а да ногама додирнем под кад сам овако мала. А иначе је било занимљиво: три учесника квиза била су уверена да ја нипошто, таква каква јесам, не могу да будем Марија Шаин. А и ко је видео да димничарке имају дуге, лаковане нокте? Људи верују, потпуно погрешно, да смо ми увек гави а ја се опет поносим тиме што, кад радим, испрљам једино дланове. И управо то што сам чиста, многи су заме-

рили Мирјани Зорановић, редитељки која је направила документарни филм о мени. Док је трајало снимање, морала сам да гаравим лице и да будем озбиљна. Јако. И то ми је било тешко јер ја волим да се смејем. Оптимиста сам.

Када сам по завршетку грађевинске школе у Белој Цркви дошла код тате у Пореч, рекао је да ништа не бринем због посла. Следије ми, мислила сам да ће рећи, варјача. Али, тата је рекао — четка. У први мах сам мислила да се шали. Није. За грађевинске техничаре места није било, за димничаре јесте. И опет сам морала у школу, сада у Загреб. Код мајстора Стјепана Макара.

По мери, па с брусницама

— Неугодно сам се осећала тих првих дана, била сам једина девојка. Нокти су ми се ломили док сам учила како се савија челична жица тако да крај не сме ни да јој се види, ни осети под прстима. То ми је била прва лекција. Затим сам учила како се чисте котлови, па савија штосер. Онда

су на ред дошли димњаци по зградама. Тресла сам се, што од страха што због танких панталона у којима сам била а већ је био крај октобра. Кад бих ујутро кренула са мајстором, нисам се усуђивала ништа да споменем: ни хладноћу, ни глад, ни умор.

Сада сам се већ привикла и потпуно ми је нормално да у радном оделу прођем улицом. Чим сам положила све испите, тата ми је купио одело у Бечу. Прављено је по мери, а осим тога код нас се одела за димничаре не праве.

Дешава се да ме на улици неко сретне и замоли да направи фотографију: застанем и насмешим се док по глави пребирам у колико морам да будем у „Паренцијуму“, у колико у „Делфину“. Трудим се да не касним. Што касније почнем да радим касније ћу се вратити кући. А имам доста обавеза, да помогнем око ручка, прегледам задатке брату и сестри. И да понекад увече изађем. Двадесет шест ми је година и волим друштво.

Текст: О. Вукадиновић
Снимак: М. Ђурић

лицима домаћица. Зато се Марија труди да свој посао ради беспрекорно: не воли да је до врата прате намргођена лица. Уосталом, у ту исту кућу ће можда доћи већ за седам дана, најдаље петнаест. Друкчије не може: већина старих кућа у Поречу, где Марија живи и ради, имају до трајале димњак. Одакле јој снага да по три-четири сата врти сајлу која треба у смоли да направи довољно велики отвор да би ватра горела без дима?

— Није у питању само снага

ЖИВОТ ПИШЕ
ДРАМЕ

ИЗВУЋИ ЖИВУ ГЛАВУ

Кад су Енди и Гери кренули у своју „пешачку“ мисију, нису веровали да ће овај њихов подухват бити, практично, сведен на питање: „Колико (и шта све) човек може да издржи?“

Посрћући пустињом, очију пуних песка, Енди и Гери су у даљини угледали кобун. У непрегледном мору песка, траг било каквог живота уносио им је веру да ће и сами преживети.

Кад су се приближили том „жбуну“, остали скамењени. Био је то, у ствари, људски кос-т. Подупрт штаповима деловао је да ће пути пут њих. Да ли је то опомена? Стаја-у неко време као укопани, не проговорив ни речи. Нису смели ни да се погледају, врате? Олустану? Било је сувише касно.

Двојица спасилаца за спас деце

Десеттворогодишњи Гери Шопленд и ње-ину дана млађи друг и колега Енди Маскет дуго су се договарали о великом по-двезу. Одлучивши да на најефикаснији на-чин сакупе новац за фонд „Спасимо децу све-та“, ранили су да крену на велико путешес-тво.

Препоручише дуж Анда, најдужег и једног од највиших планинских масива на Земљи, од Карибског приморја на северу Јужне Аме-рике до рта Хорн на југу овог континента. Овако дугачка и напорна рута обезбедила им је неколико спонзора и око 12 хиљада фунти за Фонд.

Енди и Гери, спасиоци из британских лето-ваљница у Сасексу, Истборна и Хејворде Хи-

та, на пут су кренули пуни ентузијазма. Ипак, нису могли ни да претпоставе да ће се сусрес-ти с таквим тешкоћама.

Кад су наишли на људски костур, били су негде на пола пута кроз близу хиљаду кило-метара дугу Атакама пустињу у Чилеу.

То је место где живе ђаволи – касније је, и даље врло узбуђен, рекао Гери Шопленд.

Није то био једини скелет на који су путем наишли. Како су окончали ти људи, у каквим су мукама завршили, нису смели ни да раз-мишљају, а камоли да о томе разговарају. Било је очигледно да су, и ти безимени људи и многобројне животиње, у једном тренутку изгубили битку са животом.

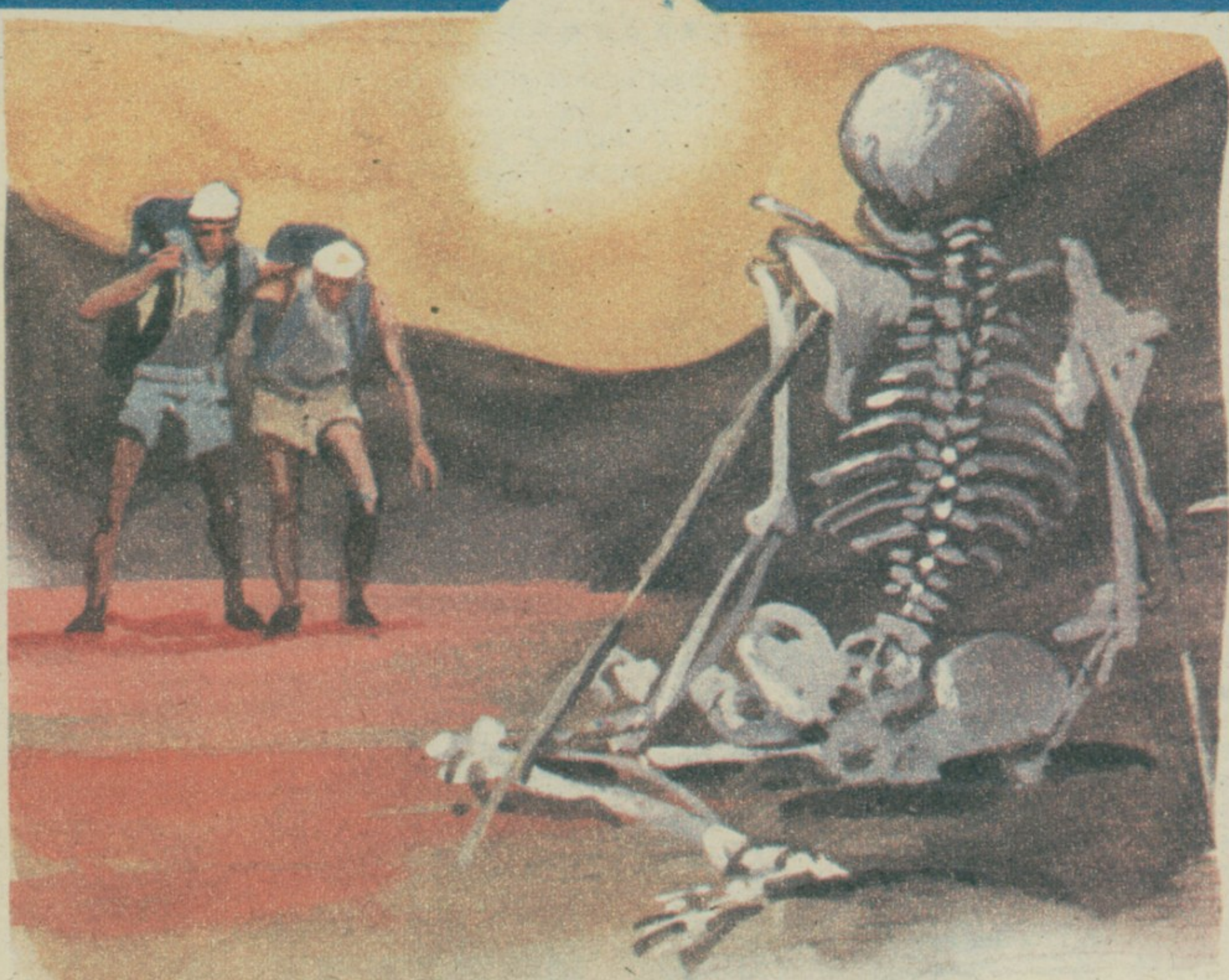
Посрћући пустињом, на температурама преко 40 степени Целзијуса, и Енди и Гери би понекад застали немоћни да направе иједан корак више. Стајали би тако испрљени који-час и онда, надљудским напором, наставља-ли даље. Знали су само да се не смеју преда-ти. Зауставити се, пасти, значило би – крај.

Али, непрекидно потврђујући чињеницу да човек може много тога да поднесе, у једном тренутку то „много“ за Герија је било – суви-ше. Све је почело с отежаним дисањем. Онда га је ударила сунчаница а имао је и невоље са стомаком. Једноставно је пао и није могао да-ље.

Енди је морао да подигне шатор и да, сећа-јући се свих упутстава које су прошли на кур-су за прву помоћ, помогне свом другу. Читав дан и ноћ Гери је био у бунилу. Долазио би к свести и поново падао у несвест. Споминјао је родитеље, причао са својим пријатељима. Очигледно није знао где се налази. Знојио се, покушавао да стргне одећу са себе да би већ у следећем тренутку на себе навлачио ћебад и цвекотаа зубима.

Енди је био изbezумљен. Да се врате, није било могуће, да позове помоћ, ни то није би-ло изводљиво – сувише су били удаљени од насељених места.

Гери Шопленд је три дана и ноћи био у бу-нилу. Кад се, коначно придигао ничег се није сећао. Збуњено је питао Ендија зашто су ста-ли.

Пешачење кроз Атакама пустињу се на-стављало. Гери је, између осталог, записао у дневник: „Једине сенке на путу су наше соп-ствене. Зашто ли ходамо у лавље чељусти, уместо да бежимо од њих?“

Само да их Анди не „прогутају“

Две недеље касније је записао: „Имам ути-сак да ветар не дува, него сече. Нигде закло-на. Енди и ја наизменично један другом пра-вимо заклон. Има ли ова пустиња краја?“... „Ноћ смо преспавали у рупи коју смо ископа-ли. Од ветра нисмо успели ни шатор да по-дигнемо. Чинило ми се као да спавамо у цаку с цементом. Прашина нам је улазила и кроз затворене капке“.

И Ендију и Герију табани су били у плико-вима. Да би могли да наставе да ходају, мора-ли су да исеку шипеле на болним местима. Врео песак их је пекао кроз отворе на шипела-ма, али су имали утисак да табани тако могу да „дишу“.

Све у свему, требало им је три месеца да коначно угледају крај. Крај пустињи, али не и путовању. Док су се у Атакама борили углав-ном с природним непогодама, сада је треба-ло да се усредсреде на другог непријатеља – људе.

Обронци Анда и врхови које су прелазили идеално су место за скривање разних банди, терилаца, препродаваца дроге, наркомана. Безочни људи с којима нема разговора, њихов једини „говор“ је – оружје.

Пред крај путовања, на граници Перуа, цар-иник је посумњао да су и ова двојица Енгле-за препродавачи дроге. Држао их је у загуш-љивој царинској просторији десет сати. Пре-гледао им је сваку крпицу, отворио шатор, изврнуо вреће за спавање. Угледавши Герије-ву маску, плишаног носорога, околио се и на њега – исекао га је верујући да ће унутра открити дрогу.

После девет дугих и мучних месеци пеша-чења Енди Маскет и Гери Шопленд су окон-чали ову опасну авантуру. За идућу годину планирају пут Калифорнијом, дуж Долине смрти.

В. С.

КОМАНДА

Hermann & GREG ЧУВАРИ ЗАКОНА

ИДЕО

РУМАНИ, ОТАЦ
И ЧЕТИРИ СИНА
СА ДЕЗЕРТЕРИМА
ИЗ ОРЕГОНА ДРЖЕ
ПОД ОПСАДОМ
ГРАД САМЕПОИЛА.
РЕД ДАСТ И
ПЕТОРИЦА ИДЕГО-
ВИХ ДРУГАРА,
КОЈИ СУ НЕКАД
БИЛИ НА СТРАНИ ЗА-
КОНА, ЖЕЛЕ ДА
ОСЛОБОДЕ ГРАД И
ДА СЕ ОСВЕТЕ
РУМАНИМА...

ИГРАЈ,
ЦРВЕНО-
ЛИКИ!
ТРЕБА ДА
УМРЕШ УМО-
РАН, ЈЕР ОД
ОВИХ ШЕСТ
МЕТАКА ЈЕ-
ДАН ЈЕ ЗА
ТЕБЕ!

ДАЧ! НЕ
ЊЕГА!

КАКО
ТОЗ
ИМАШ
ДРУГАРЕ
МЕЂУ
ЊИМА?

НЕКОЛИКО! ОВА МЕСЕЧИНА МИ
ЈЕ ПОМОГЛА ДА ПРЕПОЗНАМ
ЈЕДНОГ ОД ЊИХ... ЗДРАВО,
МЕСЕЧЕВ ЗРАЧЕ!

РЕД
ДАСТ!

РЕДЕ,
МИСЛИО САМ
ДА СУ ОВО
РУМАНОВИ
ЉУДИ!

ДОЛАЗИШ
ИЗ САМЕП-
ФИДА?

НЕ ИНТЕРЕ-
СУЈУ НАС ТВОЈЕ
УСПОМЕНЕ ИЗ ДЕ-
ТИЊСТВА, ДАСТ!
СКЛОНИ СЕ ОД
ТОГ ПСА!

ПРИ-
ЧАЈ!

СВАКОМ СВОЈЕ... ИНДИЈА-
НАЦ ЈЕ КОНЧОВ! НЕ ТРЕБА
ГА РАЗОЧАРАТИ!

ЕЈ! ТРЕЊУ-
ТАК, МОМЦИ!
АКО ДАСТ КАЖЕ
ДА ЈЕ ЧЕЈЕН
НА ПРАВОЈ
СТРАНИ...

ТИ БУТИ! ОВАЈ
ДИВЉАК ЈЕ УМАЛО
ЗАКЛАО КОНЧА! АКО
ОН НЕБЕ, ЈА БУ...

ПРЕКИНИТЕ СВИ!
И ЈА ПОЗНАЈЕМ МЕСЕ-
ЧЕВ ЗРАК! ВИДЕО САМ
И ОНОГ ДРУГОГ СА
МЕТКОМ МЕЂУ ОИ-
МА КОЈИ МУ ЈЕ
КОНЧО ПОКЛО-
НИО!

И ВИ БИСТЕ ИСТО
УРАДИЛИ НА ЊИХОВОМ
МЕСТУ! КОЈИ БИ ОД
ВАС ЧЕКАО ДА
БУДЕ УБИЈЕН?

ДА САМ ЈА БИО
НА ЧЕЈЕНОВОМ
МЕСТУ, ТИ, КОНЧО,
НЕ БИ ВИШЕ ИМАО
ГЛАВУ НА РАМЕ-
НИМА!

МЕСЕЧЕВ ЗРАК ЈЕ,
КАО И ЈА, РАДИО ЗА
КОМАНДА! АКО ЈЕ БИО
С ЊОМ У САМЕПОМЛУ,
ТО ЗНАЧИ ДА ИМА СВЕ-
ЖА ОБАВЕШТЕЊА!
ЧУЈМО ГА!

ОВО ЈЕ КРАЈ
ПУТА ЗА ОВОГ ЈАД-
НИКА! КОНЧО ГА ЈЕ
САМО ДОКРАЈЧИО!
БЕГ ЈЕ БИО РА-
ЊЕН!

ЈЕ ЛИ
ТАЧНО,
МЕСЕЧЕВ
ЗРАК?

ДА! ЗВАО СЕ МАСКИ!
И БИО ЈЕ САРАЧ У
САМЕПОМЛУ! ЗАЈЕД-
НО СМО СЕ ИЗВУКЛИ
ИЗ ГРАДА, АЛИ НАС ЈЕ
СТРАЖА ПРИМЕТИЛА
И РАНИЛА ГА!

НИЈЕ МИ ЈАСНО КАКО
СМО УСПЕЛИ ДА ОД-
СПАВАМО ТРИ САТА!
У ЗОРУ СМО КРЕНУЛИ!!!

ЗНАЧИ,
ЈУМЕ У
ПОДНЕ, РУМАНИ
СУ СЕ ЈОШ
УВЕК
ДРЖАЛИ!

ЧЕКАЈУ!
ЗАГРАДИЛИ
СУ ВОДУ ОВ-
ДЕ И ОВДЕ! ЗА
ДВА ДАНА ЦЕО
САМЕПОНАД ЋЕ
ТРЕСТИ
ПРОЗНИЦА!

РЕКЛИ СУ: СВИ ЋЕ
ОСТАТИ ЖИВИ АКО ОСТА-
ВЕ ОРУЖЈЕ, НОВАЦ, СТОКУ
СТВАРИ! АКО НЕ, ЧЕКА ИХ
СМРТ! КАД САМ ЈА ПО-
ЩАО, НЕКИ СУ ВЕГ
ПРИСТАЛИ!

ЈЕДНОМ ДАВНО САМ ЧИТАО НЕКУ
КЊИГУ; ВИКИНЗИ СУ ИСТО ТАКО
ПОСТУПАЛИ У ГРАДОВИМА КРОЗ
КОЈЕ СУ ПРОЛАЗИЛИ, АЛИ БЕЗ
ОБЗИРА ШТА СУ ЛУДИ УРАДИЛИ,
ПРЕЖИВЕЛИХ НИЈЕ БИЛО!

ОД
ОВЕ
ХЛАДОВИНЕ
БЕ МИ
ОПАСТИ
СВА
БРАДА!

НЕ
КУКУ-
МАВЧИ,
ДАМ!

ЈЕДНОМ САМ БИО ГОРЕ! АКО СЛУЧАЈНО
ИМАШ СУЗЕ У ОЧИМА ТАКО СЕ ЗАЛЕДЕ ДА
МОРАШ НОЖЕМ ДА ИХ РАЗБИЈАШ! АКО ТИ СЕ
ТО ДОГОДИ, ПОМОРИ БУ ТИ,
МНОГО МИ СЕ СВИЂАЈУ
ТВОЈЕ ОЧИ!

ЗАТВОРИ
ГУБИЦУ, ВАБАШ!
ЗАЛЕДИТЕ ТИ
СЕ ДАХ!

ОНАЈ СД СЛОМЉЕ-
НИМ ВРАТОМ МИ НИЈЕ
ОПРОСТИО, РЕДЕ!

ПРИМЕТНО САМ!
БУДИ ОПРЕЗАН!

МОМЦИ, ОВДЕ ПОЧИЊЕ ЛЕД!
ПОЛАКО, И ЧУВАЈТЕ НОГЕ!
БИЋЕ ВАМ ПОТРЕБ-
НЕ!

АНДА!
ЈУУ-ХУУ!

НА ВРХУ СМО! НА-
ПОКОН! ВЕЋ
САМ САВ УТРНУО!

БИГЕ БОЉЕ
ПРЕДВЕЧЕ! ТАМО
ГДЕ ИДЕМО, ИМА-
ЋЕШ ПРИЛИКЕ ДА
СЕ ДОБРО УТРЕЈЕШ,
УКОЛИКО ТЕ РУМА-
НИ ПРЕ ВРЕМЕНА
НЕ ОХЛАДЕ!

ЈЕ ЛИ,
БАЛАСЕ,
ОВИ ДРУ-
ГАРИ...

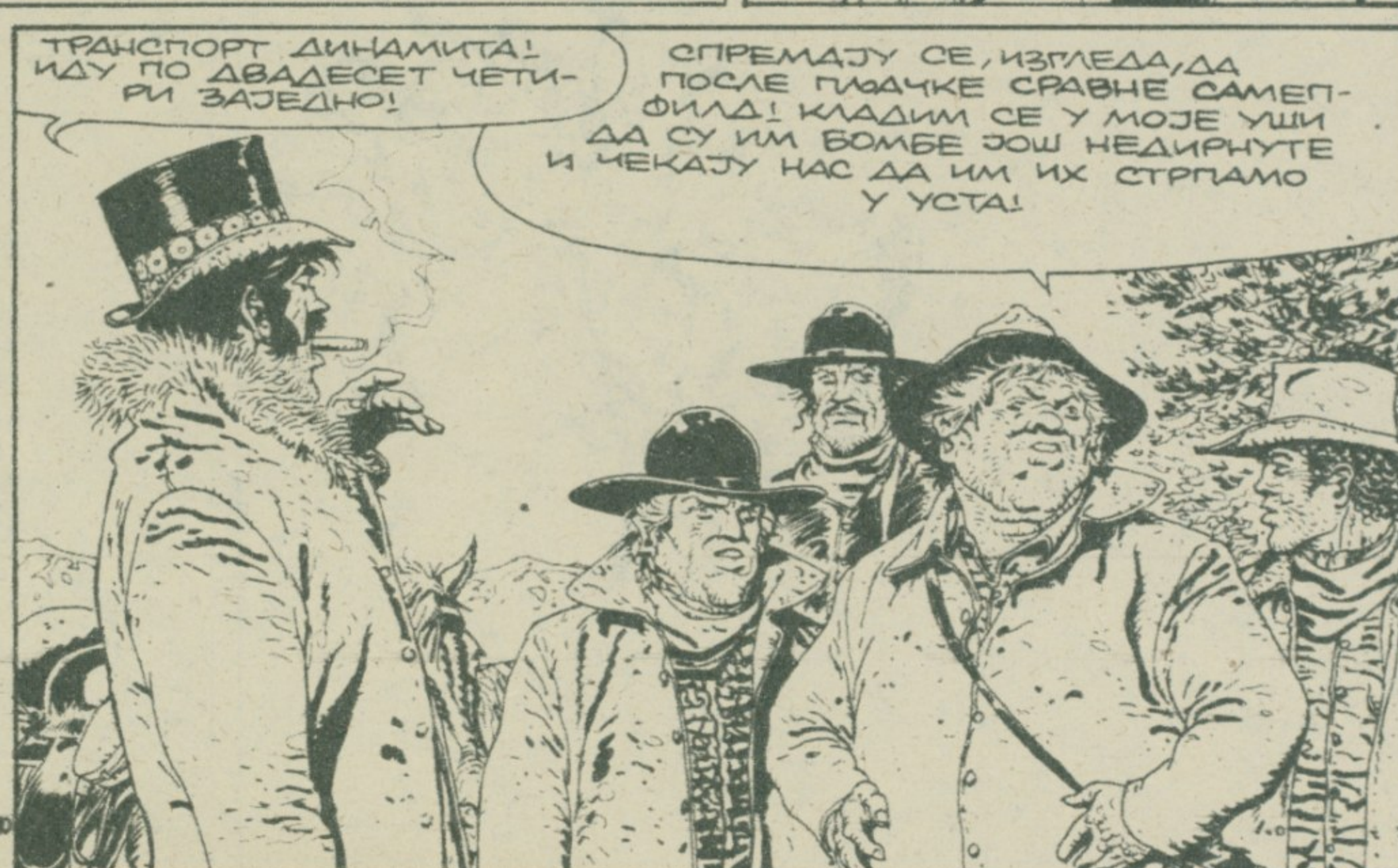
ЗНАМ
ШТА ХОЋЕШ
ДА МЕ ПИТАШ!
ЗАШТО ИДУ
У САМЕП-
ФИД?

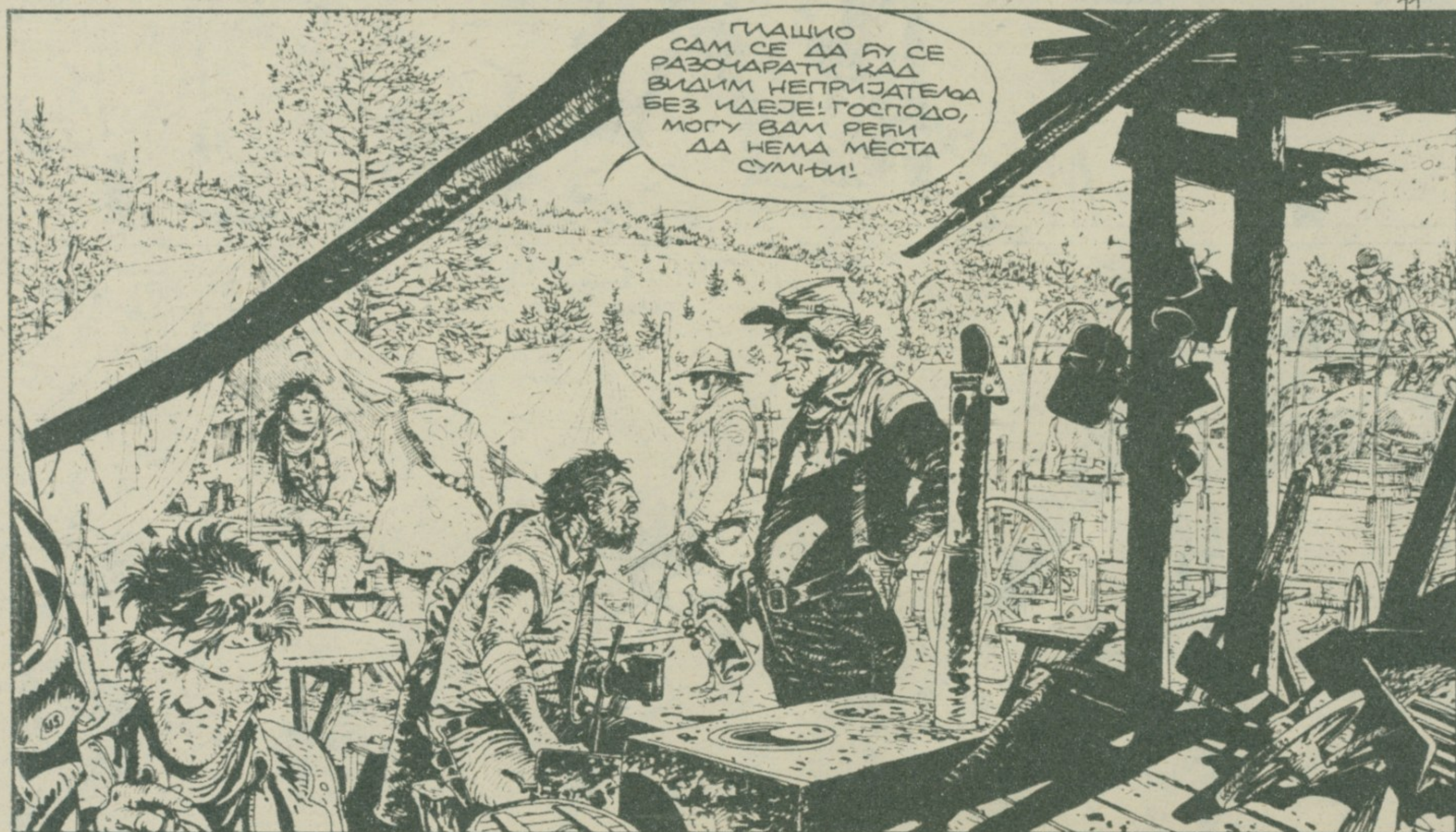

ТО ЈЕ СТРАХ,
МОМЧЕ! СВИ ОНИ СУ БИЛИ ШЕРИ-
ФИ! И ТИ САМ ЗНАШ КАКВИ НАС
СНОВИ МУМЕ ПОСЛЕ!

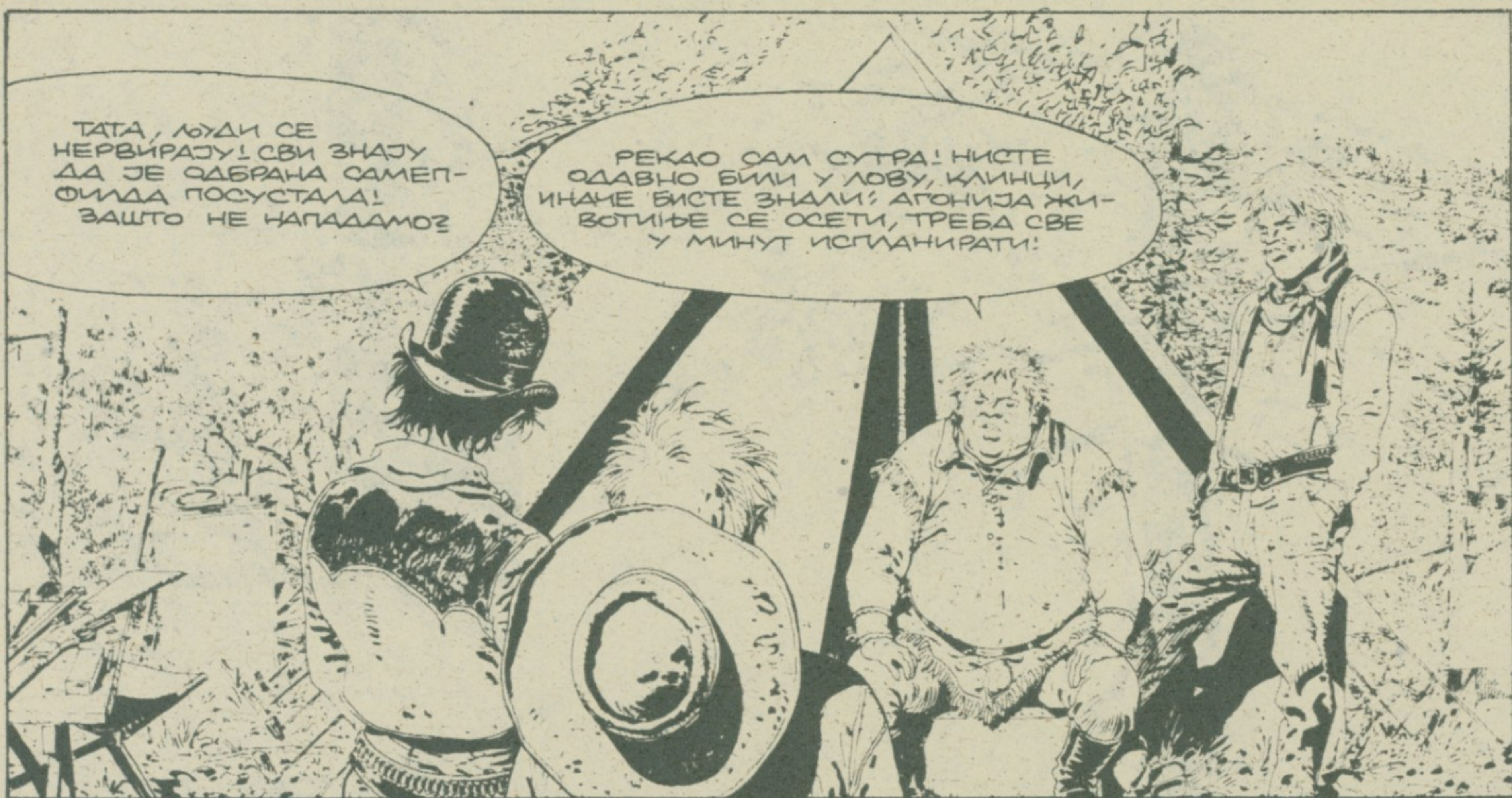

СНОВИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ
БУДИШ САВ ЗНОЈАВ, ТРА-
ЖЕШ ПИШТОЉ И ЖЕ-
ЛЕШ ДА УБИЈЕШ
ФАНТОМЕ КАО ШТО
СУ РУМАНИ!

ТАТА, ЛУДИ СЕ
НЕРВИРАЈУ! СВИ ЗНАЈУ
ДА ЈЕ ОДБРАНА САМЕП-
ФИЦА ПОСУСТАЛА!
ЗАШТО НЕ НАПАДАМО?

РЕКАО САМ СУТРА! НИСТЕ
ОДАВНО БИЛИ У ЛОВУ, КЛИНЦИ,
ИНАЧЕ БИСТЕ ЗНАЛИ! АГОНИЈА ЖИ-
ВОТНУ СЕ ОСЕТИ, ТРЕБА СВЕ
У МИНУТ ИСПЛАНИРАТИ!

ПРВО НАПАДАЈУ МУЖ-
ЈАЦИ, АЛИ ПРЕРАНО!
ЗАТИМ ЖЕНКЕ ПРЕУ-
ЗИМАЈУ ПУШКЕ, АЛИ
ЗАХВАЉУЈУГИ ЊИХО-
ВОМ БЕСУ, БИЈЕ НЕ-
ПОТРЕБНИХ
ЖРТАВА!

ЖРТВЕ НА МО-
ЈОЈ СТРАНИ ЈА
НАПРАВИМ САМ
КАД ЈЕ ПОТРЕБНО
ОДРЖАТИ
ДИСЦИПЛИНУ!
ХА! ХА!

УЗМИТЕ СЕ КАД ЈЕ
НЕКА ЖЕНА ОПКОЉЕ-
НА ИЛИ КАД ДЕТЕ
МОЖЕ ДА ЈОЈ УМРЕ
ОД ГЛАДИ, А ТО ЈЕ
СУТРА! ДОБИ ЋЕ ОНЕ
НА **КОЛЕНИМА**
МОЛЕБИ! ЗАПАМТИ-
ТЕ ТО И МОЖДА ЋЕ-
ТЕ ЈЕДНОГ ДАНА
ПОСТАТИ ШЕФО-
ВИ!

ДОБРО, ИДЕМО ДА
ПОЈАЧАМО СТРАЖУ, ЗБОГ
МОГУЋИХ БЕКСТАВА, И ДА
ПРОНЕСЕМО ВЕСТ,
НАПАД-СУТРА!

ТАКО ЈЕ!
И ЈОШ
НЕШТО У БЕ-
ЗИ ТОГА...

... ДЕВОЈКА ПО ИМЕНУ
КОМАНЧ ЈЕ
РЕЗЕРВИСАНА
ЗА МЕНЕ!
ХА! ХА! ХА!

ЕВО
ТА!
БРАГА
СЕ!

БИЛО
ЈЕ ВРЕ-
МЕ!

САВ САМ СЕ
НАЖУЛАО
НА ОВОМ
КАМЕНУ!

ПАЗ

НОЈ ЈЕ ПРЕД НАМА!
ИМА ДОСТА ГРЕШАКА
У ЊИХОВОМ ПЛАНУ!
НИСУ ДОБРО САВЛА-
ДАЛИ ВОЈНЕ ЛЕК-
ЦИЈЕ!

НЕОТЕСАНИЈИ СУ НЕГО
ШТО САМ МИСЛИО! ТУ-
ЧОМ НЕГЕМО НИШТА
ДОБИТИ! СТАВИЋЕМО
ДИНАМИТ! ДИГЊУ-
ЋУ БРАНУ У ВАЗ-
ДУХ!

ГЛАСАЛИ СМО! ДАЧ И ЛОВЕЛ
ЋЕ УЊИ У ГРАД ДА ОБАВЕСТИ
ОДБРАНУ! ЈА ЋУ ИЗВРШИТИ ДИВЕР-
ЗИЈУ! ВАБАШ И РАБИН ЋЕ ДИГЊИ
У ВАЗДУХ КОЛА С МУНИЦИЈОМ!
АЛИ, ПРЕ ТОГА, ЈЕДНА
ФОРМАЛНОСТ...

МОЖДА
НИЈЕ
СВЕ БАШ
НАЈЗВА-
НИЧНИЈЕ,
АЛИ...

... ПРЕД ОНИМА
КОЈИ НАС ОЧЕКУ-
ЈУ, ТРЕБА ДА
БУДЕМО
ОНИ ПРАВИ!

ШЕРИФ ЕНТОНИ ЛОВЕР
ЛАШ ИЗ КРОС РИВЕРА,
У АКЦИЈИ!

ТИМОТИ
ВАБАШ, ШЕРИФ
МОНОХА!

ЕЛИ МОРОВ,
ШЕРИФ
АПОЛУЗЕ!

ДАЧ
КРУТЕР,
ШЕРИФ
ЈУРОН
ЛОЦА!

РЕД ДАСТ ИЗ
ДРЖАВНЕ ПО-
ЛИЦИЈЕ, ГРИН-
СТОН ФАЛС!

АКО БАШ
ТАКО ЖЕ-
ЛИШ!

И ЏОЗЕФ ВАЛАС, ИЗ
ИСТОГ КАНТОНА!
У АКЦИЈУ!

ОСТАЈЕ
КОНЧО!
МИСЛИО
САМ...

ЗАБОРАВИ! ЧЕЈЕНИ
НЕ ДАЈУ НИ ПЕТ ПАРА
ЗА ТО КО ЈЕ БЕЛЕДОЛИКА,
А КО ОБОЈЕН!

ОКЕЈ,
РЕДЕ,
ИДЕМО!

ВАЖИ!
МЕСЕЧЕВ
ЗРАЧЕ,
СПРЕМАН?

ЧЕЈЕК
ЈЕ
СПРЕ-
МАН!

РАТНИЧКЕ БОЈЕ! КАД
ЗАВРШИМО С ОВИМ НЕПРИ-
ЈАТНИМ СТВАРИМА, УИТЕ-
ЉИЦЕ ЋЕ ИМАТИ ПУНО
ПОСЛА ДОК ЦИВИ-
ЛИЗУЈУ ОВУ
ЗЕМЉУ! ХА,
ХА!

БАШ
ЗАНИМ-
ЉИВО!

БЕЗ СУМЊЕ, ДОБИ ЋЕ
ДАН КАД СЕ ИНДИЈАНЦИ
НЕЋЕ ВИШЕ ОДРЕАТИ, ВЕР
ЋЕ КАО МИ ДА ОКАЧЕ
СРЕБРНО ЗНАМЕЊЕ
КОЈЕ ЋЕ ЗНАМИТИ
ИСТО! ЧОВЕЧАЊСТВО
ЋЕ УЧИНИТИ ВЕЛИКИ
КОРАК НАПРЕД, ЗА-
ХВАЉУЈУЋИ ТАКВИ-
МА КАО ШТО СИ
ТИ, ВАБАШ!

ОВИ ОБЛАЧИЊИ
СУ БАШ ПО МЕРИ!
САКРИЋЕ МЕСЕЦ,
А ТО НАМ ОДГО-
ВАРА! ГОСПОДО,
СВАКО НА
СВОЈЕ МЕСТО!

САСТА-
НАК ЈЕ У
ПАКЛУ!

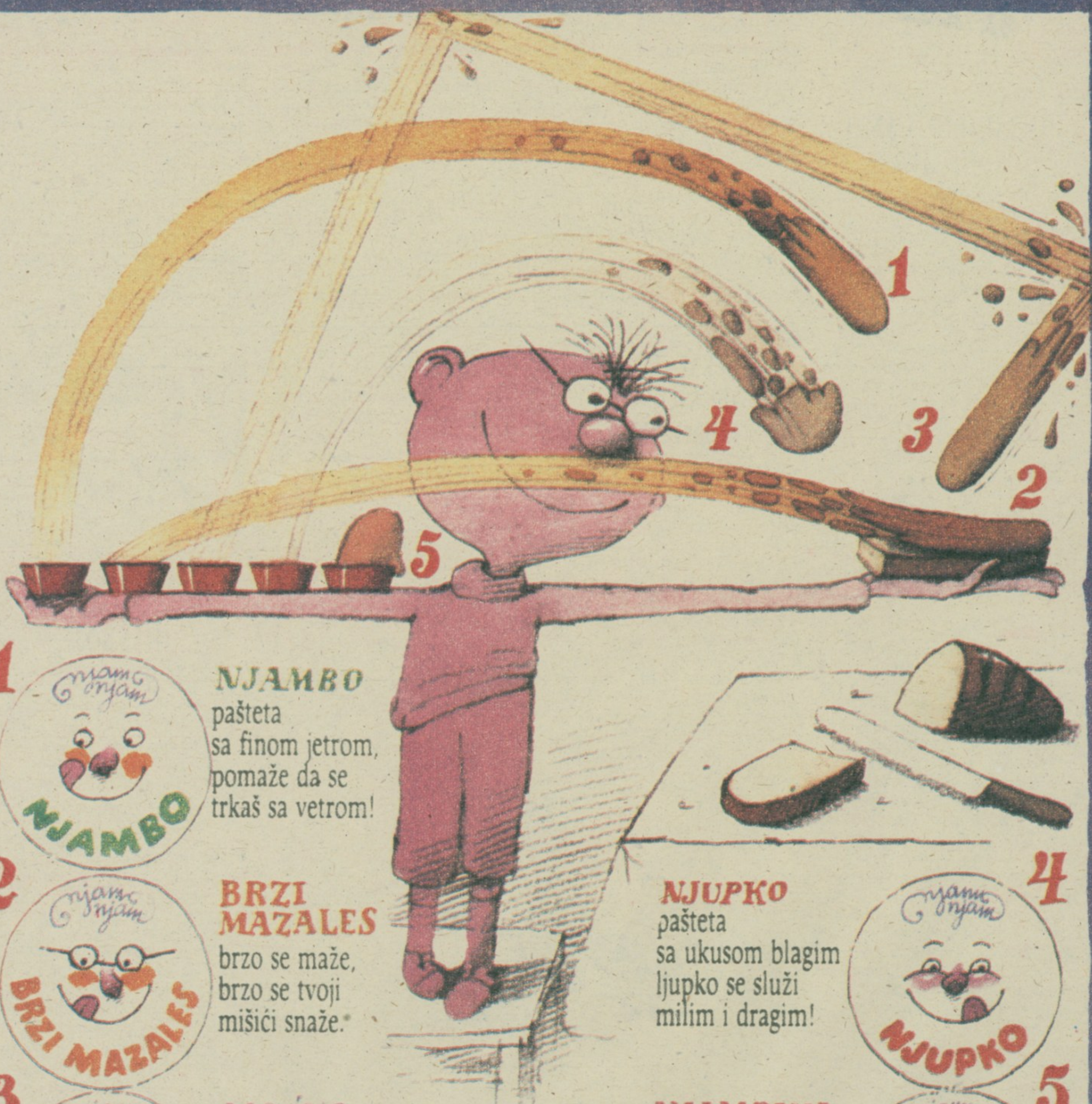
КРАЈ У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

Петрић

UPOZNAJTE PASTETE

Njam Njam

KVALITETE

NJAMBO
pašteta
sa finom jetrom,
pomaže da se
trkaš sa vetrom!

**BRZI
MAZALES**
brzo se maže,
brzo se tvoji
mišići snaže.

MOČKO
baš moćne začine ima,
zato se sviđa
toliko svima!

NJUPKO
pašteta
sa ukusom blagim
ljupko se služi
milim i dragim!

NJAMBINA
fina kći vitamina,
puna vrlina -
prava milina!

29
Noviubor

INDUSTRIJA MESA I KONZERV
u sastavu, SOUR AGROS, Subotica

ЧУДАЦИ СУ САМО - ЧУДНИ

Да ли сте и ви склони да неку своју тетку која, на пример, држи у стану 12 мачака прогласите „лудом“? Или да се са згражањем окренете за неким на улици ко је неубицајено одевен? Само да знате, нисте у томе усамљени. Одувек су „обични“ људи били склони да чуде прогласе за ментално болесне. Да би једном засвагда открио да ли у том мишљењу има истине Дејвид Викс је, заједно са неколицином колега психолога и психијатара, започео обимно истраживање у Краљевској болници у британском граду Единбургу. Викс је скупно око хиљаду чудака добровољаца. За сада је успео да испита њих сто тинак.

Ту је, између осталих, човек који се, откако зна за себе, облачи као Робин Худ. Никуда не иде без лука и стреле. Затим један педесетогодишњак који непрекидно ради на конструисању перпетуум мобила. Пријавио се и један ексцентрич који је смислио како да се отараси нежељених или досадних гостију. Кад му таква нека особа уђе у кућу, сместа је „посади“ у одређену фотељу. Кад види да тај или та не одлази, притисне дугме и забезекнута особа пропада у подрум. Једна бакица се пријавила на тестирање и после двадесет година први пут проговорила с људима. Наиме, она је пре две деценије заћутала и одбијала да разговара било са ким сем са цвећем.

За сада је Дејвид Викс добио занимљиве резултате. Чудаци су, углавном, доброћудне особе, у свом специфичном свету, са посебним смислом за хумор. Од сто испитаних само је њих двоје ментално болесно.

ЗАР ЈЕ ЊУТН МОГАО ДА ПОГРЕШИ?

Више од триста година „Математички принципи филозофије природе“, монументално дело сер Исака Њутна, сматра се примером математичке перфекције. Међутим, да је и тако велики ум могао да погреша доказао је, и то сасвим случајно, Роберт Гаристо, студент Универзитета у Чикагу.

Професор астрономије Ноел Свердов је са студентима обрађивао Њутново дело. Кад су, између осталог, дошли и до прорачуна Земљине масе, професор Свердов је замолио студенте да математички докажу Њутнову тврдњу да Земљина маса износи стотездесетдевет хиљади део масе Сунца. Роберт Гаристо је, на своје велико изненађење, стално добијао друкчији резултат. Није хтео сместа да пријави

своје откриће већ је читаву математичку радњу још једном проверио и на компјутеру. Тешко му је било да поверује да је сер Исаак Њутн (1642-1727) енглески физичар, математичар и астроном, по општем признању један од највећих научника човечанства, могао да погреша. Испоставило се да је Гаристо у праву. Земљина маса износи стотездесетчетврти део хиљаде масе Сунца што

је, у односу на Њутнову тврдњу, грешка за око 15 посто.

Гаристо је, заједно са професором Свердовом, потражио и ранија издања Њутновог дела. Схватили су да је чувени научник своје прорачуне променио у неким забелешкама, али се нико није потрудио да их пренесе и у књигу. Једноставно, сматрало се да велики Њутн не може да погреша.

МАТЕМАТИЧКИ ОБРАЗОВАНЕ ШИМПАЊЕ

Шерман и Остин су бистре шимпанзе. Знају да рачунају и то своје умеће користе да добију чоколаду.

У једном од експеримената пред њих су изнели два пара шоља у којима су се налазиле чоколадне бомбоне. У једној шољи првог пара налазиле су се три чоколадне бомбоне, у другој две. Слаткиши су у другом пару шоља били распоређени на следећи начин: три бомбоне у једној, само једна у другој шољи. Шерман и Остин ни-

За Лану би се могло рећи да се бави вишом математиком. Она обично седи испред компјутерског екрана на коме се, наизменично, указују бројеви од 1 до 3. При дну екрана појављују се слике насумице распоређених кутија означених бројевима. Лана има задатак да прво показивачем дотакне број у горњем делу екрана, а затим да га врати наниже и дотакне кутију означену одговарајућим бројем (ако се у горњем крају екрана налази број један, онда треба да покаже на кутију означену истим бројем итд.). Лана овај математички задатак решава са запањујућом тачношћу у осамдесет одсто.

су се дали збунити, или можда тек малчице. У деведесет одсто случајев бирали су шоље са више бомбона.

Психолог Дуглас Рамбо са државног универзитета Џорџије верује како Шерман и Остин поседују способност која је претходила настанку наше способности рачунања.

„Нема сумње да она на неки начин зна шта ради“, каже Дуглас Рамбо који верује да је Лана заправо способна за неку врсту примитивног рачуна. И још нешто, она је прва животиња на свету која је на очигледан начин показала да зна да броји.

М. И.

УСМЕРЕНО ОБРАЗОВАЊЕ ЗА - КАУБОЈЕ

Аустралијски дечаци сањају дан кад ће учествовати на правом родеу. У међувремену од најмањих ногу вежбају ову вештину на овцама (и овновима) у којима бескрајни пашњаци шестог континента не оскудевају.

Мада је овца стрпљив створ, нимало јој се не свиђа кад је неко појаше. Она пошиза од беса и мали јахач, грчевито се држећи за њено коврцаво руно, мора да буде врло вешт да се истог часа не би нашао на земљи. Срећом, чак ни овнови нису нимало осветољубиви и никад се није десило да роговима бошну обореног јахача.

Сваке године у овој земљи се одржава родео на овцама за децу до осам година. Победник је онај ко се дуже од свих одржи на дећима овце. Прошле године прво место је припало седмогодишњем каубоју који је изводио јахачке мајсторије на тврдоглавом мерино овну пуних 36 секунди.

ПУТАЉ

Змај Јова Јовановић написао је неколико песама о коњима, али две су посебно лепе, и прославили су своје четвороножне јунаке. Прва песма је она „ђиха, ђиха, четири ноге, све четири круте“... О том дрвеном коњу учи се и у обдаништима...

Друга Змајева песма зове се **ЦИГАНИН ХВАЛИ СВОГА КОЊА**. Тај Цигин коњ зове се Путаљ... Путаљи су они коњи који око ноге, изнад копита имају беле појасе од длаке, белеге који их воде на пут...

ЦИГАНИН ХВАЛИ СВОГА КОЊА

(одломак)

Гледаш, је ли, мога коња,
Господару стари?
Не знаш је ли коњ ил птица
Ластавица?

Скидај наочари,
Не можеш се нагледати,
Већ хајде пазари!

Ти још питаш за Путаља,
Да ли ваља?
Немај бриге!
Да не ваља не би био
Он код Циге.
Не можеш га у царевој
Наћи штали,
Само Цига што не уме
Да га хвали.
Да га поспе сувим златом
Ко не штеди.
Још и онда један дукат
Више вреди.

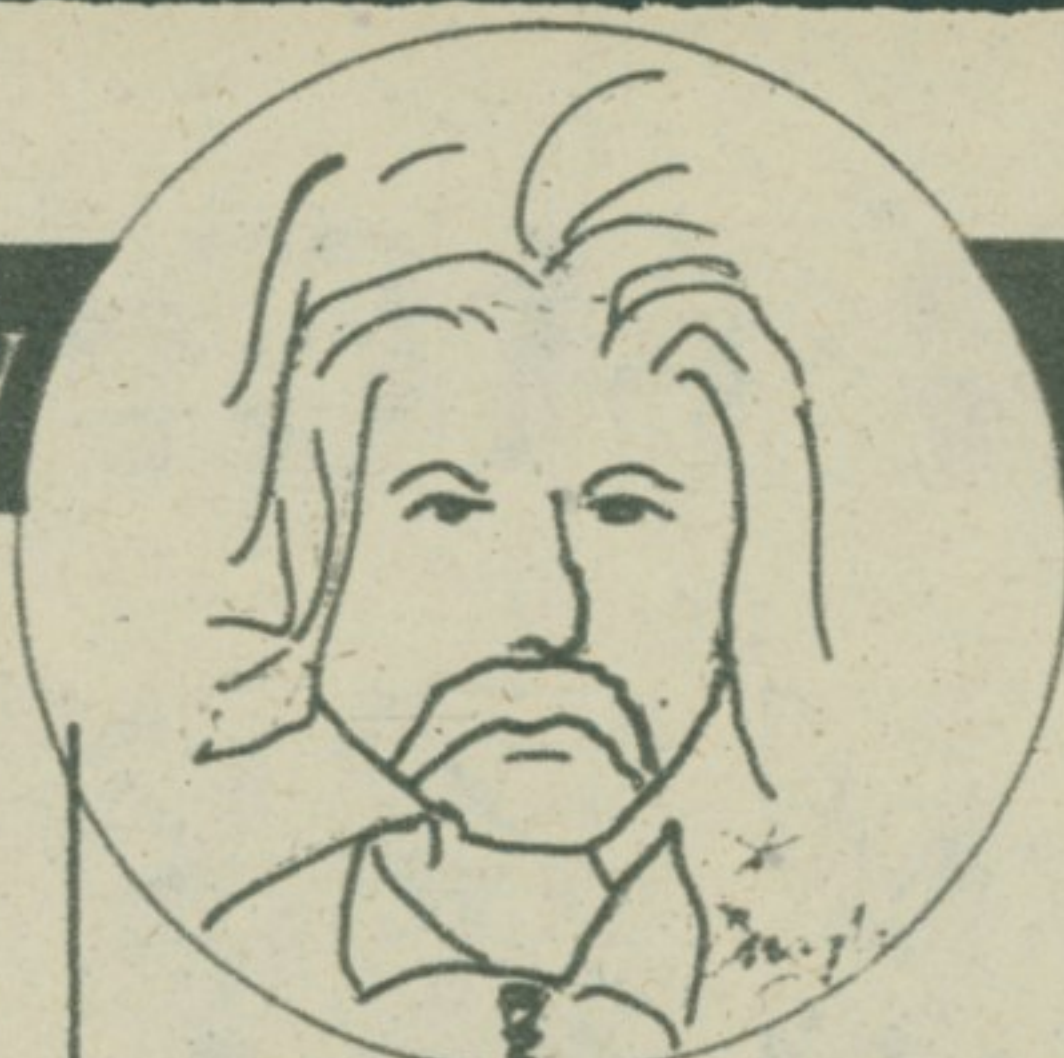
Ако имаш, једе сено,
Зоб и сламу,
Ако немаш, он не иште,
Не треба му.

Немој да му гледаш зубе,
Мој голубе,
Ни ја му их нисам гледо,
Немој ни ти,
Тај не може остарити.

Што га дуже тераш, куме,
Све је млађи,
Па де сад му
Пара наћи!

Илустровао Љубомир Милојевић Љубац

ОЖИМПИЈА- ДА НАДМОР- СКИХ СПОРТОВА

Први пут у историји имамо част да пратимо велики светски турнир у надморским спортовима који се одржава у Шлантуској, тач-

лично друго место иза представника Мрчке. У штафети 4 пута 37 метара преко брзак прелепе реке Пеане, препуне морских паса увезених за ту прилику из Вихог океана, где ће после такмичења бити враћени авионима. Дуфт-шанкесе, наравно уз исплаћене хонораре као и осталим такмичарима, највише среће имади су домаћини, док су наши шампиони били други испред одличних Пандара, наших суседа. Људски и материјални губи-

није у малом, али веома живописном градићу Марису, на обали реке Пеане, познатом по туристичкој атракцији – Пајпеловом чардаку ни на небу ни на земљи. Марис се већ више пута представио као одличан организатор великих такмичења па је једногласно усвојен предлог да се овде одрже I. олимпијске игре у надморским спортовима.

Већ првог дана такмичења наши репрезентативци освојили су неколико килограма сребрних, златних и осталих медаља, и оставили иза себе представнике фаворита као што су били Скиталија и Емблемска. У пливању увис са препонама на 100 метара освојено је злато, док је у трчању по хридинама на рукама наш такмичар освојио од-

ци су били занемарљиви па се размишља о увођењу нових правила у овај спорт како би постао занимљивији и привукао више гледалаца.

У очекивању нових узбуђења поздрављам вас из прелепог Мариса уз вест да је наша земља најавила кандидатуру за следеће 2. по реду олимпијске игре у надморским спортовима. Прича се да ће до њиховог одржавања као нови спортови бити уведени скијање по песковитој плажи на равним табанима, као и трчање на клизаљкама по усталасаном мору, а ти су спортови као што знамо ових година доживели прави процват међу младима у свету.

Дорина Пилепић
8. разред
Ријека

Илустровао Зоран Петканић Петко

ХИ-МЕН И ГОСПОДАРИ СВЕМИРА

ХРОНОЛОГИЈА: Мајкл Џексон (1)

1971

1977

1981

1983

1984

1986

Џо Џексон (Joe Jackson) — некада гитариста соул групе „Фалконс“ („The Falcons“), био је тај који је подстицао сву своју децу да науче да свирају бар један инструмент. Али, Мајкл је, као и остала његова браћа и сестре, имао подршку и мајке која је одлична кларинетисткиња.

У породици Џексон било је деветоро деце (шест синова и три ћерке), а идеја о оснивању породичне групе потекла је 1966. године од тринаестогодишњег Тита (Тито Џексон). За водећег вокалног солисту изабран је на опште задовољство осмогодишњи Мајкл (рођен је у августу 1958. године).

Почетак групе „Џексон Фајв“ био је обележен честим концертним наступима по Чи-

кагу и околини, на којима су браћа углавном изводила песме из репертоара Смокија Робинсона и групе „Темптејш“, и наступима на локалним такмичењима младих талената на којима су „Џексо-ни...“ неколико пута победили.

Један од података о њиховој каријери, који није поуздано проверен али ни оспорен, јесте да их је открила славна певачица Дајана Рос која се случајно затекла на једном од њихових првих наступа и препоручила их Бери Гордију, власнику и оснивачу чувене издавачке куће „Тамла Мутаун“ наклоњене соулу.

Било како било, они су објавили свој први сингл „Желим да се вратиш“ („I Wont You Back“) почетком 1970. за Гордијеву фирму и одмах постали невероватно популарни.

Каријеру је почео са девет година, као певач у групи коју су чинили петорица браће Џексон. Пет година касније опробао се и као солиста обарајући све могуће и немогуће рекорде. Биографије славних личности су по правилу улепшане за штампу — ово су само чињенице

тако да су и са следећа три сингла: „ЕјБиСи“ („ABC“), „Љубав коју чуваш“ („The Love You Save“) и „Бићу тамо“ („I'll Be There“) забележили милионске тираже и са сваким од њих ушли међу првих десет у Великој Британији. Најуспешнији те године био је последњи („Бићу тамо“) који је само у САД продат у више од четири милиона примерака.

Иако је податак који повезује њихово откривање са Дајаном Рос непоуздан, сасвим је сигурно да је њиховом даљем успону помогао албум „Дајана Рос представља Џексон Фајв“ који су заједно снимили 1971. те њихово гостовање у њеном спектакуларном ТВ шоу програму исте године.

Те 1971. Џексонови су забележили још два хит сингла у Америци са песмама „Мамина суза“ и „Никада нећу моћи да кажем збогом“. Занимљиво, за разлику од прва четири сингла, ова два се нису пласирала ни међу првих двадесет на британској листи. Исте године почела је и невероватно успешна соло каријера Мајкла Џексона, тада тринаестогодишњака, синглом „Треба да будем тамо“ („Got To Be There“) који је био четврти на званичној америчкој и пети на британској листи синглова.

Већ следеће године овај почетни успех је надмашен: други Мајклов соло сингл „Рокин Робин“ био је други у САД и трећи у Британији, трећи — обрада Бил Витерсове класике „Нема сунца“ био је мали пад (тек осмо место у Британији), да би му четврти самостални сингл донео и први пласман на врху америчке листе са песмом „Бен“.

Та песма била је урађена за филм истог назива и сама чињеница да је била нежна и лагана балада, за разлику од свих дотадашњих песама групе „Џексон Фајв“, указивала је да ће се Мајклова каријера развијати путем различитим од породичне групе. То се видело и на синглу „Доколица на путу“ који је Мајкл исте године снимио са Дајаном Рос.

Године 1972. произведена је и приказана чак и серија цртаних филмова о „Џексон Фајв“ — редак случај у коришћењу нечије популарности, али од тада па надаље, иако је група бележила успехе, главна звезда је постао (и остао) Мајкл.

Он је за компанију „Мутаун“ објавио шест високотиражних албума у периоду 1972–1976. да би група те го-

ВРЕМЕ ЗА ПЕНЗИЈУ

После више од двадесет и пет година проведених на бини и у студијама, где је снимао албуме са групом „Ху“ („Who“) и своје самосталне пројекте, легендарни Роберт Далтри одлучио је да се „пензионире“, то јест промени посао. У образложењу, која ће свакако погодити многобројне обожаваоце певача чији је глас одавно постао један од симбола рока, Далтри је рекао: „Волим да певам, али не пишем, тако да ми је све теже да нађем добре песме које ми се уз то и свиђају. Једноставно, осећам да је дошло време да своју енергију усмерим према новој каријери. Од сада ћу се бавити глумом“.

А нама остаје да видимо како ће то изгледати. Јер, иако су Далтријеви глумачки покушаји, од којих је свакако најзапаженији онај у рок-опери „Том“ (велики филмски хит седамдесетих), били прилично успешни, једно је бити певач који воли да глуми, а нешто сасвим друго бити глумац који уме да пева.

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ

Желим да људи мисле да је Џек Николсон ђаво. И да буду забринути.
Џек Николсон

дине за вишемилионски доларски износ променила фирму и прешла у „Епик“.

Последњи посао који је Мајкл радио за фирму „Мутаун“ била је „црна“ варијанта филма „Чаробњак из Оза“. Иако су и Мајкл и његова партнерка Дајана Рос (опет она) добили неколико награда за глуму, филм је прошао релативно неуспешно и није ни изблиза вратио уложену суму од 23 милиона долара, која је требало да представља прво, али дакако не и последње, улагање те фирме у друге медије.

„Џексон Фајв“ су 1976. године променили име у „Џексонс“ („The Jacksons“) када је четрнаестогодишњи Ренди заменио двадесетједногодишњег Џермејна. Исте године отишли су и на своју прву британску турнеју.

Већ 1977. имали су два хит сингла: „Уживај“ — шесто место у САД; и прво у Великој Британији са „Показаћу ти пут“.

Овде ћемо се зауставити, а наставак хронологије „Мајкл Џексон и браћа“ сачекаће вас следеће недеље на истом месту и у исто време.

В. С.

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ

СА ТВОЈЕ СТРАНЕ УЛИЦЕ

Са твоје стране улице
Ветар тихо шапуће
Жути месец по моме

лицу сликао је
сенке

И он би хтео да будеш

близу а ти си
далеко

Анђео у твојим очима
Неком даје а мени узима
Улица ме ноћас носи,

нек' ме носи дуго

Само ветар у твојој коси
зна да ниси ту

Нека зна да си ме љубила
Као ноћ врелим уснама
Нека зна да си ме љубила
Ал' нек не зна да ниси
више моја

Текст и музика: Зоран
Лесендрић-Кики; Изводи
„Пилоти“

КОНКУРС ПГП РТБ И
„ПОЛИТИКИНОГ
ЗАБАВНИКА“

СНИМИТЕ ПРВУ ПЛОЧУ

Конкурс за избор најбоље групе и певача који ће у организацији ПГП РТБ и „Политикиног Забавника“ снимити и објавити своју прву сингл плочу, полако се ближи крају. Жири ПГП РТБ, којим председава музички уредник ПГП

РТБ, преслушава ваше снимке којих има много и који још увек пристижу.

Услов да се укључите у конкурс је да „Забавнику“ пошаљете демо-снимак композиције коју изводите самостално или са групом. На крају конкурса од свих месечних победника (певача и група) бирају се два најбоља снимка чији аутори стичу право да сниме своје прве плоче.

За време конкурса који се завршава на крају септембра, ПГП РТБ поклања десет ЛП плоча читаоцима „Политикиног Забавника“. Добитници плоча се одређују жребом од оних читалаца „Забавника“ који пошаљу тачан одговор на питање из области музике. Питање на које овог пута треба да одговорите гласи: Колико албума је, у издању ПГП РТБ, објавила група Кербер?

Наша адреса је и даље иста: „Политикин Забавник“, Мачедонска 29, Поштански факс 124, 11000 Београд, са назнаком — за конкурс „СНИМИТЕ ПРВУ ПЛОЧУ“. Ваше одговоре очекујемо до следећег петка.

На наградно питање објав-

љено у „Забавнику“ бр. 1905, требало је одговорити да се група „Екатарина велика“ не састоји искључиво од мушараца, пошто клавијатуре у овој популарној београдској постави свира Маргита Стефановић.

Поново је било доста тачних и врло мало нетачних одговора, а вољом жреба по једну ЛП плочу у издању ПГП РТБ добијају: **Мирко Ендрес**, Шеталиште В. Влаховића 79, Осијек; **Саша Ристић**, Жртава фашизма 5/12, Ниш; **Сања Микулић**, Карла Крајца 1, Лабин; **Жарко Вајнахт**, Фабијанчићева 14, Градићи; **Славица Павловић**, Хаћамових 19, Мостар; **Зоран Поповић**, Б. Кидрича 168, Јагодњак; **Живољуб Златојевић**, Бранка Радичевића 44/5, Књажевац; **Милош Јеринић**, Жикице Јовановића 58, Ваљево; **Јасенка Гајдош**, Славонских пролетерских бригада 41, Новска; **Ениса Хасанбеговић**, Маршала Тита 40/9, Зеница.

Честитамо срећним добитницима, а осталима желимо више среће у следећим извлачењима.

ВОЗИЛО СЕ ОВОГ ЛЕТА

ОБУЈТЕ ПЕДАЛЕ!

Са системом „тајм“ нема више опасности да направите „погрешне кораке“ кад вам испадне нога из педале. Сада се једноставно нарочита обућа купује спојена за педала. Нећете се више нервирати, али зато треба избројати милион и 320 хиљада динара.

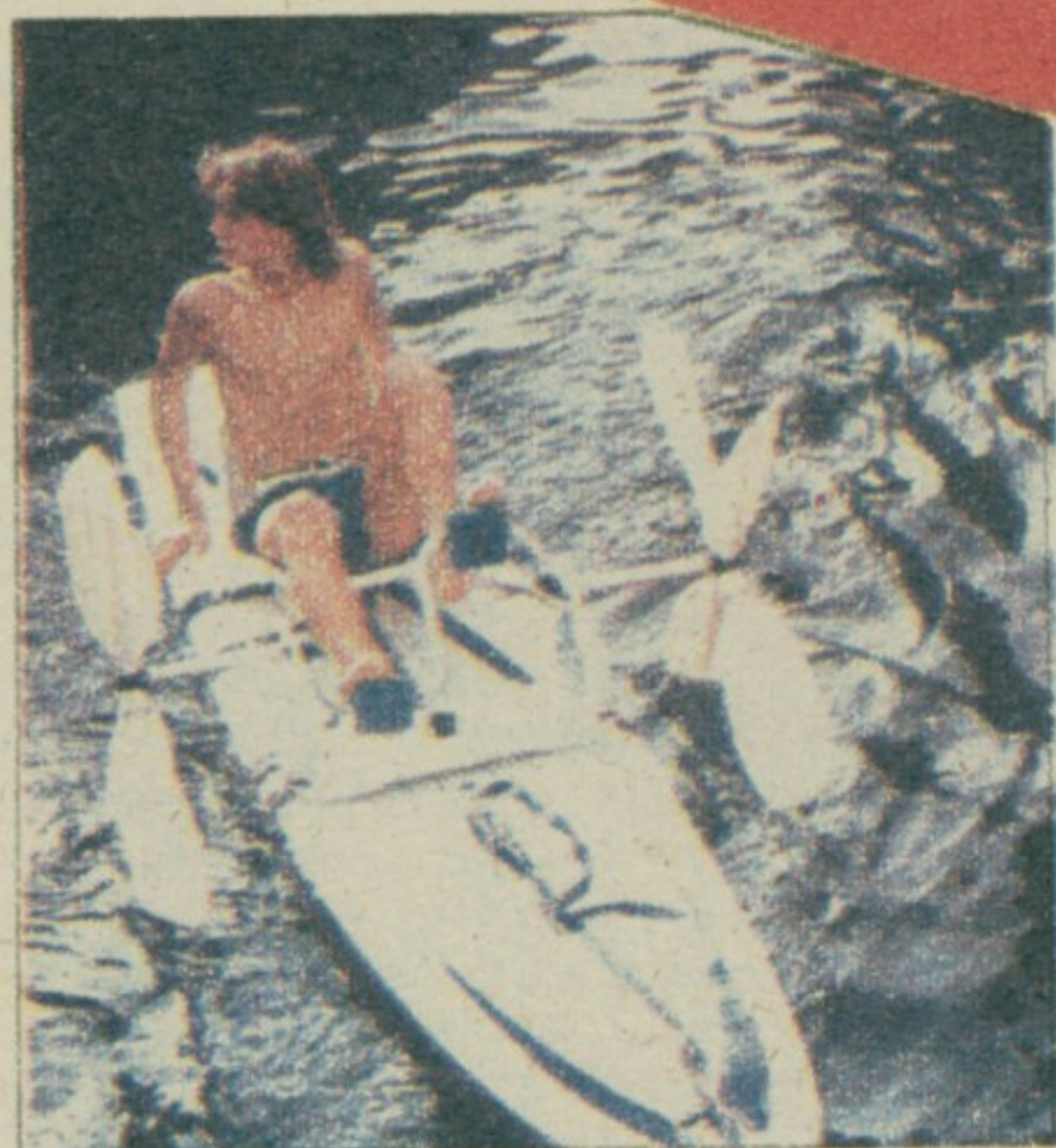
БЕЗ ЛАНЦА

Најзад прави бицикл: класичног металног ланца више нема, замењен је траком од каучука. Дакле, нема више ни подмазивања, ни флека од масноће. Онај обичан стаје 560 хиљада, тробрзинац – 800 хиљада динара.

СПРЕМАН ЗА АВАНТУРУ

Хидроглисер за сваки терен. Подједнако добар да клизи по мљу, песку, у мочварама, барама, преко језераца. Креће се помоћу елисе. Мотор VW од 45KS, запремине 1300 кубика. Гради се са два или пет седишта. Труп је врло лак, од слојевитог полиестера. Опремљен инструментима за читавање броја обртаја, мерачем потрошње

бензина, а светло показује притисак уља. „Дрегонфлај“ (што ће рећи „вилић коњић“) кошта 23 милиона динара.

У ИНАТ ВЕТРУ

Кренули сте на једрење, а од ветра ни трага. Па шта? Истог часа ова даска за једрење може се претворити у даску која ради на „ножни погон“. Цена – равно милион динара.

УМЕТНИЧКО ДЕЛО ИЛИ МОТОЦИКЛ?

И једно и друго. Јер, овај мотор који је право ремек-дело мајсторске вештине захтевао је 500 часова рада и цео је начињен од дрвета и то по избору: од ораха, шимшира, ебоновине, ружиног дрвета, храстовине или дивље трешње. Цену је боље да не знате, али је ипак наводимо: од тридесет до шездесет милиона динара!

СКУТЕР ЗА 2000. ГОДИНУ

Модерних линија, до крајности удобан, луксузан и јак — такав је најновији Хондин модел „спацио 250“. Спреда аеродинамично уграђени да не штрче: фар, ветробран и мигавци. Једноцилиндричан четворотактни мотор запремине 244 cm³. Аутоматски пренос преко каиша. Стартер такође аутоматски. Испред седишта за возача инструменти с течним кристалима. На крају цена, као хладан туш: нова „хонда“ кошта 12 милиона динара.

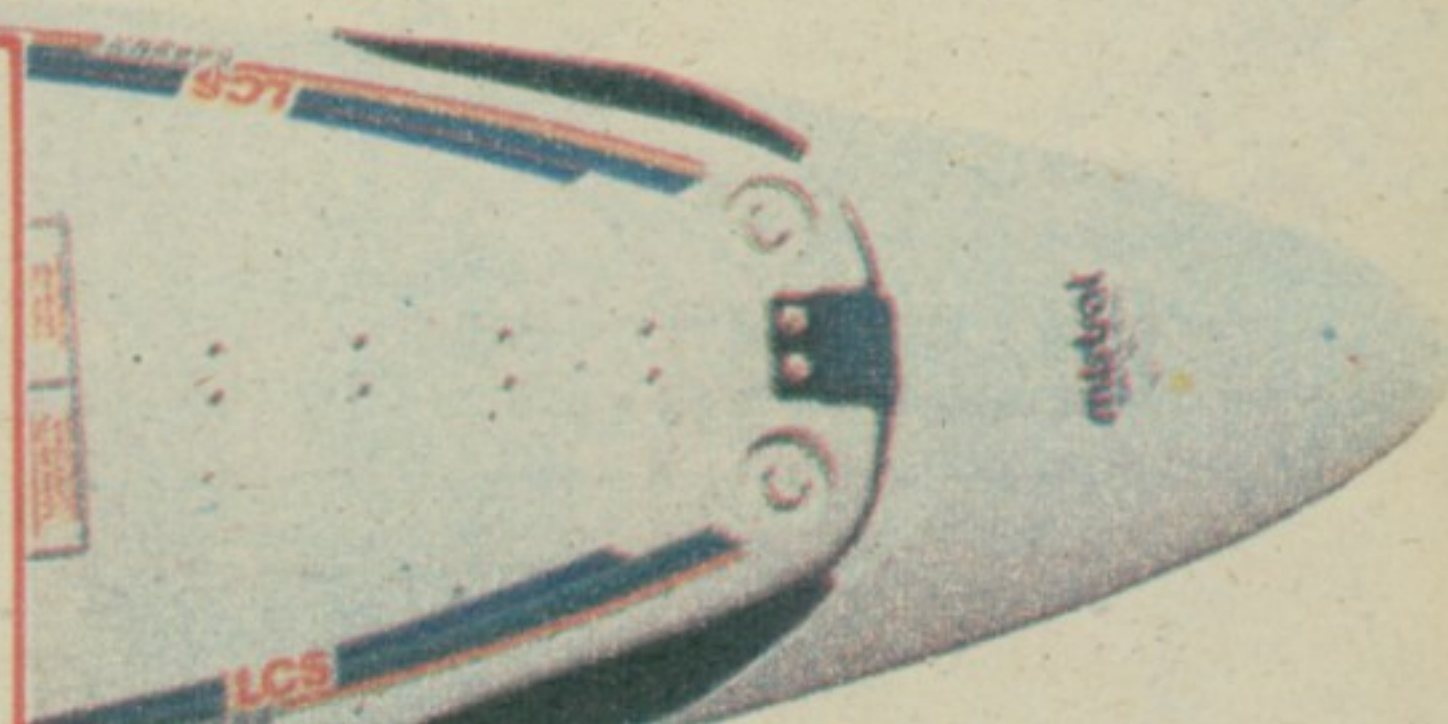
ПОЧЕТНИЦИ, СУЗДРЖИТЕ СЕ!

Нове даске за једрење од карбонских влакана, још лакше и још брже. Комплет „улатра би фанатик“ стаје четири милиона.

КОЈИ БРОЈ ДАСКЕ НОСИТЕ?

„Мистрал челинц флекс“ прва је даска за једрење стандардне величине на коју може да се монтира „нос“ према димензијама јахача. Цена: нешто мања од пет милиона.

ЉУЉУШКАЊЕ НА ВОДИ

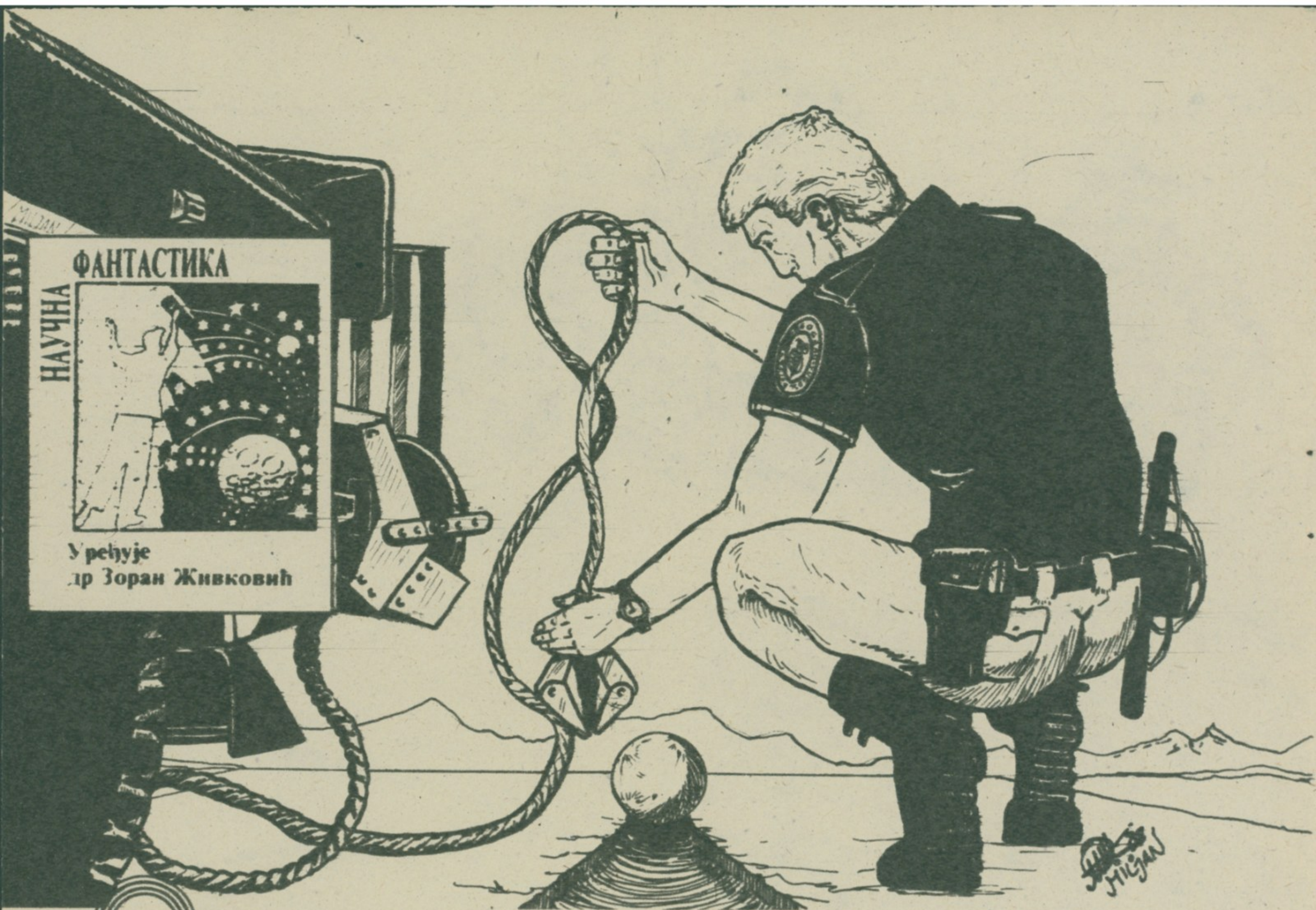
Најзад, нешто и за најмлађе који воле дуго да остану у води: две лопте од каучука спојене дрвеним држачем са ручком на крају. Справа служи за одржавање на води, љуљушкање и, уопште, уживању. На жалост, не може се купити разбијањем касице-прасице јер кошта око 260 хиљада динара.

В. М.

ПОВЕЧЕРЈЕ

За све који воле да скитају, кад падне ноћ, заслужен одмор у шатору „Шелтер-Цемет“ који је суперлаган (свега 1.6 килограма) и једноставан за монтирање. Костур у облику лука (55 x 116 cm) од стаклених влакана. За једну или две особе, највише. Цена нешто изнад 300 хиљада динара.

ЛОПТИЦА ЗА КРИКЕТ

**Авро
Менхетн**

Гвоздено-метална супстанца треснула је о тло уз туп удар, концентрисала се у облик мале лопте, откопљала полако из шупе, стигла до средине друма, а онда застала. Њена путања преко армираног бетона била је обележена једном дубоким браздом, као да се котрљала кроз глину.

Професор Ли баци поглед на часовник: било је тачно 15:33. Експеримент је успео. Направио је супстанцу до тада непознате специфичне тежине која је сада, несрећном случајношћу лежала наред друма.

— Ово овде — рече П. С. Целкс — шта је то?

Професор и полицајац су

гледали лоптицу. — Умакла вам је и заорала друм — продужи Целкс. Изгледао је забринут. — Шта је то?

— У неким звездама — поче професор да објашњава — атоми су збијени на такав начин да је материја од које су састављени необично тешка. У случају Ван Маанена, на пример, звезде чија је материја 300.000 пута гушћа од воде, чиодина глава би пробила вашу руку као метак.

— Схватам — рече П. С. Целкс и загледа се у свој длан, као да би то могло да разјасни ситуацију. — Ви најбоље знате како ствари стоје, господине, сигуран сам у то. А сада је вратите, молим вас, у вашу радионицу. Не желимо да зауставимо саобраћај.

Бојим се да то не могу учинити — узврати професор. Ипак, сагнуо се и покушао да подигне лопту. Није се ни померила.

— Заглавила се? — упита П. С. Целкс. Замахнуо је ногом и

треснуо лопту, а онда се затетурао, уз болну гримасу. Лопта је остала на истом месту.

Ноби Кларк, из оближње гараже, зауставио је свој камион. — Ово није фудбалско игралиште, друшкане — добацио је П. С. Целксу, свом старом пријатељу.

— Заглавила се — узврати Целкс, сувише изненађен да би му вратио мило за драго.

Ноби изађе из камиона. Пришао је лопти и опрезно је лупнуо ногом.

— Шта је ово? — обратио се професору.

— Експеримент — рече професор Ли. — Имате ли неко оруђе? Воео бих да је вратим натраг у моју радионицу.

Ноби извуче из камиона чекић тежак близу четири килограма. Замахнуо је њиме и треснуо по странце малу лопту, употребивши сву своју снагу. Чекић одскочи као да је од гуме. Ноби заурла, испусти чекић и поче да сиса своје утрнуле прсте.

— Тај ударац би померио с места најмање сто педесет килограма — рече професор Ли. — Збиља занимљиво. Лопта мора да тежи више.

У међувремену П. С. Целкс је позвао локална ватрогасна кола. Ватрогасци су испитивачким погледима одмеравали лопту, а онда се латили посла. Омчу од челичног ужета обавили су око лопте а други крај ужета привезали за ватрогасна кола. Возач је полако кренуо. Тренутак касније жица је пукла, као да је од паучине.

Стигла су и полицијска кола. Четири чувара јавног реда хитро искочише из њих. Убрзо после тога друм је био блокиран, а око лопте подигнут застор од платнених цакова. О свему је обавештен председник Владе, а новинама је дато опрезно саопштење о томе како се, због удеса у експерименталној станици недалеко од министарства рата, грађанству забрањује приступ у

то подручје. Ипак, наглашено је да нема разлога за узнемиреност, јер нису у питању никакве радиоактивне материје.

У време поподног чаја на лице места стигла су и три генерала из министарства рата.

– Професоре Ли – рече највиши по чину генерал – не допада нам се овај пуолицитет. Крајње је неприкладан.

– Лопта се откопала из моје радионице – објашњавао је професор. – Нека изненадна, екстрагравитациона сила. Нисам могао да је зауставим.

– Допремите покретну дизалицу – обрешу се генерал на своје потчињене.

Прошло је извесно време пре него што је екипа дизалице успела да начини задовољавајући захват на објекту. Радници су најпре покушали да ископају бетон око лопте, али док су то учинили, изгледало је да лопта тоне све дубље. На крају су преправили дизалицу у неку врсту менгела и њима обухватили лопту.

Мотор је загрмео. Челичне сајле су се затегнуле. Читава дизалица је дрхтала у силном напору. Али, мала лопта се ни овога пута није померила.

– Дај пун гас, човече! – продра се генерал.

Сајле су попуцале. Исто тако и рука дизалице. Из војне базе су допремили другу дизалицу да уклони ону прву. Киптећи од гнева, генерал се са осталим официрима вратио у министарство рата да напише извештај о томе како цивилне фирме снабдевају оружане снаге Њеног Краљевског Величанства фалш опремом.

Следећег јутра сви водећи листови у земљи – а главни извор инспирације био им је Ноби Кларк – подјарили су читаву нацију у такво стање забринутости у погледу бизарног објекта професора Лија да се испред владине зграде у Даунинг стриту број 10 окупиле маса света. Сви присутни – мушкарци, жене и деца – инсистирали су да нешто треба хитно предузети. Стигао је чак и каблограм од аустралијског премијера са питањем које су мере предузете да би се спречило да лопта пропадне кроз центар Земље и избије на другој страни, и том приликом можда упропастити игралиште за крикет које је било тако брижљиво припремљено за следећи светски шампионат.

Председник владе лично се појавио неколико пута на прагу броја 10, дајући кажипрестом и

средњим прстом победнички знак „V“. Као метод за померање лопте, међутим, то није деловало бољна како убедљиво.

У време ручка догађаји су попримили још драматичнији ток. Екстремно крило опозиције, захтевајући оставку владе, предлагало је да се на срамну лопту баци једна британска хидрогенска бомба, и на тај начин уништи и она и једна торијевска изборна јединица.

Америчко ратно ваздухопловство, користећи млазне бомбардере из база на Гренланду, довозило је у деловима највећу дизалицу у том региону, тешку 250 тона. Крупова фирма из Есеја јавила је телефоном да ће кроз неколико часова завршити једну мамутску дизалицу од 500 тона.

После ручка председник владе напустио је Даунинг стрит и упутио се на лице места. Присутни су га видели како даје знак „V“ држећи једну пинг-понг лоптицу између два прста.

Позорница је сада била прави дар-мар привремених железничких пруга, дизалица, ватрогасних кола, трупа, представника синдиката и, на периферији, дрвених трибина које је подигла фирма „Батлинови викенд кампови“. Премијер се с тешком муком пробио до унутрашњег круга.

– Жао ми је због свега овога, господине – обратио му се професор. – Неке непредвиђене компликације.

Премијер загунђа. Неколико тренутака гледао је малу лопту, која је постала сва углачана од разних справа за дизање које су се током протеклих часова обавијале око ње, а онда је љутито црнуо својим штапом. Лоптица искочи из жлеба у коме је лежала и откопала се полако низ нагиб друма, да би се на крају смирила поред ивичњака.

Професор Ли се насмеја и баци поглед на часовник. Било је тачно 15.33.

– Требао је да помислим на овако нешто – рекао је. – Једна непостојана смеша. Њена молекуларна структура се погоршава после... – бацио је поново поглед на часовник – ...после двадесет четири часа. Морам видети шта ту може да се измени.

Подигао је лоптицу и ставио у џеп. – Посао једног научника никада није до краја обављен – промрљао је замишљено. Онда је отишао у своју радионицу и залупио врата иза себе.

Прево:

Гаврило Вучковић

ЕниГматика

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

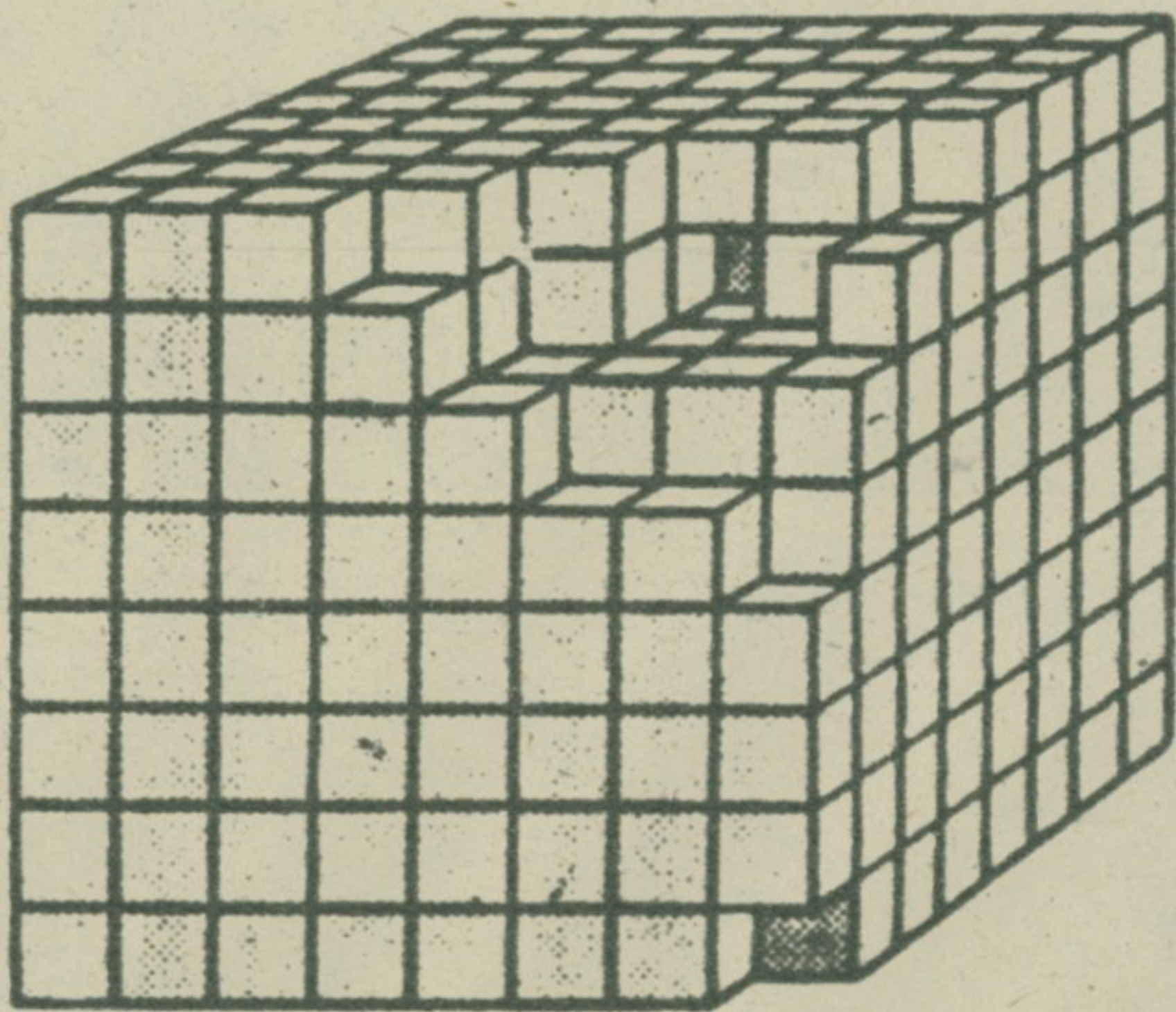
МАГИЧНИ КВАДРАТ

1	2	3	4	5	6	7
2						
3						
4						
5						
6						
7						

АР, ВА, ВИ, НА, НА,
НА, НИ, НИ, НИН,
НОСТ, ЊА, ЊА, О, ПА,
СИ, СПА, ТКА, ЧА,
ЧАН, ЧАС, ЏА, ЦИК.

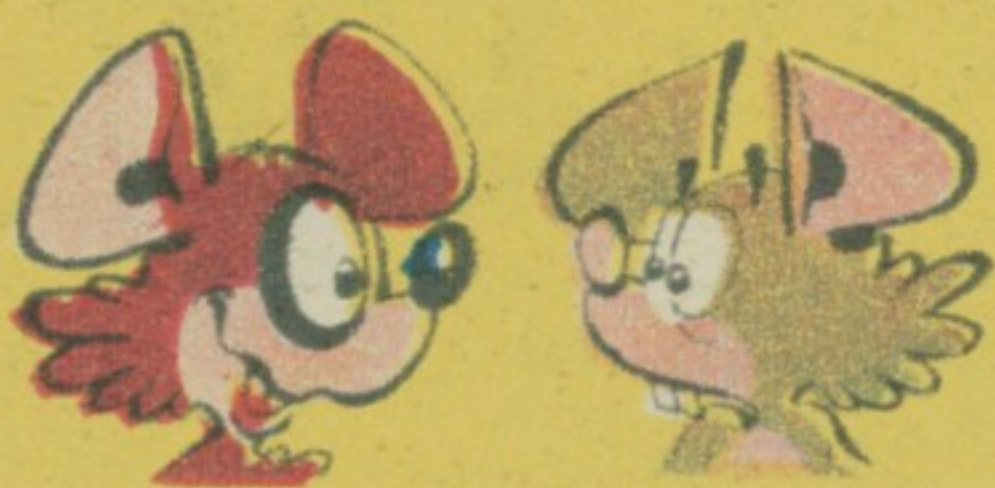
ВОДОРАВНО И УСПРАВНО: 1.

Поштење. 2. Ситан
црни лук за сађење. 3.
Починак (мн.). 4.
Навикнут. 5.
Становници места у
Бачкој. 6. Становник
места у Далмацији
(алка!). 7. Текстил.

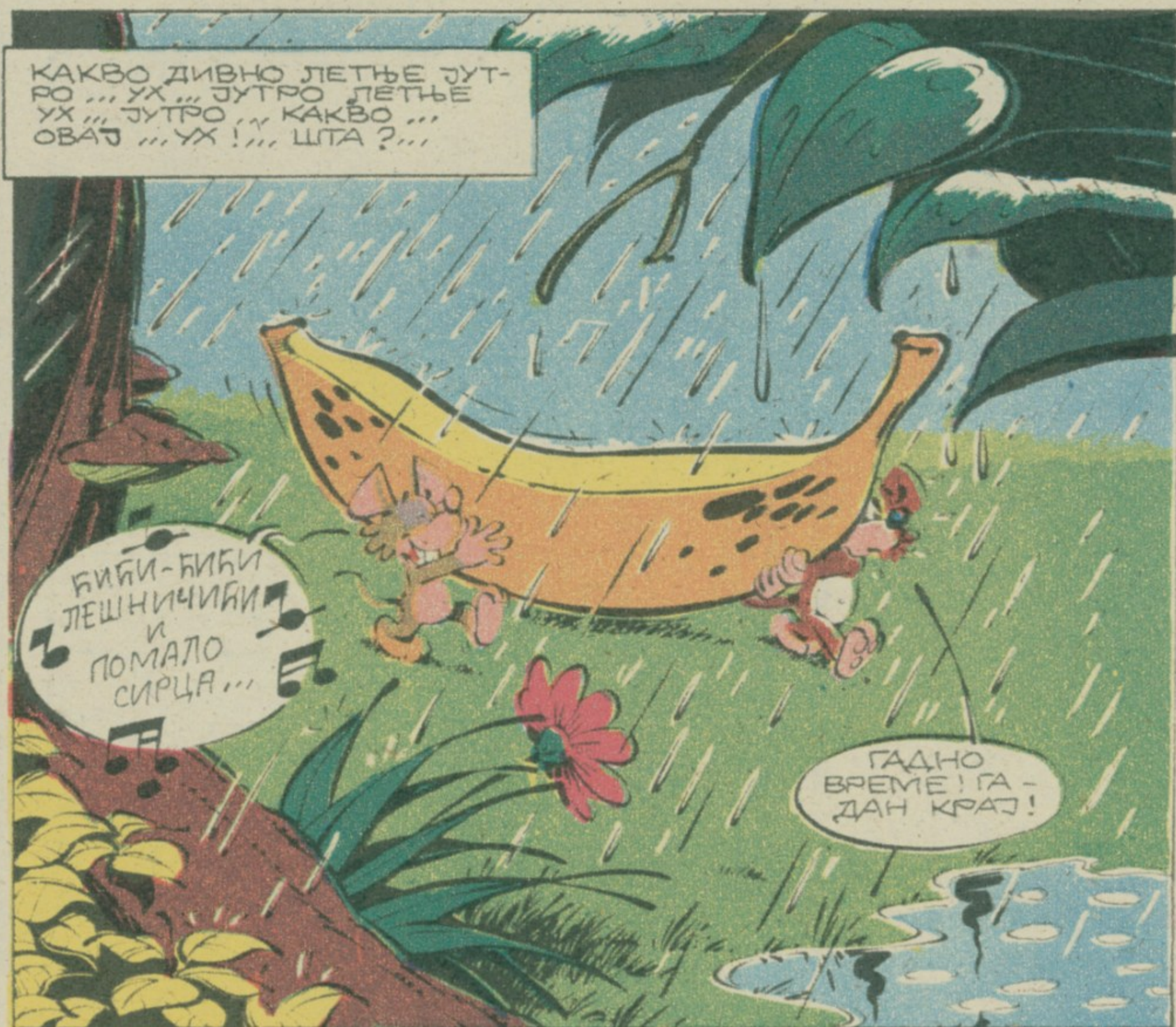

КОЦКЕ Колико коцкица фали да би велика коцка била цела?

Решење на странама мале поште

КРЦКО

КАКВО ДИВНО ЛЕТЊЕ ЈУТРО ... УХ ... ЈУТРО ЛЕТЊЕ УХ ... ЈУТРО ... КАКВО ОВАЈ ... УХ! ... ШТА? ...

ФИФИ-ФИФИ
ЛЕШНИЧИЈИ
И
ПОМАЛО
СИРЦА ...

ГАДНО
ВРЕМЕ! ГА-
ДАН КРАЈ!

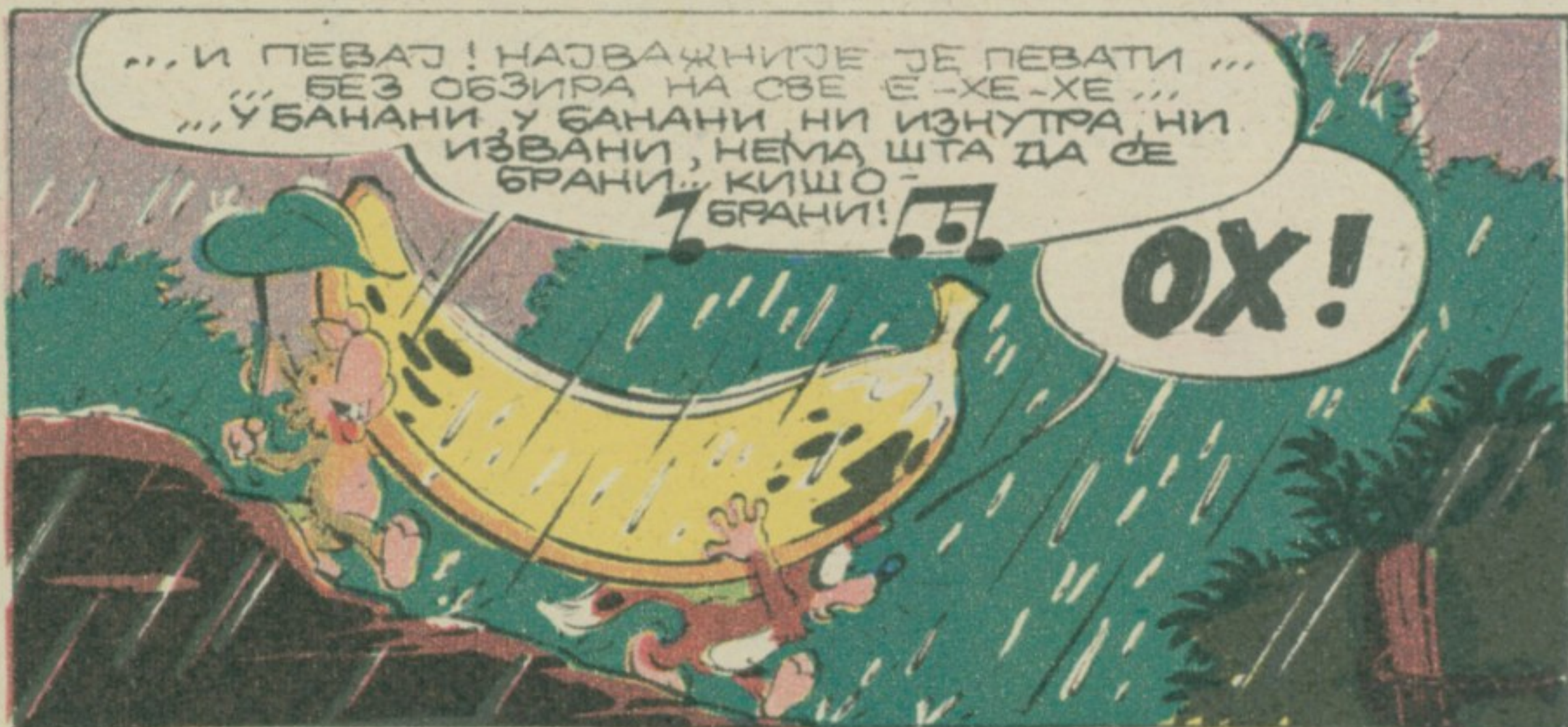
МА ХАЈДЕ!
НЕ ГУЊБАЈ ТОЛИ-
КО, КРЦКО!

НАЈВАЖНИЈЕ ЈЕ-ЈЕ-ЈЕ
САЧУВАТИ БЕДАР ДУХ ...
О-ЛА-ЛА ...

РЕЦИ СЕБИ: НИШТА
НИЈЕ ТАКО СТРАШНО!

... И ПЕВАЈ! НАЈВАЖНИЈЕ ЈЕ ПЕВАТИ ...
... БЕЗ ОБЗИРА НА СВЕ Е-ХЕ-ХЕ ...
... У БАНАНИ, У БАНАНИ, НИ ИЗНУТРА, НИ
ИЗВАНИ, НЕМА ШТА ДА СЕ
БРАНИ! ... КИШО ...
БРАНИ!

ОХ!

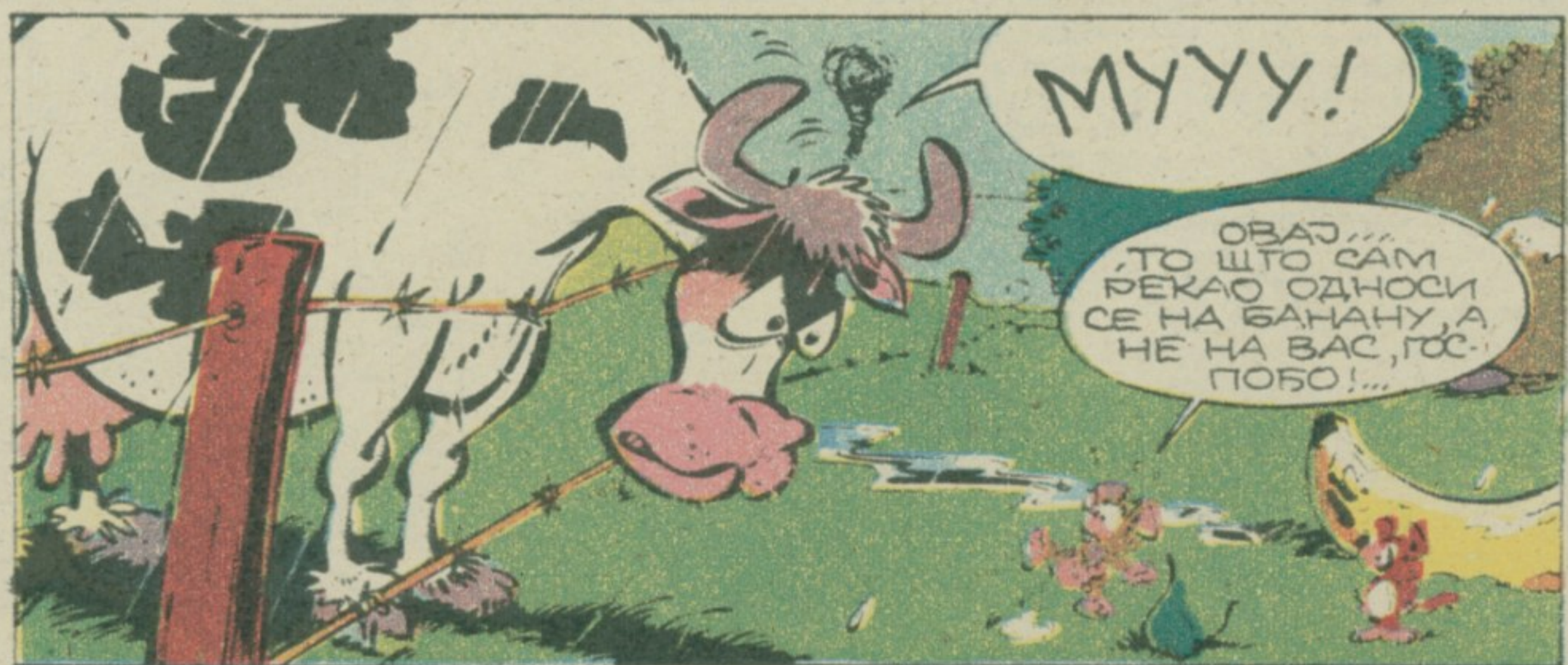
ВИДИ НЕМА МОСТА!?
ВОДА ГА ОДНЕЛА!

ШТА?

УЖАСНО
ВРЕМЕ! УЖАСАН
КРАЈ!

ШТУКИН МОСТ

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА“
др Живорад Минових

Руководилац ООУР-а и главни и одговорни уредник „Политикиног Забавника“

Дарко Рибинић

Заменик главног и одговорног уредника

Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ

Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илић, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Дарко Рибинић, Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукановић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (графичко-технички уредник), Славољуб Кецић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невздић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патригић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА“ – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 1.000 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:

Тромесечна 11.052 динара, полугодишња 22.104 динара, годишња 44.208 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:

Тромесечна 22.104 динара, полугодишња 44.208 динара, годишња 88.416 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика“ – ООУР „Продаја“ – претплата на лист: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

ГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ:

САД	USD	37.-
СР НЕМАЧКА	DEM	67.-
ШВЕДСКА	SEK	229.-
ФРАНЦУСКА	FRF	224.-
ШВАЈЦАРСКА	CHF	56.-

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика“ код „ИНВЕСТБАНКЕ“ – Београд, на рачун број: 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

Још о лакросу

У броју 1903 написали сте у Малој пошти да желите да вам Милан који живи у Америци напише нешто више о лакросу. Пошто и ја волим тај спорт више него амерички фудбал и знам о њему доста, шаљем вам мој прилог:

Lacrosse (француски: бискупски штап) је стара игра северноамеричких и канадских Индијанаца која се код њих звала багатавај. У тој игри лопта се помоћу савијеног штапа убацује у одређени простор. Ирокешка племена играла су је вежбајући за рат пре него што је Колумбо открио Америку. Назив лакрос игра је добила од француских досељеника у Канади који су је преузели око 1840. године.

У Канади се игра као народни спорт, дакле, преко стотину година. У данашњем облику популарна је и у САД, Великој Британији, Аустралији, Новом Зеланду и Јужноафричкој Републици, а почетком нашег века прихватиле су је и жене – најпре у Енглеској, а онда и у САД и другим земљама.

Правила су следећа: на травнатом терену дугом 100 и широком 55 до 65 м, са сваке стране игра по 10 играча и то четири пута по 15 минута. Између првог и другог дела утакмице одмор траје један минут, између другог и трећег 10 минута, а пре четвртог дела опет само један минут. Женске екипе састављене су од дванаест играчица, а утакмица има два полувреме од по 25 минута.

Циљ игре је да се лопта убади у врата широка и висока по 2 м која се уназад сужавају, тако да тлоцрт има облик

троугла. Врата се налазе у игралишту, а иза њих је још 12 м простора за играње. Лопта се гура дрвеним штапом дугим око 90 см који је на врху савијен и рашља се као двокраке виле. Преко рашље је разапета мрежица широка око 30 см. Ни један део штапа не сме бити од метала. Лопта је од гуме, пречника 20 см, тешка 140 г, а сме да се хвата и баца само штапом (рекетом). Играчи је дочекују и додају у муњевитом трку. Да би се код тако брзе игре избегле повреде, заштићени су лаким кацигама, штитницима за поједине делове тела, оклопима испод дреса и рукавицама.

Лакрос се играо на Олимпијади у Сент Луису 1904. године и 1908. у Лондону, а оба пута медаље су понели Канађани.

Примите пуно поздрава.

КЕНАН МАШИЋ,
Хасана Бркића 60
Дервента

Хвала Кенану за исцрпно и занимљиво писање о спорту о којем се код нас мало зна! Једино нам није написао где је он заволео и научио лакрос?

Та проста, ал' преслатка бундева

Драги Забавниче,
Кажи ми одакле су лубенице. Много их волим, а не знам ништа о њима.

ТОМИСЛАВ ИВКОВИЋ
Книн

За почетак, да ти кажемо да је лубеница у ствари – бундева. Или, одређеније, припада великој породици бундева. Потиче из тропских крајева Африке, али се узгаја свуда где има довољно сунца и топлоте: највише у САД и СССР-у, затим у јужној Европи (неки кажу да су грчке лубенице најслађе, али они ватно нису путовали даље од Грчке), у јужној и источној Азији, северној Африци и Аустралији. Једном речју, једва да има крајева где лубеница нема. Кад већ сам кажеш да не знаш ништа о њој, ево и овог податка: стручно, односно на латинском, лубеница се зове *Citrus vulgaris*. У нестручном и врло слободном преводу то би отприлике значило сасвим обична, тако рећи проста воћка. Ми се с тим, у твоје име, не слажемо. Шта има слађе од хладне, сочне и таман колико треба зреле лубенице?

Човек као - ветар

Мене занима како се чита презиме глумца који се зове Patrick Swaуze, јер у сваком часопису пишу друкчије: Швајц, Швејц, Свејц.

ЈЕЛЕНА Ђ.
Сплит

Заводљиви Ори Мејн из америчке серије „Север - Југ“, која се приказивала и на нашој телевизији, постао је још познатији после филма „Dirty Dancing“ (преведен код нас као „Прљави плес“ где оно „dirty“ више има смисао - скаредан). Наравно, ради се о глумцу који се зове Петрик Свејз и то је, наравно, једино правилно. Није ни први ни последњи пут да се страна имена код нас „покрштавају“ не би ли звучала „нашки“. Филм „Прљави плес“ још се није појавио „званично“ у југословенским биоскопима, али га зато имају готово све видео-теке. Песма „She's like a wind“ (Она је као ветар) из тог филма и спот „врте-ли“ су се и на радију и ТВ. Плочу са песмама из „Прљавог плеса“ можеш сад и код нас да купиш.

Ко то рече здрав дух?

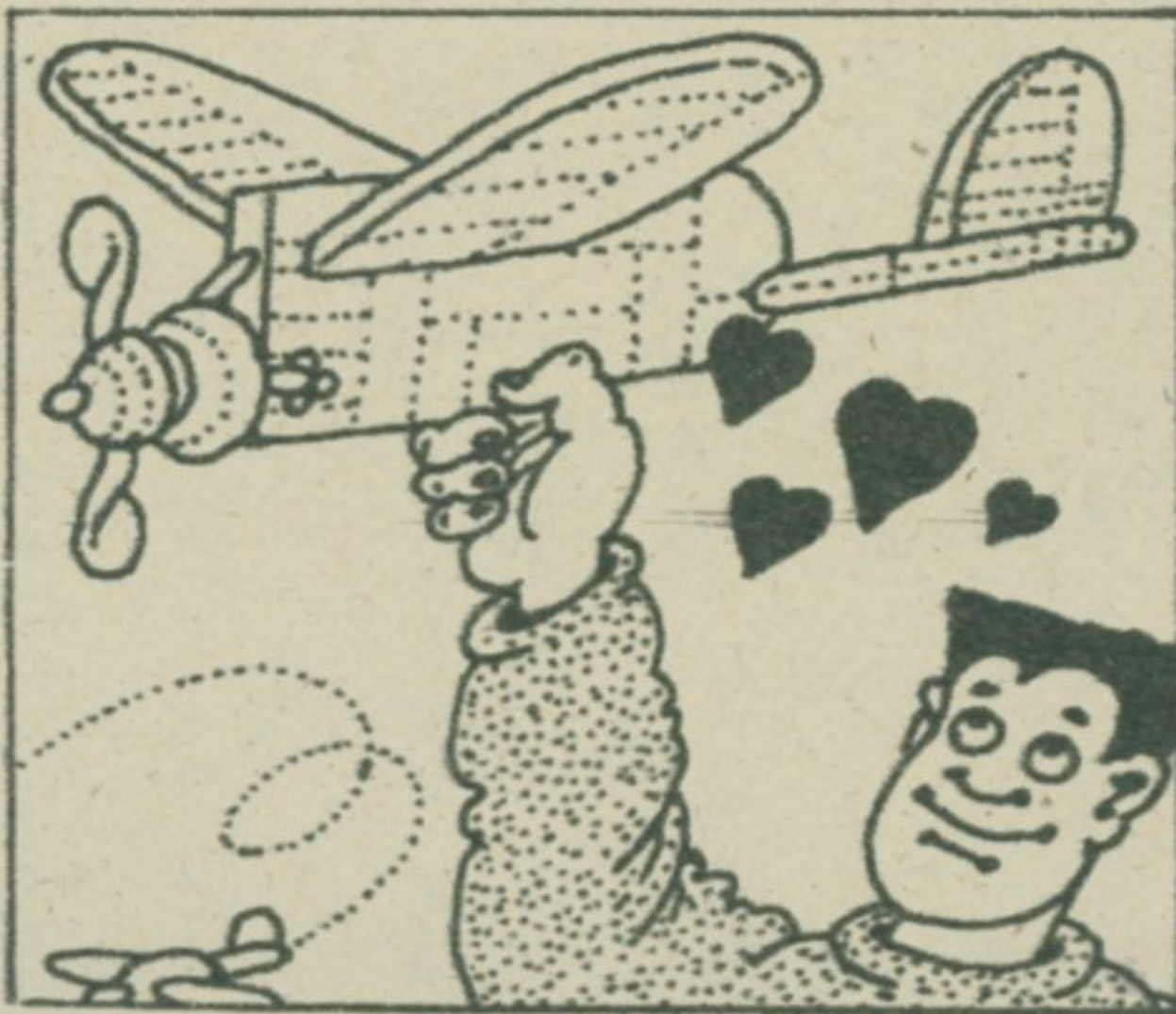
Драги Забавнице,
Молим те кажи нам ко је измислио пословицу „У здравом телу здрав дух“. Мој друг Марин тврди да је то био онај Француз који је измислио модерне (олимпијске игре, а ја мислим да су то били још стари Римљани, само не знам ко. Пресуди ти.

ДРАЖЕН и МАРИНА,
Старчићева улица
Сплит

Драги Дражене, чињенице а не ми кажу да си ти у праву. Пословицу „Mens sana in corpore sano“ сковао је велики римски сатиричар Јувенал (60-140. године), онај исти који је смислио крилатицу „Хлеба и игара“. Француз кога Марин помиње звао се Пјер де Кубертен и заиста је, с обзиром да је читав живот посветио спорту и да је организатор првих савремених Олимпијских игара 1896. го-

дине у Атини, могла да му падне на памет изрека о здравом духу у здравом телу. Марину за утеху, и Кубертен нам је оставио изреку која каже да је у спорту важније учествовати него победити.

Хао, Забавнице!

Видим да имаш рубрику „Мала пошта“ и да сваком помогнеш да реши своју муку. Моја брига није толико велика, али бих желео да ми одговориш.

Заљубљеник сам у авионе, ваздухопловство и моделарство. На жалост, не знам где све постоје аеро-клубови, да ли и како могу да се учланам?

СЛОБОДАН В.

Пошто Слободан није написао адресу, једино нам преостаје да објаснимо како да најлакше нађе аеро-клубове по целој Југославији, па нека сам изабере најближи. Аеро-клубови у СФРЈ делићи су велике организације која се зове **ВАЗДУХОПЛОВНИ САВЕЗ (ВС)** Југославије. У саставу ВСЈ налази се преко стотину аеро-клубова који постоје, практично, у сваком већем граду. Зоран Модли, први југословенски ваздухопловни просветитељ, у својој књизи „Школа летења“ нуди адресе већих ваздухопловних савеза и предлаже да то буду прва врата на која би требало да покуцате ако желите небу под облаке. То су:

ВС Југославије
11000 Београд, Узун Миркова 4
телефони: (011) 626-235, 626-077 и 625-371

ВС Босне и Херцеговине
71000 Сарајево, Шапома Албахарија 1
телефони: (071) 23-512, 23-513

ВС Црне Горе
81000 Титоград, Спортски аеродром
телефон: (081) 23-215

ВС Хрватске
41000 Загреб, Далматинска 12
телефони: (041) 440-897 и 448-349

ВС Македоније
91000 Скопље, Буре Ђаковића 1
телефон: (091) 227-672

ВС Словеније
61000 Љубљана, Лепи пот 6
телефон: (061) 222-504

ВС Србије
11000 Београд, Узун Миркова 4
телефони: (011) 626-230 и 625-795

ВС САП Косова
38000 Приштина, Рамиза Садикуа б. б.
телефон: (038) 24-405

ВС САП Војводине
21000 Нови Сад, Народних хероја 19
телефон: (021) 29-916

ВС Београда
11000 Београд, Пролетерских бригада 28,
телефон: (011) 333-644

ТРАЖИМО

ПРИЈАТЕЉЕ

Невена Радаковић, Зарије Сунарића 26, 75440 Власеница - 10 година, сакупља салвете, значке и налепнице, навија за Партизан.

Милица Радуловић, Пере Ћетковића 49/8, 11000 Београд - 9 година, сакупља постере, значке, беџеве и салвете.

Андреа Видовић, Буре Ђаковића 8, 78000 Бањалука - 12 година, сакупља значке, навија за ФК Црвену звезду и КК Партизан.

Сузана Каравла, Насеље фебруарских жртава 216, 41000 Загреб - 18 година, воли музику, дописивање и све што воле млади.

Александар Николић, Милен-тија Поповића 9, 16000 Лесковац - 13 година, воли рок, сакупља марке, постере и сличице „Животињског царства“.

Грета Грошељ, Ашкерчева 1, 61233 Доб - жели да се дописује с младима из целе земље и размењује разгледнице и марке, сакупља разгледнице.

Јагода Тодоровић, Фортица Ц-16 улаз 5, 57250 Обровац - 12 година, воли музику и сакупља постере.

Ивана Јоцић, Бранка Крсмановића 25/16, 18000 Ниш - 14 година, воли путовања, дописивање и музику.

Александра Божиновић, Дољани 101, 43500 Дарувар - 16 година, воли музику, обожава животиње и моторе.

Јелена Јовановић, 29. новембра 41, 34300 Аранђеловац - игра кошарку, тренира карате, воли путовања.

ЕНИГМАТИКЕ

РЕШЕЊЕ

МАГИЧНИ КВАДРАТ: часност, арпацик, славања, навичан, Одачани, Сињанин, тканина.

● ● ●

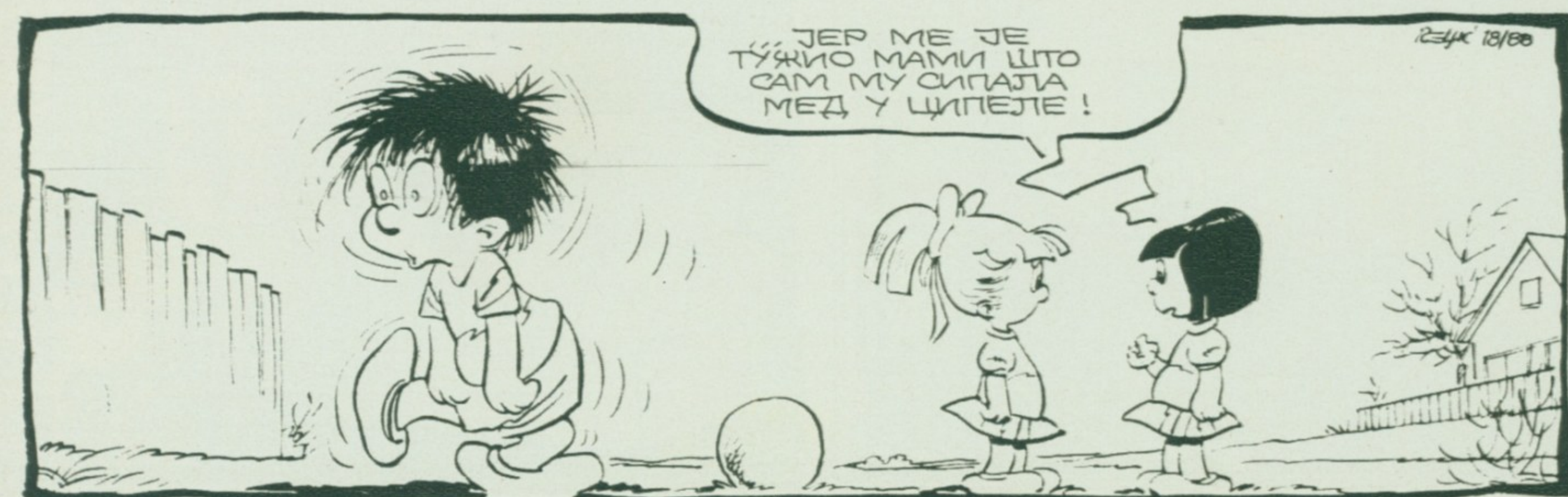
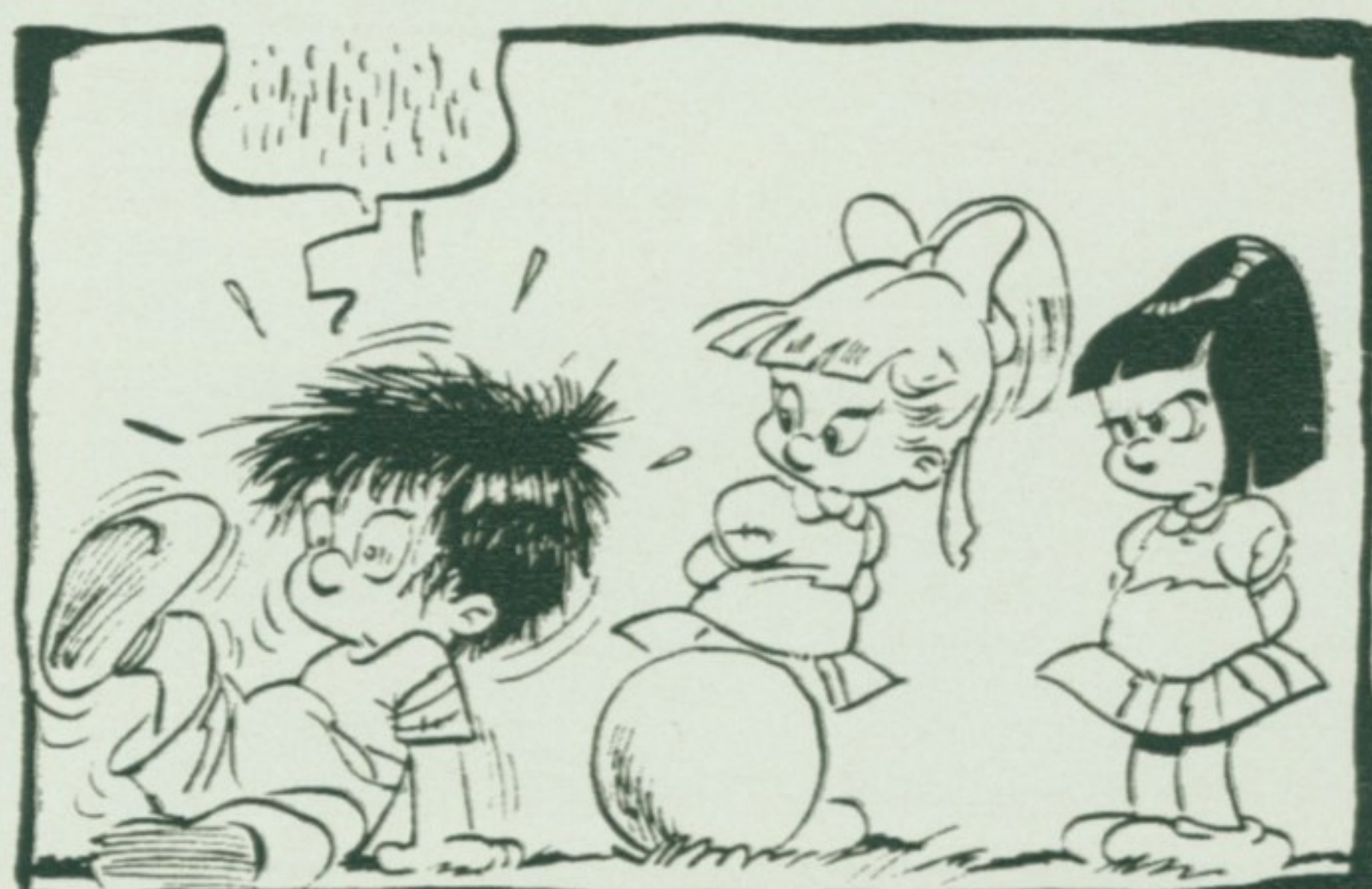
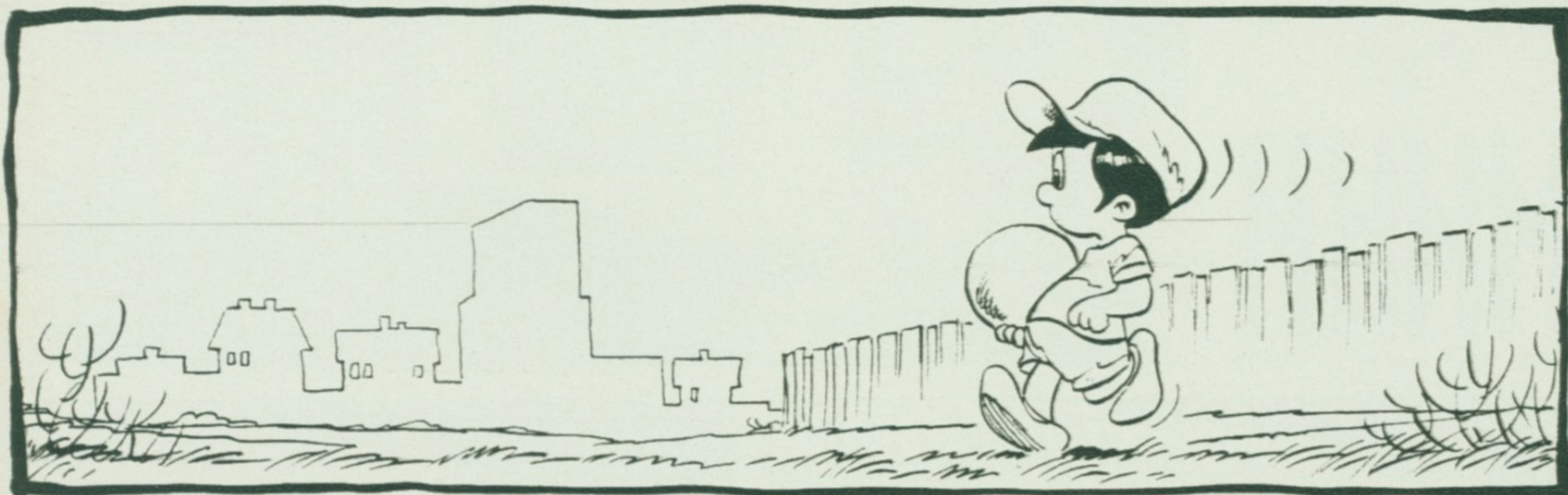
КОЦКЕ: 29.

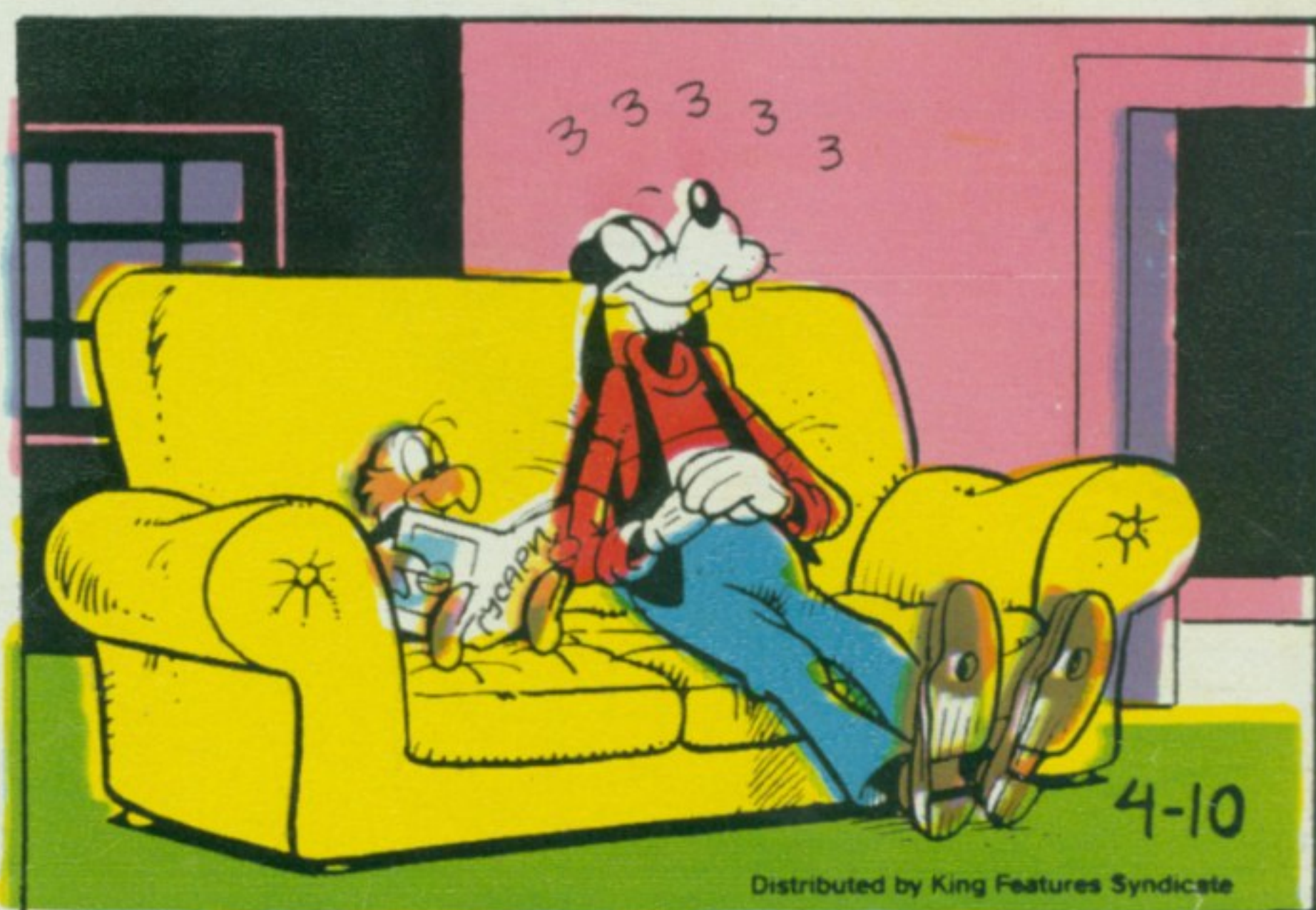
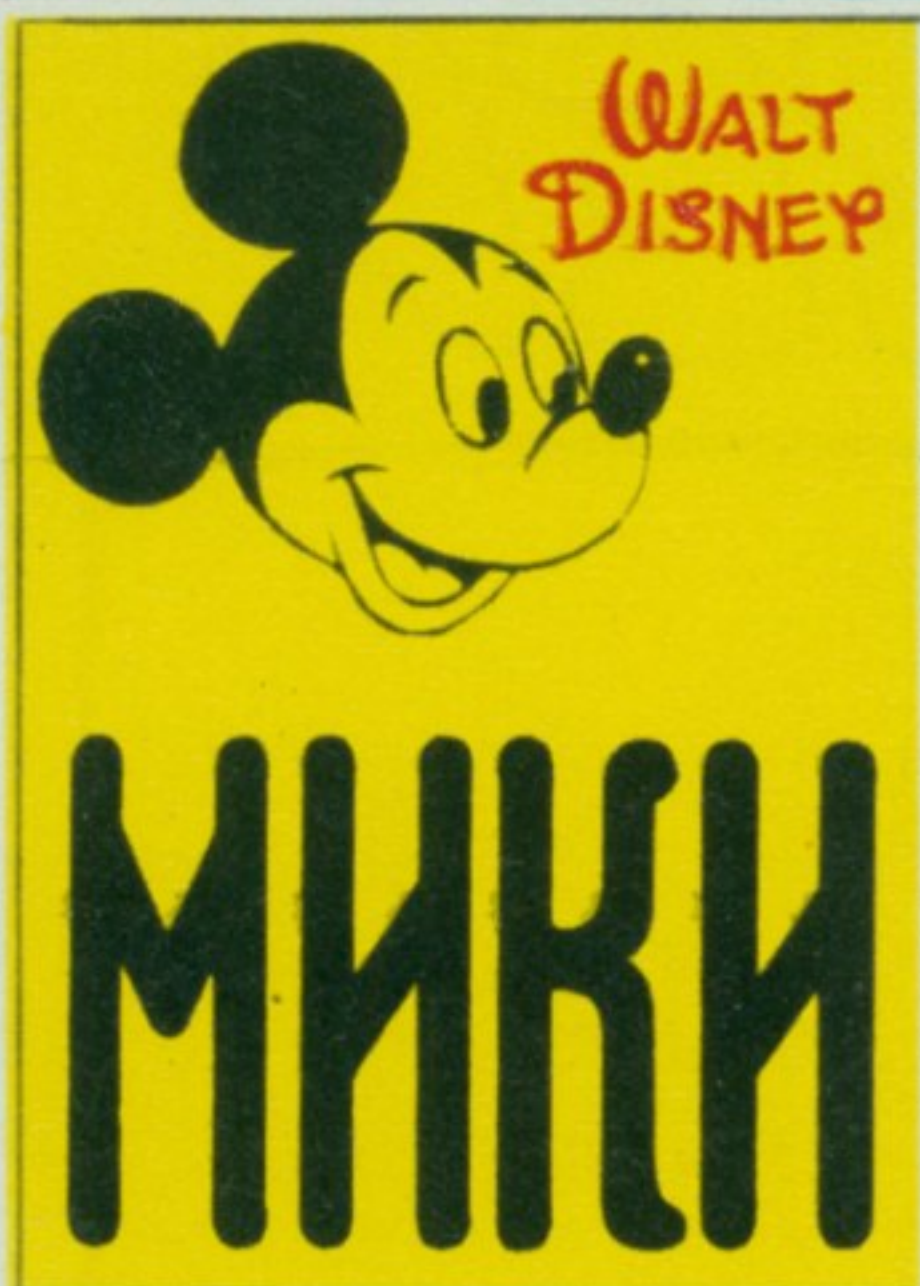
— 2. 9. 1988. ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК 49

АШАН
РЕДОВИ

Дружина КАМКЕР

Distributed by King Features Syndicate